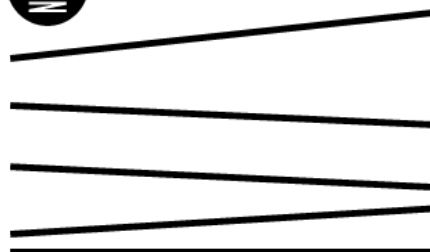

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

udsatte for fire Syngestemmer, for Orgel eller
Pianoforte af A. P. Berggreen.

Titel | Title:

Melodier til den af Roeskilde Præsteconvent
udgivne Psalmebog og til "Evangelisk-christelig
Psalmebog",

Alternativ titel | Alternative title:

AandeligeSange med Melodier.

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

[Første Udgave].

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : C. G. Iversen, 1853

Fysiske størrelse | Physical extent:

XVII + 174 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Sie

Hochwirdige Hr. & Theol. Pörtl
Hofpred., R. u. S.

und Oberrichter u. Kungisanten

Wbh. v. 26. O. 16. 1853.

von

P. Derggrew.

Melodier

til den af

Roeskilde = Præsteconvent udgivne Psalmebog

og til

"Evangelisk-christelig Psalmebog",

udsatte for fire Syngestemmer, for Orgel eller Pianoforte.

Af

A. P. BERGGREEN,

Organist ved Trinitatis Kirke.

KJØBENHAVN.

C. G. Iversens Forlag.

1853.

Alte

Hochschule - Preussische Akademie der Wissenschaften

Evangelisch-christliche Mission

Abteilung für die Evangelische Mission

A. P. WERNER

Abteilung für die Evangelische Mission

IV

1871

1871

Aandelige Sange med Melodier,

udsatte for

fire Syngestemmer, for Orgel eller Pianoforte.

Af

A. P. BERGGREEN,

Organist ved Trinitatis Kirke.

KJØBENHAVN.

C. C. Iversens Forlag.

1853.

*Taler hverandre til med Psalmer og Lovsange og aandelige Viser;
og synger og leger for Herren i Eders Hjerte.*

Eph. 5, 19.

Om Menighedssangen.

(Som Indledning).

Kirkesangens Forbedring er et saa almindeligt Løsen i vor Tid, at Nødvendigheden deraf kan betragtes som indrømmet fra alle Sider. Men hvori skal denne Forbedring bestaa? Skal en tidligere Tilstand søges fremkaldt igjen, eller en ganske anden og ny? Jeg vilde lige-saa lidt svare Ja til det Første, som Nei til det Sidste. Her ere nemlig to Ting, som ret maae adskilles: det Forraad af Sange, som Kirken eier, og den Maade, hvorpaa dette er blevet benyttet; og det er dog egentlig denne Benyttelse, som afgiver Maalestokken for Kirkesangens Tilstand. Thi de skønneste Sange, ere de blot til i Optegnelser, og er Folket ikke deelagtiggjort i dem, ere som en død Skat. Kirken eier nu fra ældre Tid mangen herlig Melodie, som ikke blot i og for sig har musikalsk Værd, men hvis Betydning forhoies ved den Ærverdighed, som Ælden og den gennem flere Aarhundreder sted-fundne Brug give den. Disse Melodier maae vi holde paa; thi om de ogsaa vinde om et i musikalsk-technisk Henseende lavere Udviklings-trin, navnlig hvad den rhythmiske Form angaaer, saa ere de dog gennemstrømmede af hine Tiders religiøse Inderlighed og Begeistring og afgive et skjønt Tilknytningspunkt for den nyere Tids Frembringer, hvori hines religiøse Varme maa søges forbunden med en renere Kunstform. Overalt er Fastholdelsen af det smukke Gamle den bedste Støtte for det Nye. Som noget længe Bekjendt og Kjært baner det Veien for det Nye og skaffer det en venlig Modtagelse. En nok saa hoi Aand, der var istand til at frembringe Melodier, der i absolut Værd stode langt over Kirkens gamle, vilde kun tilveiebringe Forvirring ved aldeles at losrive sig fra det Ældre. Det vilde være et Forsøg paa som Hellig Anders at hænge sine Handsker paa Solens Straaler. Men en alle tidligere Tider overstraalende Ideens Klarhed vilde vist ikke lede til at oversee det Historisk-Givne, men til rigtigt at benytte det.

Hvorledes er nu det Givne, som her omhandles, i tidligere og tidligere Dage blevet benyttet? Med andre Ord: hvorledes har Udførelsen af Menighedssangen været, og hvorledes er den? — De fore-liggende, allerede paa Luthers Tid, af ham selv og senere af Andre aflagte Vidnesbyrd beskrive den langtfra som god; neppe har den været bedre, end nutildags — forsaavidt nemlig, som der nutildags synges i Kirkerne. Saaledes betegnede Luther ved et Kraftudtryk sin Misfornoielse med Menighedssangen, idet han lignede den ved „Eselgeschrei“, og af flere Kirkesangen afhandlende Skrifter¹⁾ see vi, at det egentlig kun var Chorsangen (den af et musikalsk dannet Chor fleerstemmigt udførte Kirkesang), som man efter den catholske Kirkes Exempel viste nogen Omhu, idetmindste paa enkelte Steder i Tydskland. Hos os har der Intet været gjort for at skaffe en tilfredsstillende Chorsang tilveie, og hvad Menighedssangen i de danske Kirker angaaer, da ere Klagerne over dens Slethed ogsaa gamle. Saaledes siger Hans Thomisson (Psbg. 1569), at Mango læse og sjunge Guds Ord „met en forfengelig munnflammer“; og Niels Jespersen nævner ligeledes i Fortalen til sit Gradual (1573) den „forfengelige Æftaal oc Munnflammer vdi Kircken“. Sammensteds læse vi om de „ferjnbige“ Sognedegne, der „ide sig beslute at bruge oc ved magt holde thend ordentlige Sang, som vdi Ordinantzen til sin bestempte tid beramt er, Alleeugne vdi Kirckerne at skulle sjungis; Men mere effter theis egen lyst, vden ald forfjtel, sjunger huad thennem gott tydis och forst forefommer“. Men Degnene, og Andre ikke mindre, vedbleve at være „sersindige“, saa at Uoverensstemmelsen i Kirkesangen næsten 200 Aar senere foranledigede Breitendich (Chbg. 1764) til at indskærpe,

¹⁾ See de længere her anførte Skrifter af Anthos, Heinisch, Bollens og Flere.

det at ikke er ligemeget, om man synger en Psalme „ret eller uret; . . . thi ligesom Andagten virkelig befordres, naar alle i Kirken saa at sige synger af een Mund og med een Tone, saa forhindres den, naar enhver synger sin egen Tone“. En noget sildigere Forf. taler om „den Skurken i vore Kirker, som saameget klages over, . . . et vrelende Miskmask“¹⁾; og Schulz²⁾ har samme Mening om den danske Kirkesang, som Luther havde om den tyske, kun udtrykker han sig lidt artigere, idet han siger: „ . . . So gar der allgemeine Choralgesang in den Kirchen ist noch ein rohes Geschrei ohne reine Intonation und Zusammenstimmung“. Efter 63 Aars Forløb er det forsaavidt blevet anderledes, som man istedetfor tidligere Dages ufuldkomne Sang nu, kunde man næsten sige, sletningen Sang har i Kirkerne. Betragter man dette Phænomen ene fra den musikalske Side, tyder det ikke paa noget Tilbageskridt; thi en noiere Undersøgelse viser, at den Aand, der i ældre Tider bragte Menighederne til at synge, var en religiøs, medens den Aand, der nu bringer dem til at tie, er en — musikalsk! Min Mening er nemlig den, at Folkets musikalske Sands — idetmindste dets Sands for Rhythmus og Tonefald, eller Det i Kunsten, der ret egentligen skal sandes — har udviklet sig og finder saaledes ikke længere Tilfredstilse ved Det, der paa et tidligere Standpunkt fyldtegjorde dets Fordringer til Menighedssangen. At en Slappelse i det religiøse Liv ogsaa har bidraget Sit til, at Sangen er gaaet istaa i Kirkerne, er ikke at nægte. Den første Aarsag gjør sig vistnok i høiere Grad gjældende i de større Stæder, end i Landsbyerne; men den Indflydelse, som de større Stæders Exempel i alle Forhold har paa de mindre, er ogsaa her af Betydning. Saaledes ville de, der skulde indvirke vækkende paa Menigheden i denne Henseende, Præsterne og Skolelærerne, lettelig medbringe til deres Kald en Ligegyldighed for Kirkesangen, som — tildeels — finder sin Forklaring og Undskyldning i de tilvante Forhold i de større Stæder, og som maaskee er størst hos dem, der erkjende Kirkesangens Mangel, medens de dog ikke i Regelen kunne besidde den fornødne musikalske Dannelse til at afhjælpe disse. Det gjælder altsaa her om at tage Kunsten i Religionens Tjeneste saaledes, at, idet dens Udøvelse tilfredstilte en mere udviklet Musikands, den fremkaldte og havde den religiøse Stemning; og ved paa denne Maade selv at føre Beviset for sin indgribende

Virkning, vilde Kirkesangen mere og mere overvinde den Ligegyldighed, der i lange Tider er viist den, og som hos Enkelte vel turde være bleven forstærket af en altfor eensidig Tillid til Talens Magt alene. Sangen er dog det Moment i vor Gudstjeneste, hvori Menighedslivet stærkest kunde aabenbare sig. Ved en klar Erkjendelse af denne Sags Vigtighed og ved Over- og Underordnedes ivrige Samvirken for at fremme den er det at haabe, at Sangen i vore Kirker snart vil lyde mere fuldtoneende fra Menighedens Læber, end nogensinde før.

Det er mit Haab, at nærværende Arbejde maa kunne vidne om en Stræben mod dette Maal. Den Idee, der har ledet mig, er: Opnaaelsen af en livligere Kirkesang uden at opgive den kirkelige Charakter. Thi medens vist Alle ere enige i Opfattelsen af Kirkesangens Hensigt: at sætte Sindet i en religiøs Stemning, — saa hersker megen Forskjellighed i Begrebet om Kirkesangens Væsen, og Nogle ere, under den prisværdige Bestræbelse efter at opnaae hiin Hensigt, slaade ind paa Veie, som jeg ikke kan ansee for de rette, idet der visselig bør drages en skarp Grænse imellem verdslig og kirkelig Sang. Kirkemelodierne bør altid være folkelige; men Folke-Melodierne ere ikke altid kirkelige. En dannet musikalsk Smag vil erkjende Rigtigheden af denne Adskillelse og ikke kunne billige en i den sidste Tid paany optagen Skik, at auvende verdslige Melodier til Psalmer; en Skik, der i tidligere Aarhundreder fandt Sted under undskyldende Omstændigheder, der nu ikke længere ere tilstede¹⁾. Det melodiske Element var nemlig i hine Tidens Kunstmusik meget tilbagetrængt. Musikerne søgte at overbyde hinanden i en kunstig Teknik og sætte den største Ære i den derved for Dagen lagte Lærdom. Psalmedigterne havde derfor intet Andet at gjøre, end at tye til Folkemelodierne, af hvilke visselig mange meget passende kunde bruges som hørende til aandelige Folkesange, andre bleve tagne med, „fordi de nu eengang vare bekendte og bedre manglede“²⁾, mange, ligesom nu, af Mangel paa bedre Smag³⁾. Det er behageligt her at kunne anføre en gammel dansk Forfatter som Exempel

¹⁾ At der imidlertid ogsaa i ældre Dage ikke vare Faa, der misbilligede denne Fremgangsmaade, kan sees af Fortalen til Kingos „Aandelige Sjongchor“, 1ste Part, 1674, S. 11.

²⁾ Slg. „Lebensbeschreibung Hanns Sachsens“, af Ranisch, Altenburg 1765, S. 130.

³⁾ En medvirkende Grund for Componisternes i det 16de og 17de Aarh. til at behandle Psalme-Melodierne med denne contrapunktiske Kunst, hvorved Mel. lagdes i en Mellemstemme (navnlige Tenoren), skulde være den, at de derved søgte at skjule den ofte fra en verdslig Sang laante Mel. og ligesom at indsmugle den i Kirken under den harmoniske Forklædning. Slg. Heinisch „Der Gemeindegang in der evang. Kirche“, Bayreuth 1848, S. 32-33.

¹⁾ See „Forslag til Kirkesangens Forbedring . . . i denne liturgiske Tidspunkt udg. af A.“, Kjøbh. 1785, S. 10.

²⁾ See „Gedanken über den Einfluss der Musik auf die Bildung eines Volks, und über deren Einführung in den Königl. Dänischen Staaten, von J. A. P. Schulz, Königl. Capelmeister“, Kjøbh. 1790, S. 4.

paa, at Valget af Melodier til Psalmer ikke blev betragtet som en aldeles ligegyldig Sag. Efterat Aarboe¹⁾ har budt sine Læsere det „Davidske Psalterium, Sangvijs paa vort Danste Maal ybsat... iche under de fremmede Franke Toner [rimeligviis til „Boleviser“, som H. Thomissen siger], Men under saadanne Melodier, som vdi Cithara Lutheri oc vore Psalmebøger finde, oc ellers i vore Christelige Huse giengse erre“, yttre han sig kenderhen saaledes: „Men om iche Lerterne her allevegne sig saa vel med Tonerne, som det kunde, bequemme: Ombedes den velstemmende Musicant, vilde mig det gunstigen til beste holde, Anseendis saadant at være det allerbesuerligste i dette ringe Arbeide, besunderlig nu Bispen i sig Maade første gang brydis. Til met er David en Autor oc Geistlig Poet, fuld aff den hellig Aand, saa hand for Aandens offuerflødig Nijgdoms flyld falder aff en materia oc genere dicendi i en anden, oc ofte i en Psalme baade lærer, formaner, troster, truer, spaar, beider oc taffer, etc. Met huilcke Stycker oc Ingredienter en Melodi oc Tone sig iche saa paafe oc arte fand, som Konsten ellers fordrer oc ydtraffuer“. Det havde været ønskeligt, om disse Aarboes Ytringer, hvori der viser sig Evne til at opfatte en Melodie efter dens poetiske Charakter, dens Overeensstemmelse, ikke blot med en given Textes Stavelsemaal, men ogsaa med dens Indhold, vare tagne til Følge af senere Tidens Psalmedigtere eller, maaskee rettere: Psalmeudgivere²⁾. Men hvor beklageligt er det nu ikke, at medens Folkets mere udviklede Musikands fordrer noget Bedre, er der af Nogle kun blevet budt det noget Andet, end det Sædvanlige; og man maatte kun kjende lidet til den ubefæstede Foleksmag, naar man vilde undre sig over, at Sligt paa flere Steder er blevet modtaget som det Bedre. Folket formaer ikke altid at skjelne mellem et Andet og et Bedre. Det maa derfor ansees som Pligt for dem, hvis Kald Musiken er, at bidrage til Erkjendelsen af det Rette. Men dette finde vi visselig ikke truffet ved til „Psalmer“, „Bibellistoriske“ og „Kirkehistoriske“ Sange at vælge Melodier som følgende, hvis Benyttelse jeg kan paavise: „Her ved Havets aabne Bredder“ (af Roverromanen „Rinaldo Rinaldini“), „Dufteende Eng og kornrige Vange“, „Hold Lampen tændt, sy Tofter, Sko“ (af „Dragedukken“), „Skaberen skued den nyskabte Klode“, „Sorge hvo, som sørge vil“, „En Grube staaer i Bjergets Indre“ (af

„Hugo von Rheinberg“), „Du, hvis Aasyn Glæden tænder“ (af „Hermann von Unna“), „Du lille Ø paa Havets blanke Vove“, „Dannevang ved grønne Bred“ (o: „Vil du være stærk og fri“, af „Ludlams Hule“), „Vort Fødeland var altid rigt“ (o: „Vi Somænd gjør ei mange Ord“), „De klare Bølger rullede“ (af „Sovedrikken“; en meget melismatisk Mel., af en vanskelig Modulation, hvis Udførelse gjør Fordring paa en musikalsk dannet Stemme!), „Lad den skrantende Magister“ (kun sjunget i C istedetfor g), „Skjære, skjære Havre“, „Skjonne Minka, Æren byder“, „Stolten Edderkop sidder paa Tue“ (af „Lula“), „Liden Gunver vandrer som helst i Kvæld“, „Je teente paa Kjølsta ifjor“ (norsk Folkemel.), „Stusle Søndags Kvællen“ (ligeledes²⁾), „Wer reitet so spät durch Nacht und Wind“, Mel. til Vægtvisen, „I Juras skjonne Egne“, „Paa Sjolunds fagre Sletter“, „Herr Peder kasted Rumer over Spange“ (af „Svend Dyrings Huus“), „Der boede en Konge i Leire“, „Hvor Bolgen larmer høit mod Sky“, „I Aftenens Glands mon gløde“ (en Schweizermelodie³⁾), „Det var en Lørdag Aften“⁴⁾, og hvilken som helst Kæmpevis-Melodie, der omtrent har saamange Toner, som Stavelsernes Antal fordrer, o. s. v., o. s. v. Hvilken Miskjendelse af Musikens Væsen udtaler sig ikke i en saadan Anordning! Have vi dog ikke Alle følt den Sandhed, som ligger i Digerens Ord:

„Der maner Intet dog saa tryllerisk
De svundne Dages Folelser tilbage,
Som Blomsterduft og gamle Melodier!“⁵⁾

Og ligesom disse Ord paa det Sted, hvor de siges, tillægge gamle, bekendte Kirkemelodier denne Magt til at fremkalde religiøse Minder og Stemninger, saaledes maa ogsaa bekendte verdslige Melodier fremmane Tanker og Stemninger hos os, der, saa rene de kunne være, dog ikke høre hjemme i Kirken; eller, hvad Stemningerne angaaer, da vil jeg troe, at Stedets Hellighed forebygger den Stemning at indtræde, som er den ved Melodien oprindelig tilsigtede, men ogsaa at, istedetfor denne, Uvillie imod en saadan Melodies Anvendelse vil udelukke al religiøs Stemning⁶⁾. Men nu vil man forde, at man ved at høre de verdslige Melodier til Psalmetexter, hvad enten dette nu er i Kirken eller i Hjemmet, skal kunne glemme den Forbindelse, hvori de

¹⁾ „En liden Haandbog“, Kjøbh. 1627.

²⁾ Hvorlidet dette skete, viser følgende Bemærkning af C. A. Thielo: „Man tager uden Betænkning, som jeg selv har hørt og erfaret, forskellige Italienske Arier, Arier i et andet Sprog en Værdelig Tærl derunder, og fører dem saa op paa hellige Steder; men de flinger, paa reen Dansk at sig, alt for forstæbt, og følgelig ere i Stylo Ecclesiastico foragt værd.“ (S. „Tanker og Regler om Musiken“, Kjøbh. 1746, S. 9).

¹⁾ See mine „Folke-Sange og Melodier“, I. Nr. 15 under Lit. B.

²⁾ Stsd. Nr. 4.

³⁾ Stsd. II. Nr. 12 under Lit. D.

⁴⁾ Stsd. Nr. 6 under Lit. A.

⁵⁾ Oehlenschlägers „Erik og Abel“.

⁶⁾ Slg. Dr. Joh. Fr. Naue „Ueber den sogenannten quantificirend-rhythmischen Choral“, Halle 1849, S. 49-50.

staae til deres oprindelige Texter, ganske tilbagetrængte al Erinding, al Kundskaab herom! Psychologerne tillægge Ideeassociationen en større Magt. Og, for at hente et oplysende Exempel fra en bekendt Sphære, have vi ikke ofte erfaret, hvilken parodisk Virkning Vaudeville-digterne just derved have frembragt, at de have underlagt en Melodie, der var os bekendt som hørende til en alvorlig eller erotisk Text, nogle skjemsomme Vers¹⁾. Forf. af det tidligere anførte Skrift „Forslag til Kirkesangens Forbedring“ fortæller følgende, meget belærende Historie: „En Forsanger, som sang vel, kunde just en Kæmpevis, hvori han var meget forelsket, paa en Psalme-Melodie. Det træffer engang, at han havde en Psalme af denne Melodie til Beslutning; men Ideen af Melodien var i hans Sjæl saa nøie forbunden med Kæmpevisen, at den forleder ham til at begynde Kæmpevisen. De Nærstaende erindre ham strax: „Faer, I taer Feil!“ Men han svarer uforsagt: „I skal gjøre mig en Skade, naar jeg passer Tonen!“ — Noget Lignende til-drog sig for ikke længe siden her i Hovedstaden: Der holdtes Bibellæsning. Ved denne Leilighed blev, under Ledelse af en vis Forsanger, en Psalme sunget paa en meget pøbelagtig Vise, som man en Tid lang hørte Gadedrengene floite, men som nu ogsaa synes at være forsvunden af deres Repertoire. Præsten foreholdt alvorligt Forsangeren dette Misgreb. Denne havde Dristighed nok til at foregive, at „det var en gammel Kirkemelodie (!), og han kunde ikke gjøre for, at den var bleven brugt til en smudsig Vise.“ Denne Undskyldning lod Præsten jo ikke gjælde; men — Forargelsen var allerede given. Moralen af disse Fortællinger er let at uddrage.

Det er vel ingen Trøst at see lignende Misbrug paa andre Steder; men det vækker Haab om en bedre Fremtid at see det erkendt og paataalt. Jeg skal derfor endnu som yderligere Bevis for, paa hvilke Afveie Kirkesangen i vor Tidsalder er geraadet, anføre, at i Frankrig anvendte i Aaret 1835 en vis Berthiot Melodien til Champagner-visen i Mozarts „Don Juan“ til Hymnen paa Christi Legemsfest „Lauda Sion salvatorem“, og Mel. til „Vi binde dig din Jomfrukrands“ af Webers Opera „Jægerbruden“ til Antiphonien „Veni Sancte Spiritus.“²⁾ I den engelske Kirke synges Psalmer paa Mel. til den øster-rigske Nationalsang „Gott erhalte Franz, den Kaiser“ og „In deinem

Arm zu weilen“ (af Mozarts „Titus“) ¹⁾. Kvækerne i Richmond i de forenede Stater skulle synges Psalmer paa Melodierne af Revolutions-sangene „Marseillaise“ og „Reveil du peuple“, ²⁾ og i 1827 sang man i Mainz „Fader vor“ paa Mel. af en østerrigsk Infanterimarsch! ³⁾

Naar en Kirke under særdeles Omstændigheder har gjort til verdslig Brug og atter skal benyttes som Kirke, bliver den indviet paany for at indskærpe Menighedens Stedets Betydning og Hellighed, hvorom Forestillingen ved den senere Brug naturlig er bleven tilbagetrængt. Men en Melodie, Sangens Sjæl, ⁴⁾ den lader sig ikke afvaske som en Kirkemuur, den er paa en ganske anden Maade Bærer af Menneskets Tanker og Følelser, end at dens med disse indgaaede Forbindelse saaledes skulde kunne løses. Og dog troer man uden Anstod at kunne bruge samme Melodie den ene Dag i lystigt Lag, næste Dag i Kirken!

I det Foregaaende er Sagen betragtet fra en Side, fra hvilken det Forkastelige i at benytte verdslige Melodier til Kirkesange vist vil være indlysende for de Fleste. Der er imidlertid en anden Side, fra hvilken Misligheden i denne Forbindelse viser sig, men til at indsee dette horer der en større musikalsk Skjønsmhed. En Melodie — en god nemlig — fremkalder uafhængig af den tilhørende Text en vis Stemning, hvorunder visselig hoist forskellige Tanker kunne finde Indgang, men dog ingen, der modsige denne Stemning. „Die Melodie,“ siger v. Tucher ⁵⁾, „ist nicht wie eine äusserliche beliebige Zuthat zu dem Liede zu betrachten, nicht als ein blosses Mittel dasselbe durch eine grössere Menge zugleich vortragen zu lassen Der Gesang einer Melodie dient zu einem Mehreren, wovon freilich die meisten unser modernen Liederdichter und Gesangbuchsredactoren keinen Begriff zu haben scheinen, sie dient dem Gemüthe zu einer Ergänzung dessen, was dem Worte des Liedes auszusprechen versagt ist.“ Let er det nu

¹⁾ „Horre, hvad skal Enden blive“ til Mel. „Eensom er jeg, dog ei ene“ (i „Kong Salomon og Jorden Hattmageren“, eller: „For en Vest at reparere“ til Mel. „Kjøl og sval er Aftenlunden“ (i „Aprilsnarrene“) o. s. v.

²⁾ N. A. Janssen „Wahre Grundregeln des Gregorianischen oder Choralgesanges, übers. von Smiedinck“, Mainz 1846, S. 90.

¹⁾ Fr. C. Anthes „Die Tonkunst im evangelischen Cultus“, Wiesbaden 1846, S. 55.

²⁾ G. Chr. Apels „Choralbuch“, Kiel 1832, S. X. — Det man rimeligviis være de saakaldte „frie“ eller „fægtende“ Kvækere, der ikke som de andre unddrage sig fra at gaae i Krig; thi de egentlige Kvækere syngte ikke i deres Forsamlinger.

³⁾ Stdt. — „Diese Verirrung des Kirchengesanges“, siger Fr. Bollens i sit interessante Skrift: „Der deutsche Choralgesang der katholischen Kirche“ (Tübingen 1851, S. 104), „diese weltliche Musik mit geistlichem Texte, dies Zwittergewächs und Bastardwesen verbreitet sich bald, wie eine epidemische Krankheit, über ganz Deutschland.“

⁴⁾ „..... Geist fodr' ich vom Dichter; Aber die Seele spricht nur Polyhymnia aus.“ (Schiller.)

⁵⁾ „Schatz des evangelischen Kirchengesanges im ersten Jahrhundert der Reformation“, Leipzig 1848, I. S. XI.

at skjelne mellem Udtrykket i en Sorgemarsch og i en Menuet, eller overhovedet mellem en alvorlig og munter Musik; men

den religiøse Glæde, der bør aande i en Hymne — og den patriotiske Begeistring i en Fædrelandssang; den milde, andagtsfulde Ro i en Takkepsalm — og Følelsen af Velbehag i en Selskabssang; det bønlig Udtryk i Psalmen — og det erotiske Sværmeri i en Elskovsvis; det med Trøst og Haab blandede Veemod i en Gravpsalm — og det lidenskabelige Udbrud af den Enkeltes Smerte i Elegien

ere Tønselvarer, der for den mindre skærpede Sands lettelig glide over i hinanden; og dog er Forskjellen stor. Musikeren raader her over mange Udtryksformer, som, rigtigt anvendte, ikke ville forfeile deres Virkning; men som ikke kunne findes ved den blotte Aftællen af en Psalmes Stavelser! Saaledes bliver en af de skønneste Folkemelodier, jeg kjender, nemlig: „Och Jungfrun hon skulle sig åt ottesången gå.“¹⁾ ikke blot paa Grund af den ved Ideeforbindelsen vakte Erindring om dens oprindelige Text, men ogsaa ved sin egen erotiske Charakter en for Kirken upassende Melodie²⁾.

En Gjendrivelse af de i det Foregaaende fremsatte Anskuelser maatte, forekommer det mig, indeholde Beviset for Rigtigheden af at ophæve Forskjellen mellem det Verdslige og Aandelige, og for den Antagelse, at en Mel. i og for sig Intet har at betyde, men tjener høiest kun til stærkere at udhæve det Rhythmiske i Ordnes Forbindelse. Beviserne herfor vil jeg afvente. Paa mine Indvendinger mod de gamle, kjære Folkemelodiers Anvendelse til Kirkesange har man kun svaret mig, at disse Melodier vare benyttede, fordi de vare kjendte og yndede af Folket, og saaledes hjalp til at skaffe Psalmerne Indgang. Var dette nu virkelig Tilfældet, gjaldt dog ligefuldt de tidligere gjorte Bemærkninger; men — er det ikke oftere og allerede for mange Aar siden just beklaget, at disse gamle Melodier næsten vare udslettede af Folkets Erindring? Og ere de bekendte, hvorledes modarbejder man da ikke sin egen Hensigt ved at omforme dem saaledes, at de neppe ere at kjende igjen?³⁾ Og naar jeg har fremhævet den ved

disse Melodier fremkaldte Ideassociation, saa har man trøstet sig med, at Folket ikke kjendte den tidligere Text til dem! Ikke at tale om, at denne Paastand staaer i besynderlig Modsigelse til det Haab, som man har sat til senere Tiders Bestræbelser for at opfriske Mindet om de gamle Folkesange, saa veed Enhver, der kjender Noget til Folkemelodiernes Forplantelse, at det i Regelen er Ordene, hvortil Erindringen om Mel. knytter sig, og at man endnu har Texten til mangen gammel Vise optegnet, hvis Mel. man forgjæves eftersporger, fordi den glemtes, da Folket ophørte at synge Visen. Altsaa: i Reglen følges Text og Mel. ad i Folkets Tanker; glemmes den første, glemmes ogsaa den sidste; er den sidste bekendt for Folket, er vist ogsaa den første det. Hvortil kommer, at Kirken ogsaa er for dem, der, uden at udgjøre det store Fleertal, dog høre med til Menigheden og have samme Krav paa og Trang til Ophbyggelse, som de, der uden Kritik synge Alt, hvad der forlanges. Ligesom det ogsaa er en Pligt for Enhver, der ifølge sin Stilling kan bidrage til Gudstjenestens Heitidelighed, at søge denne hævet i Forhold til det ved Dyrkelsen af Videnskab og Kunst vundne Udbytte for den almindelige Dannelse, og saaledes ogsaa gennem den offentlige Ritus at lade Menigmand tilflyde saameget heraf, som muligt, og afværge, at det mindre Rigtige eller aldeles Urigtige finder et Tilhold i hans Begrebers Uklarhed.

Naar jeg i det Foregaaende har udtalt mig imod verdslige Melodiers Anvendelse til Kirkesange, har jeg naturligviis dermed ikke villet prædike et Korstog imod de allerede for Aarhundreder siden i vor Kirke optagne Melodier, som før have hørt til verdslige Sange. Derfor var der af dobbelt Grund heller ikke nogen Nødvendighed; thi deels have de af disse Melodier, som bruges hos os, i og for sig en kirkelig Charakter, den være nu deres oprindelige eller fremkaldt ved en lang Tilbage i Tiden foretagne Omarbejdelse, hvilket for de fleste af dem ikke kan afgjøres af Mangel paa ældre Optegnelser end de, Paalmebøgerne meddele; deels ere de til dem tidligere hørende, verdslige Texter gaaede tabte (paa Begyndelsen nær, der er bleven vedligeholdt som Melodie-Overskrift¹⁾), eller de ere traadte tilbage i Erindringen for de saalænge sjungne religiøse Texter, saa at disses Indhold nu bliver det, hvorom Melodien minder. I denne sidste Bemærkning vil man dog ikke, haaber jeg, finde Misbilligelsen af verdslige Melodiers Anvendelse modsagt, og gjøre et saadant Raisonnement gjældende, at man altsaa kun har at give lidt Tid, saa ville de Melodier, der i Begyndelsen stode, efterhaanden tabe det Stødende! Thi — idet jeg forbgaar flere Indvendinger herimod, som ligge i det tidligere Sagte —

¹⁾ See mine „Folke-Sange og Melodier“, I. Nr. 2 under Lit. C.

²⁾ Der bruges ogsaa nogle nye, til religiøse Texter komponerede Melodier, som: „Livsallig Paaskedag“, „Tag det sorte Kors fra Graven“, „Sin Vogn han gjør af Skyer blaa“, hvilke man, uden Kjendskab til denne Forbindelse, maatte antage at høre til verdslige Sange. Den talentfulde Componist til disse har selv, baade i skriftlige og mundtlige Ytringer til mig, brudt Staven over dem som Kirkemelodier.

³⁾ f. Ex. Melodien til Svend Vonveds Vise, anvendt til „Lovet være du, Jesu Christ“.

¹⁾ S. de om Melodierne tilføiede Oplysninger.

vilde denne Forventning, under en saa hensynsløs Anvendelse af de verdslige Melodier, som den nutildags stedfindende, hverken gaæe ud paa Mere eller Mindre, end en Tilbagegang i den musikalske Dannelse! Men derpaa ville vi ikke haabe, men paa en bestandig mere og mere luttret musikalsk Sands, der vil vide at lade de renere Kunstanskuelser komme Kirken til Bedste.

Angaaende Behandlingen af de gamle Melodier i nærværende Samling, da ere de redigerede under en bestandig Sammenligning af de ældste Kilder, hvorefter vel enkelte Forandringer ere foretagne, de betydeligere dog kun i de mindre bekendte Melodier, medens jeg har troet, at Forandringer i de almindeligste Melodier, selv om reent musikalske Principer kunde have tilraadet dem, vilde gribe altfor forstyrrende ind i det Tilvante. I et Par hos Zinck staaende Melodier, hvortil jeg ikke har kunnet finde Kilderne, og som høre til de sjældnere brugte, har jeg ladet det musikalske Princip friere raade og tilladt mig nogle Forandringer, hvis Hensigtsmæssighed, haaber jeg, vil være indlysende.

Ved Undersøgelsen af Kilderne til de gamle Melodier har jeg fundet ikke faa af dem optegnede i en meget broget Blanding af lige og ulige Taktart. Jeg har forundret mig over, at man heri har seet en Afspejling af tidligere Dages mere rhythmisk-livelige Sang. Jeg har ikke kunnet see Andet deri, end en ufuldkommen, ubehjælpelig Gjengivelse af Melodierne, en uklar Opfattelse af deres Form; eller — give Optegnelserne os virkelig et tro Billede af Melodierne, da maae vi atter af disse Overleveringer slutte, at Menighedssangen i hine Tider har været hoist forviret. Thi Rhythmus, og det en bestemt og let fattelig Rhythmus er en nødvendig Betingelse for Muligheden af en reen Menighedssang. Men hiin brogede Blanding af Toleds- og Treleds-Takter er saaledes, at en Capelmester med sin Taktstok vilde have ondt med at holde et musikalsk dannet Chor sammen, endsiige at en umusikalsk Menighed — og som en saadan maa enhver Menighed betragtes — skulde have kunnet følges ad under Udførelsen af saa urhythmiske Melodier, hvis Vanskelighed endnu forøges ved hyppigt indflettede Melismaer. En Afvexling af Melodier i lige og ulige Taktart er derimod et ikke nok benyttet Middel til at bringe Liv i Menighedssangen. Man vil derfor i denne Samling finde et temmelig stort Antal Melodier i ulige Taktart. Den passer vel bedst for det daktyliske Versemaal, dog vise Nr. 24, 55 og 75, at den ogsaa kan slutte sig utvunget til det jambiske og trochæiske.

Der er stridt meget i Tydskland om accentueret-rhythmisk, eller quantiteret-rhythmisk Choralang burde gives Fortrinet. Ved den første forstaaes den, hvori Noderne have samme Varighed (en

enkelt forekommende Node af dobbelt Længde ikke at regne), og hvori Rhythmus kun giver sig tilkjende ved Afvexlingen af Nedslag og Op-slag (Thesis og Arsis¹), saaledes som i vore almindelige Choral-melodier. Quantiteter-rhythmisk Choralang er derimod den, hvori Noder af forskjellig Varighed forekomme, saa at Accenten forstærkes ved Forbindelsen med Quantitet. Denne Strid er ført med stor Eensidighed; thi medens Nogle udelukkende have holdt paa den blot acc-rhythm. Choralang, have Andre ligesaa afvisende villet have denne fortrængt af den quant-rhythm. Choralang. Men Kirkesangens Frelse er upaatvivlelig at søge i Optagelsen af quant-rhythm. Melodier ved Siden af de acc-rhythmiske²), og det saaledes, at man ikke gjør for store Fordringer til en Menighed ved i quant-rhythmiske Melodier at benytte for mange eller for hurtigt med hinanden vexlende Nodelags, og at man ved et mere levende Foredrag af de blot acc-rhythmiske Melodier betager dem den trættende Eensformighed, hvoraf de nu lide, der især bevirkes ved en Langsomhed i Tempo, der ligesaa lidt er begrundet i Melodiernes Charakter, som den er et naturligt Udtryk for en andagtsfuld Stemning. Thi i Glæden over modtagne Goder, i Bonnens Varme, i den inderlige Attraa efter Frelse er der en Fylde af Liv, som ikke kan komme til Gjennembrud under saa langsomt udførte Melodier, at hverken Sætningernes rhythmiske Forhold eller det corresponderende Forhold mellem enkelte Toner, der ofte ere skilte ved flere Takter fra hinanden, og af hvis Samvirken en Melodies Skjønhed fremgaaer, kan gjøre sig gjældende; hvorved altsaa Melodien taber al Sammenhæng og Betydning. Men ikke blot herved, men ogsaa ved den med hiin Langsomhed som et nødvendigt Onde følgende Skik, at gjøre lange Standsninger (Fermater) ved Enden af hver Verselinie, for at de, der under Sangen ere komne fra hinanden, kunne faae Tid til at samles igjen, bliver Melodien ligesaa meningsløs, som Psalmen maatte blive, naar man under Oplæsningen af den vilde gjøre et Punctums-Ophold efter hver Linie. Med Melodiens Sammenhæng tabes saaledes ved denne Foredragsmaade ogsaa Textens.

En i Tydskland almindelig stedfindende Usik, der bidrager til at gjøre ovennævnte Onder endnu større, vil jeg dog her berøre, fordi den, efter hvad jeg har hørt, desværre ogsaa finder Sted hist og her i Slesvig, nemlig: at Organisten efter hver Sætning i Choralen giver nogle Passager tilbedste paa Orgelet, hvilket kaldes Mellemspil. Mon Den, der oplæste en Psalme og efter hver Linie vilde gjøre sig et Ærinde i andre Stuer, gaæe nogle Gange op og ned ad Gulvet,

¹) I Musiken bruges disse Udtryk i den omvendte Betydning af den i Metriken.

²) Slg. Naue, S. 42-43.

eller henkaste Bemærkninger om uvedkommende Ting (ja selv om vedkommende), turde vente at gjøre noget Indtryk paa sine Tilhørere?

Endskjøndt Psalme-Melodiernes Bevægelse altid bør holde sig indenfor Langsomhedens Begreb, kan dog denne paaskyndes indtil Grænsen, hvor Mindre langsomt og Ikke for hurtigt falde sammen. Mellem de indenfor denne Grænde liggende Grader har jeg valgt Tempoet for Melodierne. Det er ved det første Tal fastsat efter Mälzels Metronom, ved det andet efter almindeligt Tomme-maal,¹⁾ saaledes, at en i Svingning bragt Snor, i hvis ene Ende er befestet en lille Tyngde, og af saamange Tommers Længde, som det andet Tal angiver, viser den Hurtighed, hvormed de foran Tallene anførte Taktdele skulde følge paa hinanden. Tempo-Betegningen for Nr. 1 er f. Ex. saaledes at læse: Fjerdedelene skulde følge saa hurtigt efter hinanden, som Svingningerne af Pendulen paa Mälzels Metronom, naar det stilles paa 60, eller som Svingningerne af en Snor, naar den gjøres 38 Tommer lang. — En Modification af det af mig ansatte Tempo maatte hellere foreskrive en lidt langsommere, end en hurtigere Bevægelse, da jeg ved Tempo-Betegningen troer at være gaaet til den yderste Grænde af passelig Hurtighed.

For at modvirke de altfor lange Standsninger ved Fermaterne har jeg indført to nye Tegn, nemlig et Comma- og et Semicolon-Fermat foruden det tidligere Punctum-Fermat (⌞ ⌞ ⌞), og tillagt

¹⁾ See Gottfr. Webers „Theorie der Tonsetzkunst“, 2 Udg., Mainz 1824, I. § LI og flg.

ethvert af disse en bestemt Varighed,¹⁾ der dog er forskjellig i lige og ulige Taktart:

1. I **lige** Taktart ($\frac{2}{4}$, C, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$) bliver Noden ved Comma-Fermatet dobbelt saa lang, ved Semicolon-Ferm. tredobbelt, og ved Punctum-Ferm. fiirdobbelt saa lang, som den ellers, uden Fermat, vilde være; f. Ex.

$$\overset{\frown}{\text{J}} = \text{—} \quad | \quad \overset{\frown}{\text{J}} = \text{—} \quad | \quad \overset{\frown}{\text{J}} = \text{—} \text{—}$$

2. I den **ulige** Taktart ($\frac{3}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{2}$) bliver Noden ved Comma-Fermatet halv saa lang til, ved Semicolon-Ferm. een Gang saa lang, og ved Punctum-Ferm. halvanden Gang saa lang til, som den ellers, uden Fermat, vilde være. Altsaa lægge Fermaterne i ulige Taktart kun halv saameget til Nodens Værdi, som i lige Taktart; f. Ex.

$$\overset{\frown}{\text{J}} = \text{—} \quad | \quad \overset{\frown}{\text{J}} = \text{—} \quad | \quad \overset{\frown}{\text{J}} = \text{—} \text{—}$$

¹⁾ Jeg maa beklage, at det først, efterat Trykningen af dette Værk var betydeligt fremrykket, faldt mig ind, hvorledes jeg, istedetfor den tidligere, mere omtrentlige Beregning af Fermaternes Varighed, kunde fastsætte denne efter et bestemt Maal; men da jeg derved har undgaet endel besværlige, ellers nødvendiggjorte Regler for flere, af Taktinddelingens forskjellighed udspringende Tilfælde, vil man vist ikke lade sig det fortryde at foretage de angivne Rettelser af Fermaterne; saameget mindre som Forandringen af eet Fermat-Tegn til et andet let kan gjøres uden at skade Trykkens Renhed.

Disse Fermater udføres nu saaledes, at i Tilfælde som ndfr. ved a) og b) forlænges Accorden med det Halve af Comma- og Semicolon-Fermatets, og med to Trediedele af Punctum-Fermatets Værdi; men Melodiens Node alene udholdes endnu paa Orgelet (eller Piano-fortet) i den øvrige Tid af Fermatets Varighed. Men — naar Takten har levnet Plads for en særskilt Antydelse ved en lille Node af den

Tone, der skal udholdes paa Instrumentet, ¹⁾ da forlænges Accorden med Fermatets hele Værdi (s. ndfr. ved c. og d). Udføres Melodien uden Ledsagelse af Instrument, træder en Pause istedetfor den lille Node (s. den to- og trestemmige Udgave af disse Melodier). Naar Fermatet staaer over en lille Node, tillægges denne Fermatets hele Værdi (s. ndfr. ved e og f):

Betegn.

Udførelse.

Man seer nok, at medens Takterne ved den sædvanlige Brug af Fermatet udvides til en ubestemt Længde, faae de her et bestemt Maal, hvormed Menigheden omsider bliver fortrolig og derved ledes til at synge Melodierne taktmæssigt.

Med Fermaterne indtræder vel altid en Uregelmæssighed i Taktformen, idet enkelte Takter ikke blot simpelthen faae den dobbelte Længde, men ofte bliver en Toleds-Takt udvidet til en Treleds (ved Slutnings-Fermatet undertiden til en Femleds, eller egentlig en Sammensætning af en Treleds- og Toleds-Takt) og en Treleds til en Fireleds-Takt; men da dette altid træffer sammen med Cæsurerne i Mel. ¹⁾, forstyrrer det ei alene ikke, men bringer tvertimod ved en passende Adskillelse af Sætningerne Tydelighed i Menighedssangen. I mange Psalme-Melodier ere disse Fermater dog ikke nødvendige, ligesom de heller ikke findes i de ældre Optegnelser, da aldeles taktmæssigt indtrædende Pauser adskille Sætningerne tilstrækkeligt og give den fornødne Hvile. Man vil derfor i denne Samling see flere gamle, bekendte Melodier uden Fermater, eller med færre, end sædvanligt.

De Baand, hvormed man har standset Melodiens Flugt, ere løste. I nogle faa, nyere Melodier staae hverken Pauser eller Fermater; men de ere saa simple og let fattelige, at jeg er-overbeviist om, de ikke ville medføre for store Vanskeligheder. ²⁾

Som Noget, der vedkommer Melodiernes Foredrag, vil det vel her være Stedet at gøre opmærksom paa, at Benyttelsen af de almindelig bekjendte Tegn: p (piano o: svagt), mf (meno forte o: mindre stærkt) og f (forte o: stærkt), hvorved den for hver Mel. passende Tonestyrke er angiven, af Organisten er at henføre til Orgelets Registrering. Denne maa dog modificeres efter Omstændighederne. Til en een-

¹⁾ — og som undertiden ogsaa, af harmoniske Grunde, er Bastonen (s. Nr. 21, 25 og 108).

²⁾ Nogle herhid hørende Melodier, navnlig Weyses Compositioner af de Ingemannske Børnesange (Nr. 36, 77, 83, 109, 117, 122) ere dog kun derfor optagne i denne Samling, fordi jeg haabede, at den ogsaa vilde blive benyttet i Hjemmet; thi (for at anføre Digterens egen, saa rigtige Dom i „Landsby-børnene“, II. S. 134) „disse simple, men nendelig yndige Melodier [ere] i en Stille, som uden at være kirkelig eller bestemt religios, dog nærmer sig dertil.“ Af samme Grund, som Melodierne staae her, ere vist ogsaa Texterne optagne i Roesk. Psbg.

¹⁾ Jeg tør ikke sige: i Melodie og Text; thi der ere flere Psalmetexte hvor Cæsuren falder saa forskjelligt i de forskjellige Vers, at ingen Melodie vil kunne passe til dem.

stemmig Chorsang¹⁾, som er det Almindelige, kan registreres stærkere end til en fleerstemmig. Der maa ogsaa tages Hensyn til Størrelsen af Choret og Menigheden, hvis Sang aldrig bør overdøves af Orgelet. Men — naar Organisten kjender sin Menighed som ikke-syngende, er det velbegrunder, at han undertiden registrerer ret stærkt, for at dog det Imposante ved Orgelets Tonemasse kan gribe den i Psalmebogen efterlæsende Menighed, ja maaskee endog ved at rive den med sig bringe den til at synge. Naar engang det af Saamange nærede Ønske om en fiirstemmig Chorsang bliver opfyldt, da er dertil Orgelets Tonemasse ikke nødvendig; thi den harmoniske Sang af et nogenlunde stærkt Chor har ved sig selv den største Magt til at gribe Sindet, og Orgelet bør blot understøtte, lette Sangens Udførelse. Skjondt det er utvivlsomt, at den fulde Virkning af en fiirstemmig Chorsang især vil fornemmes uden Forbindelsen med den eenstemmige Menighedssang, maa man dog ikke forestille sig, at den eenstemmige Menighedssang vil ophæve Virkningen af den fleerstemmig Chorsang. Thi ligesaa vel som den eenstemmige Menighedssang og den fiirstemmige Harmonie paa Orgelet kunne passe sammen, kunne ogsaa eenst. Menighedssang og fiirst. Chorsang med god Virkning forbindes. Det er i sidste Tilfælde kun at betragte, som om Orgelets fiirst. Harmonie blev hevet til artikulert Sang. Ogsaa de samtidig med dette Værk udkomne to- og trestemmige Udsetninger af Melodierne ere saaledes indrettede, at de kunne ledsages af den fiirst. paa Orgelet eller Pianofortet.²⁾

En Afvexling af eenst. Menighedssang og fleerst. Chorsang, saaledes, at Menigheden sang eet Vers, Choret et andet, vilde i reen musikalsk Henseende vistnok være af Virkning, men kunde vel neppe passe ind i vor Ritus uden ved Psalmer, der have Formen af Vexelsang. Snarere kunde det gaae an, at lade en enkelt, eller et Par Psalmer udføres fleerstemmig af Choret alene. Hertil meget passende Momenter vilde være Psalmen under Communionen, maaskee ogsaa Indgangs-Psalmen og — især — den Ps., som undertiden bliver afsjunget efter Evangeliets Oplæsning fra Prædikestolen.

Hermed har jeg nu gjort Rede for den musikalske Deel af Arbejdet; thi en Udvikling af Principerne for Melodiernes Rhythmisering

og Harmonisering¹⁾ vilde føre mig dybere ind i theoretiske Betragtninger, end her var passende. De Musik-Kyndige ville desuden kunne abstrahere Principerne af Værket selv, og de blot Musik-Nydelende ville finde Motivet til deres Dom i det modtagne Indtryk, som jeg vil haabe — i det Hele taget — maa være det af letfattelige Melodier eller — med Hensyn til de gamle Melodier — en lettet Opfattelse af dem og en Melodierne naturligt understøttende Harmonie, hvori jeg dog ugjerne vilde, at man skulde savne den harmoniske Kunst, der er nødvendig for at fængsle Opmærksomheden ogsaa under den Gjentagelse, som Melodiernes Bestemmelse medfører. Angaaende Texterne har jeg følgende Bemærkninger at gjøre.

I Regelen har jeg optaget Originaltexten o: den, hvortil Melodien er komponeret (eller en Oversættelse af den); men undertiden har jeg foretrukket en anden Text, dels fordi jeg fandt den skjønnere, dels fordi den hjalp til at udfylde mit Schema, ifølge hvilket der skulde gives Psalmer for Kirkeaarets Festdage, for de forskjellige Aarstider, Morgen- og Aften-Sange o. s. v. Med Hensyn til de sidstnævnte, da har jeg opfyldt et Løfte til den herlige, forevigeede Psalme-Digter, C. J. Boye, der ønskede de i hans Samlinger staaende Morgen- og Aften-Sange optagne i et Arbejde, der ogsaa var bestemt til huslig Andagt. Saaledes ere Texterne ikke udelukkende hentede fra de Psalmebøger, hvormed Melodierne ere satte i Forbindelse, men tagne af forskellige Digtsamlinger. Mellem flere Redactioner har jeg valgt den, der tiltalte mig meest; undertiden har jeg vel ogsaa selv povet en ubetydelig Ordomsætning i en ældre Psalme. De nyere Psalmer ere i Regelen optagne efter Forfatternes Udgaver, undtagen forsaavidt som en besværlig Mængde Vers i et Par Psalmer er bleven indskrænket; i hvilke Tilfælde jeg har holdt mig til Roesk. Præsteconvents Psbg. Det er paa flere Steder gjort gjældende, at Versemalet i nogle Psalmer i nysnævnte Psbg. er ifølge mit Raad forandret efter ældre Melodier, for at undgaae Nødvendigheden af en yderligere Forøgelse af de nye Melodiernes Antal, der udgjør Halvdelen af de her leverede²⁾. Hertil maa jeg føie den Bemærkning, at idet jeg under Forhandlingerne herom stillede det Alternativ: enten en ny Melodie, eller Texten forandret, — saa valgtes vel nogle Gange det Sidste, fordi Vedkommende deelte

¹⁾ Menighedssangen forudsætter jeg bestandig som eenstemmig. En fiirstemmig Menighedssang er et Ideal, hvis Opnaaelse eller, rettere, Tilnærmelse gjorde Forandringer i Undervisningsvæsenet nødvendige, hvortil der ingen Udsigt er.

²⁾ Maaskee jeg paa enkelte Steder havde indrettet den trest. og navnlig den tost. Udsetning anderledes, dersom jeg ikke havde sat mig den Opgave, at disse Udsetninger skulde passe til den fiirst. Sats. Dog gjør jeg ikke denne

Bemærkning som en Undskyldning for Noget, der maatte være absolut Utilfredsstillende i harmonisk Henseende. — Det forstaaes vel af sig selv, at ved den vocale Udførelse af den fiirstemmige Sats maae enkelte Noder i Understemmerne deles efter Stavelsernes Antal.

¹⁾ De nye, til dette Værk komponerede Melodier ere naturligvis optagne efter Componisternes Meddelelser.

²⁾ Ved nye Melodier forstaaer jeg saadanne, som ikke findes i Zincks Chbg.

min Frygt for et alfor stort Antal nye Melodier; men jeg kan imidlertid hverken tilegne mig Æren eller paatage mig Ansvar for den Maade, hvorpaa Forandringen er udført. De Psalmer, hvori Versemaal er forandret efter en given Mel., ere Nr. 276, 381, 458, 461, 536 og 538. Til Nr. 381 og 536 har jeg selv foreslaaet Melodierne; til de andre valgte Textens Rod. naturligvis den nærmestliggende Melodieform. I ikke faa Ps. har jeg gjort opmærksom paa den meget uheldige, med Melodien aldeles ikke passende Cæsur; men skjøndt min Kritik i denne Henseende undertiden blev fulgt, var det dog ofte, at den ikke blev fulgt og af andre Hensyn vil heller ikke burde følges. Der findes saaledes flere Psalmer, f. Ex. Nr. 8, 454, 482, 550 og især Nr. 499¹⁾), hvori Cæsuren lader Meget tilbage at ønske. Ogsaa har jeg for nogle faa Psalmer, nemlig Nr. 241, 346, 457 og 539, ansat Melodier, der ikke passe saa godt, som de burde, til Textens Charakter; men denne Mangel hidrører atter fra Frygten for at udvide Kredsen af de nye Melodier.

Man vil see, at hver Mel. kun har een Benævnelse, og at denne for nogle af de gamle Melodier ved en lempelig Forandring er bragt til at stemme med Textens Versemaal, hvilket den for ikke altid gjorde. Det er jo dernæst naturligt, at jeg efter mine i det Foregaaende udviklede Anskuelse ikke har kunnet understøtte den saa almindelige Misbrug at synges Psalmer af høist forskjellig Charakter paa samme Melodie, ved, som Skik og Brug er i alle Choralbøger, at sammenstille de Melodier, der have eens Versemaal, til behageligt Udvalg. De, der ville gaare den urette Vei, kunne alfor let finde den uden en saadan Hjælp²⁾). Jeg har da ansat en bestemt Melodie for hver Ps. i de Psalmebøger, hvortil mine Melodier slutte sig³⁾). En enkelt Om-

bytning, foretagen med Skjansomhed, for at undgaare flere Ganges Gjentagelse af samme Melodie til een Gudstjeneste, kunde vel undtagelsesviis gaare an. Herved tænker jeg især paa de mange Psalmer, for hvilke Melodierne Nr. 52 (Jesu, dine dybe Vunder) og 121 (Nu velan, vær frisk tilmode) ere ansatte, i hvis Sted man undertiden kunde bruge Nr. 8 og 41. Mel. Nr. 73 (Naturen holder Pintesfest) kunde vel ogsaa oftere, end det af mig er anvist, bruges til Psalmer, hvortil som Mel. er angivet: „Mit Haab og Trøst og al Tilid“, eller „O store Gud, din Kjærlighed“ (= „Jeg beder dig, min Herre og Gud“ og „Jeg beder dig, o Herre Christ“).

Denne Ansættelse af en vis, bestemt Melodie for hver Ps. vil vel ikke finde deres Bifald, der have foreslaaet at indskrænke Kirke-melodiernes Antal til 20 eller 30. Men ligesom dette Forslag vist er udsprunget af en alfor stor Mistillid til Menighedernes Evne til at tilegne sig flere Melodier (thi hvor mange verdslige Vismelodier kan ikke Folket lære mellem Aar og Dag!), saa kan det heller ikke bestaa med de Fordringer, som maae gjøres til Melodiernes Overensstemmelse med Texternes Form og Indhold, uden at man maatte udelukke en Mængde Psalmer, som dog vist ingen Præst gjerne vilde savne i Psalmebogen. For i Korthed at tydeliggjøre Dette, vil jeg anstille følgende løselige Beregning:

- 1) Der ere Psalmer paa 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 12 Linier. Dertil fordres strax 9 Melodier.
- 2) Antag vi i enhver af disse Classer Psalmer af jambisk, trochæisk og daktylisk Verseform, blive 27 Melodier nødvendige.
- 3) Enhver af disse Classer har indenfor de allerede gjorte Bestemmelser atter Psalmer af saa forskjellig Versebygning (længere og kortere Linier; disses forskjellige Følge; den paa mange Maader stedfindende Vexlen af Versfodder; Forskjelligheden i Cæsuren), at, naar man blot vil regne 3 Modificationer af hver af de 27 Melodieformer, faaer man 81 Melodier.

Dette er kun det omtrentlige, ingenlunde for stort angivne Antal, som alene Verse-Formerne medføre. Kunde ogsaa nogle af disse Verseformer undværes, fordi der i dem ikke fandtes egentlige „Kjærnepsalmer“, saa vilde en noiere Droftelse af de øvrige Verseformers Forskjellighed — tage vi endog blot et Par af dem, f. Ex. de paa 4, 6 og 7 Linier — allerede mere end tilstrækkeligt godtgjøre Nødvendigheden af et langt større Melodieantal, end de foreslaaede. Men hertil kommer, at det nødvendige Hensyn til Psalmernes Indhold jo endnu vil fordre mange flere Melodier. Saaledes maae vist de 136 Melodier, som min Samling indeholder, betragtes som et sig til Minimum nærmende Antal. I alt Fald vare de nødvendige for den Opgave, jeg

¹⁾ Slg. Anmærkningens S. XII.

²⁾ Abr. Mankell meddeler i sine „Berättelser ur Kyrkomusikens Historia“ (Stockholm 1841, S. 93) Sverrigs berømteste Psalmedigters Mening om denne Sag saaledes: „Erkebiskop Wallin var af den tanken, att det äfven i Sverige vore nyttigt att för hvarje psalm bestämman en viss melodi ... Han insåg det orätta uti att låta män, som ofta hafva nog liten urskilning, välja melodi, kanske utan allt afseende på texten. Kort före sin död, i anledning af eet samtal öfver detta ämne, yttrade han, att man borde göra ett förslag öfver de till hvarje psalm bäst passande melodier, samt deraf sedan välja den ton, som till karakter mest öfverensstämde med orden. Erkebiskopen insåg väl svårigheterna vid införandet af anbefallda melodier. Äfven trodde han, att saken, som orden fölla, „ämna icke vore mogen“. Men han uppgaf icke ideen, att i framtiden få denna reform tillvägabragt. „Jag hoppas!“ sade han. „Saken vore af stor vigt för vår kyrka, det indser jag nog“.

³⁾ Til nogle faa Psalmer i „Evang. chr. Psög.“ findes vel her ikke Melodier, men da disse Psalmer høre til de saa sjældent brugte, at de i de 15 Aar, jeg har været Organist, ikke, med Undtagelse af det ene Vers Nr. 195 og Ps. Nr. 537 (med en meget lidt tiltalende Mel.), ere forekomne i min Praxis, saa ville Melodier til dem neppe savnes.

havde sat mig, og i intet Tilfælde ville de være overflødige med Hensyn til Brugen i Hjemmet.

Til Slutning vil jeg forsøge korteligen at antyde Midlerne til at naae Maalet: en god Menighedssang. Næst efter Præsters, Cantors og Organisters samvirkende Iver for Sagen, maa en bedre Menighedssang forberedes derved, at der blev lagt en større Vægt paa Skolelærernes musikalske Dannelse, forsaavidtsom de indstille sig til Embeder, hvormed Forpligtelsen til at lede Kirkesangen er forbunden. Skulde de Hindringer for Sangens Fremme, som Landsbybørnernes uregelmæssige Skolegang medfører, ikke kunne overvindes, da vilde det vist paa de fleste Steder kunne lykkes Præstens og Skolelærerens forenede Bestræbelser at samle et lille Chor af Byens allerede confirmerede Ungdom. Melodier af en mere tiltækkende Charakter, end de ved det tidligere sædvanlige Foredrag i Langsomhed stivnende Choralmelodier, ville lette disse Bestræbelser. I Hovedstaden og i de større Byer vilde Indførelsen af en førsttemmig Chorsang, som ovenfor omtalt, bidrage ganske overordentligt til at oplive Interessen for Kirkesangen. Ved et saadant, vel indøvet Chor kunde den musikalske Deel af den protestantiske Kirkes Cultus rivalisere med den catholske Kirkes. Thi saa høi en Nydelse, som Palestrinas Musik end skjenker de mere Kunstforstandige, saa forbinder den sig dog ikke lettelig med Gangen i vor Cultus, ei at tale om andre manglende Forudsætninger; i ethvert Tilfælde vilde den kun være undtagelsesviis at anvende. Foruden Indøvelsen af disse Melodier gennem Seminarier og Skoler vil ogsaa Benyttelsen af nærværende Værk i Hjemmet bidrage til at udbrede Bekjendtskabet til dem¹⁾. Ligeledes vilde Organisterne ved Opoffrelsen

¹⁾ Vil man synge Melodierne førsttemmig, da skal jeg her give Anvisning paa en Besparelse, idet man nemlig i den førsttemmige Udg. kan have den 1ste og — ved en med Blyant let gjort Forandring af nogle faa Noder — 4de Stemme, saa at kun 2den og 3die Stemme, der i Regelen ere besatte med de færreste Sangere, behøve at udskrives. Den kostbare Anskaffelse af flere Exemplarer af Hovedværket gjør jo al Udskrivning af Stemmer unødvendig

af et Par Timer om Ugen i nogen Tid kunde hjælpe meget til Sagens Fremme, naar de til en fastsat Tid vilde møde i Kirken eller i et Skolelocale, som vist ikke vilde blive nægtet til dette Brug, for at indøve Melodierne med dem af Menigheden, der have Interesse for Sagen. Paa denne Maade kunde ugentlig læres flere nye Melodier — og gamle da ogsaa; thi Menighederne, idetmindste her i Hovedstaden, ere heller ikke fortrolige nok med disse. Jeg er overbevist om, at man ved denne Fremgangsmaade vilde forbauses over en uventet hurtig indtrædende Forbedring; især naar Præsterne ved Valget af Psalmer vilde give Leilighed til Afvexling af de nye, mere rhythmisk livelige Melodier og de ældre Choralmelodier, af hvilke dog atter flere ved Behandlingen i dette Værk have gjenvundet deres tabte, tidligere Livlighed. Dernæst vilde ogsaa Undgaelsen af flere lange Psalmer være at tilraade, hvad der under den ovenfor omtalte Afvexling af Melodier i forskellig Stil vel vilde indvirke mindre skadeligt, end tidligere; men som dog let baade i fysisk og psychisk Henseende kan blive trættende. Afsyngelsen af enkelte Vers, eller en længere Psalmes Deling, saa at nogle Vers synges før, andre efter Prædiken, turde maaskee være hyppigere at anvende, end det i nogle Kirker skeer.

Hermed være dette Værk anbefalet til venlig Modtagelse. Jeg bringer de Kunstbrødre min Tak, der saa velvilligen have forskønnet det med nye Compositioner. Herren lægge sin Velsignelse til vor Gjerning, at Hjerterne under disse Toner maatte rores til Andagt; Tro, Haab og Kjærlighed levendegjøres, og et Tempel til hans Ære reise sig i vort Indre!

og giver desuden Fordelen af den ved Noderne staaende Text; men i denne sidste Henseende kunde atter Anskaffelsen af nogle Exemplarer af Roesk. Psbg. lette Udgiften. Et Exemplar af Hovedværket for Den, der leder Sangen, er nødvendigt.

A. P. Berggreen.

Sangene, ordnede efter deres Indhold.

Det efter nogle Nummere tilføiede b) viser hen til den anden af de to til een Melodie optagne Texter.

N ^o	N ^o	N ^o
Vi troe, vi Alle troe paa Gud 1	Af Hoiheden oprunden er 32	Hør vor Helligaftens Bon 55
Alene Gud i Himmerig 2	Den yndigste Rose er funden 33	Dag til Hvile, Dag til Glæde 56b)
Lovsnger Herren, den evige Konge med Ære 3	Julen har Englelyd 34	Christ stod op af Døde 57
Op Hver, som Jordens Kreds beboer . . . 4	Jeg som et Barn vil glæde mig 35	I Døden Jesus blundet 58
Nu takker Alle Gud 5	Julen har bragt velsignet Bud 36	Der er Sang i Dødninghaven 59b)
Christne, synger høit i Chor 6	Her komme dine arme Smaa 37	Jesus lever, Graven brast 60
Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære . . 7	Stille Nat, hellige Nat 38	Verdens Igjenfødelse 61
Du, o Gud, vort Haab skal være 8	Glade Juul, deilige Juul 38b)	Halleluja! see Herren er opstanden 62
Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud . 9		
Ak, som en Drom er Manges Liv 10	I Jesu Navn 39	Min Sjæl og Aand, opmuntre dig 63
Op, al den Ting, som Gud har gjort . . . 11	I Underværkers Land jeg boer 40	Drag, Jesu, mig 64
Vor Sjæl er dertil født og baaren 12	Jesu, Frelser, Saliggjører 41	
Giv, jeg, o Herre, følger dig 13	Min Jesus han er mig 42	Fryd dig, du Christi Brud 65
Hvi vil du græmme dig for Livet 14	Du Herre Christ 43	Glæd dig, Zion, glæd dig, Jord 66
Min Sjæl, hvi vil du græmme dig 15	Hvor er en Rædsel, som kan os forfærde . 44	Vor Gud han er saa fast en Borg 67
Den, som mig foder, det er Gud, min Herre 16	Lyksalig Den, som ydmyg troer 45	Reis op dit Hoved, al Christenhed 68
Sorrig og Glæde de vandre tilhobe 17	Lad bruse Storm paa Verdens Hav . . . 13b)	Vaagner op! en Stemme byder 69
Befal du dine Veie 18	Med sin Alabasterkrukke 46	Som Klippen Herrens Løfter staae 70
Hvo ikkun lader Herren raade 19	Din Sæd udstro 39b)	
	Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet . 47	Kom, Helligaand, Gud Herre from 71
Op, thi Dagen nu frembryder 20	Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjerte . . 48	Nu bede vi den Helligaand 72
Guds Engle i Flok, synger liflig i Chor . 21b)	Jesu græder; — Verden leer 49	Naturen holder Pintsefest 73
Nu kom der Bud fra Englechor 22		Helligaand, din Priis ndsjunger 74
Lovet være du, Jesu Christ 23		
Det kimer nu til Julefest 24	Christus gaaer til Kedrons Bæk 49b)	Jeg veed et lille Himmerig 75
Et Barn er født i Bethlehem 25	O Jesus, klare Aftenstjerne 18b)	Kirken den er et gammelt Huus 76
Velkommen igjen, Guds Engle smaa 26	Naglet til et Kors paa Jorden 50	Halleluja! om Seir og Fred 67b)
Fra Himlen høit kom Engles Hær 27	Gak, under Jesu Kors at staae 51	
Mit Hjerte altid vanker 28b)	Jesu, dine dybe Vunder 52	
Deilig er den Himmel blaa 29	Jesu er mit Liv i Live 53	Herren strækker ud sin Arm 77b)
De Helligtrekonger saa hjertensglad 30	O hjertenskjære Jesu Christ 54	Enhver, som troer og bliver døbt 78
Vor Jesus kan ei noget Herberg finde . . . 31		

Frygt, mit Barn, den sande Gud	79
Jeg vil nu gaae til Herrens Bord	80
Jesu, din søde Forening at smage	81
Lyksalig, hvo som frygter Gud	26b)
Vær velkommen, Herrens Aar	82
Nu ringer alle Klokker mod Sky	83
Himlen aabnes, Mørket svinder	59
Guds Menighed, syng for vor Skaber ilon	21
Saa vil vi nu sige hverandre Farvel	84
Af Dybsens Nød, o Gud, til dig	85
Ak, vidste du, som gaaer i Syndens Lænke	86
Jeg vil min Gud paakalde	87b)
Jeg raaber fast, o Herre	28
Herre, jeg har handlet ilde	88
Bortvend din Vrede, Gud, ved vore Sukke	89
Naar vi i største Nød mon staae	90
Jesus Christus er vor Ven	91
Ingen er min Ven, som du	91b)
Til dig alene, Jesu Christ	92
Hvor salig er den lille Flok	93
Aldrig er jeg uden Vaade	94
O Herre, kommer Sorgens Stund henede	89b)
Far, Verden, far vel	95
Hvor har Jordens Glæde	96

Jesu Christ, du Seier vandt	97
Naar Tvivl og Angst omspænde mig . . .	98
Kom, lad os trøstigt vandre	87
Min Jesu, du min Sjæletrøst	99
Den Glæde, Verden giver	100
Deilig er Jorden	101
I Glands for Herrens Throne staaer . . .	102
Forleen mig Kraft at elske dig	103
Ei Livets Kummer, Jordens Moie	104
I Gud jeg vil mig glæde	105
Jeg veed et Ord, som fast bestaaer . . .	106
Dyb af Kjærlighed	107
Et Aar vi saae hensvinde	108
Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa	109
Nu Blomstertiden kommer	110
See, Marken taber nu sin Pragt	111
Dagen kortes, Aaret daler	8b)
Dybt hælder Aaret i dets Gang	4b)
Nat, Søvn og Leie, far nu vel	75b)
Rind nu op i Jesu Navn	112
Godmorgen igjen	95b)
Nu rinder Solen op	113
Op min Sjæl, thi Sol er oppe	114
Den signede Dag med Fryd vi seer . . .	115
I Osten stiger Solen op	116
Nu vaagne alle Guds Fugle smaa	117
Dagen har fuldendt sin Gang	112b)
Nu hviler Mark og Enge	118

Den lyse Dag forsvunden er	119
Dagen synker, Lyset svinder	41b)
Nu lukker sig mit Øie	120
Sig Maanen langsomt hæver	120b)
Saa træd du est og modig	110b)
Nu velan, vær frisk tilmode	121
Dagen gaaer med raske Fjed	122
Solen daler, Lyset svinder	123
Endt er Ugens Værk og Moie	52b)
Til vor lille Gjærning ud	77
Bevar, o Gud, inat min Fader og min Moder	5b)
O gode Gud, jeg takker dig	124
Jeg haver været rank og ung	125
Hvo veed, hvor nær mig er min Ende . .	126
O Herre, gaaer jeg tro, hvor du mig sender	127
Allevegne, hvor jeg vanker	94b)
Lær mig, o Skov, at visne glad	128
Alt opreist Maanen staaer	129
Eia, min Sjæl ret inderlig	129b)
Naar skal da min Tid faae Ende	130
Gaa nu hen og grav min Grav	131
Nu har jeg vunden	132
Stirrer ei i Graven ned	133
Forkrænkeligt i Muldets Skjød	134
Med Sorgen og Klagen hold Maade . . .	135
Haabet ogsaa blege Kinder	56
Den store, hvide Flok, vi see	136

111	111
112	112
113	113
114	114
115	115
116	116
117	117
118	118
119	119
120	120
121	121
122	122
123	123
124	124
125	125
126	126
127	127
128	128
129	129
130	130
131	131
132	132
133	133
134	134
135	135
136	136
137	137
138	138
139	139
140	140
141	141
142	142
143	143
144	144
145	145
146	146
147	147
148	148
149	149
150	150
151	151
152	152
153	153
154	154
155	155
156	156
157	157
158	158
159	159
160	160
161	161
162	162
163	163
164	164
165	165
166	166
167	167
168	168
169	169
170	170
171	171
172	172
173	173
174	174
175	175
176	176
177	177
178	178
179	179
180	180
181	181
182	182
183	183
184	184
185	185
186	186
187	187
188	188
189	189
190	190
191	191
192	192
193	193
194	194
195	195
196	196
197	197
198	198
199	199
200	200

201	201
202	202
203	203
204	204
205	205
206	206
207	207
208	208
209	209
210	210
211	211
212	212
213	213
214	214
215	215
216	216
217	217
218	218
219	219
220	220
221	221
222	222
223	223
224	224
225	225
226	226
227	227
228	228
229	229
230	230
231	231
232	232
233	233
234	234
235	235
236	236
237	237
238	238
239	239
240	240
241	241
242	242
243	243
244	244
245	245
246	246
247	247
248	248
249	249
250	250
251	251
252	252
253	253
254	254
255	255
256	256
257	257
258	258
259	259
260	260
261	261
262	262
263	263
264	264
265	265
266	266
267	267
268	268
269	269
270	270
271	271
272	272
273	273
274	274
275	275
276	276
277	277
278	278
279	279
280	280
281	281
282	282
283	283
284	284
285	285
286	286
287	287
288	288
289	289
290	290
291	291
292	292
293	293
294	294
295	295
296	296
297	297
298	298
299	299
300	300

301	301
302	302
303	303
304	304
305	305
306	306
307	307
308	308
309	309
310	310
311	311
312	312
313	313
314	314
315	315
316	316
317	317
318	318
319	319
320	320
321	321
322	322
323	323
324	324
325	325
326	326
327	327
328	328
329	329
330	330
331	331
332	332
333	333
334	334
335	335
336	336
337	337
338	338
339	339
340	340
341	341
342	342
343	343
344	344
345	345
346	346
347	347
348	348
349	349
350	350
351	351
352	352
353	353
354	354
355	355
356	356
357	357
358	358
359	359
360	360
361	361
362	362
363	363
364	364
365	365
366	366
367	367
368	368
369	369
370	370
371	371
372	372
373	373
374	374
375	375
376	376
377	377
378	378
379	379
380	380
381	381
382	382
383	383
384	384
385	385
386	386
387	387
388	388
389	389
390	390
391	391
392	392
393	393
394	394
395	395
396	396
397	397
398	398
399	399
400	400

Hallelujah! Lovsjunger Gud,
J, som i Himlen ere!
Op, Engle, priser Eders Gud!
Lovpriser ham, hans Hære!
Lovsyng ham, gyldne Sol, og du,
O Maane, kom hans Priis ihu!

Lovpriser ham, J Stjerner smaa,
Der tindre for mit Øie!
Lovpriis ham, fjerne Himmelblaa,
Der hvælves i det Høie!
Du mørke Sky, som vandrer frem,
Lovpriis ham fra dit høie Hjem.

Lovsjunger Alle Himlens Gud,
Lovsjunger til hans Ære!
Thi Alt gik frem paa Herrens Bud,
For evigen at være.
Beständig, uforandret er
Den Lov, han foreskrev Enhver.

Ham Hav og Jord er underlagt,
Og Himlen ham adlyder;
Sin fromme Dyrker gier han Magt,
Ved Dyden han sig fryder.
Hallelujah! han naadig er
Mod alle dem, der har ham kjær!

Lovpriis, o viden Jord, din Gud!
Havdybets vilde Skarer —
Lyn, Mulm og Storm, du Herrens Bud,
Som over Jorden farer —
Og Fjeld og Høi med yndig Skov —
Udjubler Alle Herrens Lov!

Du Stövets Orm med langsom Gang,
Og Fugl med lette Vinger!
J vilde Dyr, og Hjord i Vang!
Du Rigers Undertvinger,
Og Folk, og Drot i Purpurdragt —
Lovsjunger Alle Herrens Magt!

Den muntre Yngling røre glad
Til Herrens Priis sin Tunge!
Jstem, o Jomfru, Jubelkvad!
Op, Oldinger, at sjerne!
Lovpriser Gud i fulde Chor,
Thi ene han er stærk og stor!

Efter Davids 148de Psalme af C. J. Boye.

Nr. 1. Vi troe, vi Alle troe paa Gud.

♩ = 60 o: 38te.

1. Vi troe, vi Al-le troe paa Gud, Him-len skab-te han og Jor-den; Vor Fa-der er den

Her-re Gud, Men-ne-sken hans Slægt er vor-den; Dag-ligt Brød han vil os gi--ve,

Med sin Naa-de hos os bli-ve, Al-tid han i Nød og Fa-re For alt Ondt os

vil be-va-re. Vi troe paa ham, hans Gud-doms-magt Er Jord og Him-mel un-der-lagt.

mf

2.

Vi Alle troe paa Jesum Christ,
Herren til Gud Faders Ære,
Den Guds Eenbaarne, Jesum Christ,
Som vor Frelser vilde være;
Han et Menneske er vorden,
Korsfæst, død og lagt i Jorden;
Men han lever, vor Forsoner,
Hos Guds høire Haand han throner,
Derfra han kommer vældelig,
Naar han skal dømme Jorderig.

3.

Vi troe og paa den Helligaand,
Gud med Faderen og Sønnen,
Den Sandheds, Kraftens, Trøstens Aand
Vidner med vor Aand i Bønnen;
Christi Kirke han opbygger,
Og dens Samfund overskygger,
Han for hver bekymret Synder
Fred i Jesu Død forkynnder;
Forvisser os, vi skal opstaae,
Og til et evigt Liv indgaae.

Oprindelig Latinsk; — Luther; — Claus Tøndebinder.

Nr. 2. Alene Gud i Himmerig.

♩ = 66 o. 31⁴.

1. A - le - ne Gud i Him - me - rig Skal Lov og Priis til - hø - re; Til syn - dig
Han skab-te Alt saa vi - se - lig, Vil Al - ting vel ud - fø - re.
Jord han send - te Fred, Med Vel - be - hag han sku - er ned Til Hver, som ham vil tæk - kes.

2.

Gud, du gav selv dig Faders Navn,
Som Børn vi dig tilbede;
Vi finde Tryghed i din Favn,
Du hører, naar vi bede;
Din Vælde uindskrænket er,
Alt, hvad du hyder, see, det skeer;
Vel os for saadan Herre!

3.

O Jesu, Guds eenbaarne Søn,
Til Frelser os udkaaret,
Du kom til Adams faldne Kjønn,
Blev hadet, spottet, saaret;
O vor Forsoner, sendt fra Gud,
Annam vor Bøn, og fri os ud
Fra hvad os kan fordærve!

4.

O Helligaand, det er dit Værk,
At Sandheds Lys vi finde;
J Ramp du gjør den Svage stærk,
At han kan Seier vinde;
Før os ved Tro og Kjærlighed
Til Maalet frem, til Salighed;
Bønhør, bønhør os! Amen!

Oprindelig Græsk.

Nr. 3. Mel. „Lover den Herre, den mægtige Konge med Ære.“

♩ = 50 a: 55“.

1. Lov-syn-ger Her-ren, den e-vi-ge Kon-ge, med Æ-re, Lad nu din Sang, Baa-ren af
 Lov ham, min Sjæl, og stem i med de him-mel-ske Hæ-re!

Har-per-nes Klang, Jub-len-de Priis ham frem bæ-re!

2. Lovsynger Herren, som Altning miskundelig leder, Lovsynger Herren! Velsignelse kom fra det Høie, Lovsynger Herren, den Fader, som Sönnen udsendte,
 Som med de mægtige Hænder sin Skabning omfredrer! Kom til vort Arbeid og styrkede os i vor Möie; For os til Liv og til Glæde fra Döden at hente!
 Tak ham, o Sjæl! Synlig vi kan Jesus steg ned,
 Styrke og Glæde og Held, Spore i Stad og paa Land Syndere gav han sin Fred;
 Alt han dig naadig bereder! Forsynets vaagende Öie. Salighed tör vi forvente.

5. Lovsynger Herren, som bærer den evige Krone!
 Jorderig er kun hans Skammel, men Himlen hans Throne;
 Hans er al Magt,
 Ære og Priis være bragt
 Ham, om hvem Himlene tone!

6. Lovsyng da Herren, min Sjæl, med de himmelske Hære,
 Hvad, som har Aande, ophöie hans Navn og hans Ære!
 Han er dig god;
 Ak, gör ham aldrig imod!
 Amen, hans Aand dig det lære!

Efter det Tydske.

Nr. 4. Mel. „Op, Hver, som her paa Jorden boer.“

♩ = 66 a: 31“.

1. Op, Hver, som Jor-dens Kreds be-boer, Lov-syn-ger Gud med Fryd! Hans Lov-sang ly-de fra vor

2.
Os Alle Liv og dagligt Brød
Han giver ufortjent,
J al vor Kummer, al vor Nød
|: Har han os Redning sendt. :|

3.
Som Syndere vi for ham staae,
Dog han langmodig er;
Han tidt det leder, saa vi faae
|: For Straf Velgjæringer. :|

1.
Dybt hælder Aaret i sin Gang,
Snart ødes Eng og Lund,
Farvel, med al din Lyst og Sang,
|: Du korte Sommerstund! :|

2.
Snart sukker Vinterstormens Røst:
Alt visner og forgaar!
Lad visne kun! jeg veed den Trøst,
|: Som ligefuldt bestaar. :|

7.
Lad synke kun, med Løvet's Fald,
Hver Markens Blomst i Rad,
Min Tro paa ham bevare skal
|: Sit friske Hjerterblad! :|

4.
Han være os fremdeles blid
Og frelse os af Nød,
Han signe faderlig vor Flid
|: Og give dagligt Brød! :|

5.
Hans Naade staae os kraftig bi,
Jmens vi vandre her,
At vi fra Synden blive frie
|: J Gjærning og Begjær. :|

(Til samme Melodie).

3.
Lad Solen korte af sin Vei,
Og Natten voxte til,
Guds Vældes Arm forkortes ei,
|: Hans Viisdom gaaer ei vild. :|

4.
Lad gulne hvert et Blad paa Kvist,
Lad falme alle Straa,
Guds Kjærlighed, jeg veed forvist,
|: Omskiftes ikke saa! :|

8.
Han lover mig en evig Vaar,
Trods Vinterstorm og Død;
Thi Livet frem af Graven gaaer,
: Som Christus gjennebrød. :|

6.
Han styrke os i virksom Tro
Paa Herren Jesum Christ,
At stadig ham vi lyde froe,
|: Trods Fjendens Magt og List. :|

7.
Da, mens vi gennem Livet gaee,
Er Gud os Sol og Skjold,
Og naar vi Livets Ende naae,
|: Vi blive i Behold. :|
Efter det Tydske.

5.
Jeg veed, hvor Glæden har sit Hjem,
Naar øde Mark staaer hvid;
Hiint Frydechor fra Bethlehem
|: Forstummer ingen Tid. :|

6.
Jeg veed, hvor Haabet grønnes da,
Naar Alting falmer her;
Min Frelser's Træ paa Golgatha
|: En evig Krone bær. :|

Nr. 5. Nu takker Alle Gud.

♩ = 66 3: 31⁶⁶.

1. Nu tak-ker Al-le Gud, Og pri-ser høit hans Naa-de! Han fra vor Fød-sels-stund Har
 Han sty-rer Alt, hvad skeer, Til Gavn og e-vig Baa-de;

fört os fa-der-lig; Og os vor Trang og Tary Til-deelt saa vi-se-lig.

mf

2.
 Den eviggode Gud
 Han give os herefter
 Til Legem og til Sjæl
 Fred, Sundhed, Held og Kræfter;
 Men fremfor dette Alt
 Han give, at vi maae
 Ved Tro og Lydighed
 J Naade hos ham staae!

3.
 Gud Fader evig ske
 Lov, Tak og Priis og Ære,
 Gud Søn og Helligaand
 Høilovet evig være!
 Du Kraftens, Naadens Gud,
 Som altid var og er,
 Velsign al Jordens Slægt
 Og Hver af os især!

Efter det Tydske.

(Til samme Melodie).
 Bevar, o Gud, inat
 Min Fader og min Moder,
 Vort Land, vor By, vort Huus,
 Min Søster og min Broder!
 Luk du hvert Øie til,
 Hvori der Taarer staae,
 At styrket det din Hjælp
 Imorgen skue maa!

O. D. Lütken.

Nr. 6. Christne, synger høit i Chor.

♩ = 72 3: 26⁶⁶.

Christne, syn-ger høit i Chor: Gud, vor Gud er e-vig stor! Hel-lig, mægtig, god og viis! Ham til-hø-rer

f

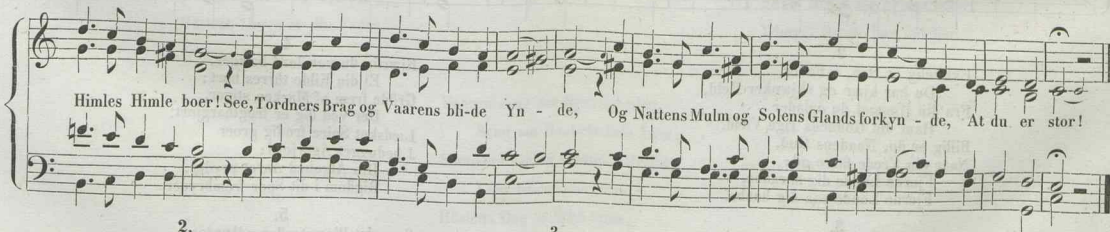
Lov og Priis! Him-le, stemmer i med Jord J et e-vigt Ju-bel-chor: A-men! ja, vor Gud er stor!
Fru Boye.

♩ = 50 3: 55⁴.

Nr. 7. Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære.

1. Stor er du, Gud! U - tal-te Engles Hæ - re For - kyn-de høit din Her-lig-hed og Æ - re, Min Gud, som o-ver

Himles Himle boer! See, Tordners Brag og Vaarens bli-de Yn - de, Og Nattens Mulm og Solens Glands forkyn - de, At du er stor!

2.
God er du, Gud! Og hine Engle-Hære,
Og vi, som Præg af dig i Støvets bære,
Og Ormen skabtes til Lyksalighed;
Vaar, Sommer, Høst for os din Godhed vise,
Selv Vinterfrost og Hvirvelstorm maae prise
Din Kjærlighed!

3.
Naar du til Doms vil hele Slægter kalde,
Og Jorden skjælver, stolte Stæder falde,
Jeg seer din Magt, og skjælver taus for den.
Du byder Fred, og Skabningen sig fryder,
At du, hvis Magt al Skabningen adlyder,
Er Støvet's Ven.

4.
Ei Dødens Skræk, ei Gravens skumle Skygger
Forfærde Den, som paa din Naade bygger;
Jeg vandrer glad mod Evigheden.
Frimodig seer jeg Døden, naar den kommer,
Frimodig jeg fremstaaer for dig, min Dommer,
Min Gud, min Ven!

Cl. Pavels.

Nr. 8. Du, o Gud, vort Haab skal være.

♩ = 66 3/4: 31⁶⁶.

1. Du, o Gud, vort Haab skal væ - re, Dig vor Stemme pri - se skal; Al - le, Al - le tye til dig,
 Skyl - dig Tak vi dig frem-bæ - re J din høi - e Tem-pel - hal.

mf

Du er jo mis - kun - de - lig; Du vor sva - re Synd til - gi - ver, Naar for tung vor Byr - de bli - - ver.

2.

Lykkelig er Den, o Fader,
 Du har kjær og skjænk Held,
 Fra din Himmel du oplader
 Ham din Godheds rige Væld.
 Billig er du, Naadens Gud,
 Naar din Vrede farer ud;
 Fjerne Lande dig anraabe,
 Fjerne Lande paa dig haabe.

3.

Du grundfested høie Fjelde
 Ved din stærke Guddomsarm,
 Du betvinger Bølgens Vælde
 Og de vilde Kæmpers Larm.
 Fjerne Zoner stude ved
 Dine Unders Herlighed;
 Og ved Dag-og Aftenrøde
 Jubler mig din Priis imøde.

4.

Kjærlig du vor Jord beriger,
 Ei din Kilde tørrer bort;
 Grøde frem af Marken stiger,
 Der ved dig er frugtbargjort.
 Lædsket Spire frodig groer
 J bedugget Agerjord;
 Din Alghed Aaret pryder,
 Rigdom i dit Spor frembryder.

5.

Spraglet Blomsterflor udbreder
 Du paa Høiens gyldne Rand;
 Du med grønne Tæppe klæder
 Vilde Ørkens hede Sand.
 Rige Hjord i Engen gaar,
 Fuld af Grøde Dalen staaer;
 Alle juble til din Ære,
 Synge: „Gud lovpriset være!“

Efter Davids 65de Psalme af C. J. Boye.

(Til samme Melodie).

1.

Dagen kortes, Aaret daler
 Hastig mod sit Vinterblund;
 Snart ei meer om Glæden taler
 Öde Mark og nøgne Lund.
 För Naturen vorder stum,
 Hör dens Evangelium!
 Hvis din Sorg mod Herren synder,
 Mærk dig, hvad dens Röst forkynder!

2.

Rinder Taaren, klager Sukket,
 At dig Haabets Dör er lukt?
 Skovens Knop var ogsaa lukket,
 Bladet kom dog, grönt og smukt!
 Mörke Skyer sank og steg;
 Solen modned' dog dit Neg.
 Aldrig Himlen dig forlader;
 Höstens Herre er din Fader.

5.

Vaaren sang om Kjærligheden,
 Sang om Haabets hele Lyst;
 Sommerstraalen modned' Freden
 J det tillidsfulde Bryst;
 Höstens Dag er ikke stum,
 Hör dens Evangelium:
 „Her vil Godhed evig raade!
 Hist er Liv og Fryd og Naade!“

3.

Ængste dig de sjunkne Grave
 Med Forgængeligheds Gru?
 Blomsten sang i Vaarens Have:
 „Kom Opstandelsen ihu!“
 Frøet maatte döe i Muld,
 Spiren voxte og blev Guld;
 Livets Skat har Evigheden,
 Derfor maa du döe herveden!

4.

Skjælver du for Dommens Torden,
 Du, der saae den rige Höst?
 Lad Velsignelsen paa Jorden
 Styrke Tanken med sin Tröst!
 Han tilgiver, han, som gav;
 Anger er hans Naades Krav.
 Fulde Green sig dybest böier,
 Ydmygt Hjerte han ophöier.

C. J. Boye.

Nr. 9. Til Himlene rækker din Miskunhed, Gud.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Til Him-le - ne ræk-ker din Mis - kun - hed, Gud, Din Tro - fast - hed naaer di - ne Sky - er; Din

mf

Ret - færdshaand o - ver Bjer-ge - ne ud Er strakt, o - ver Da - le og By - er.

2.
Som Himlenes Favn er din Kjærlighed, Gud,
Som Havenes Dyb dine Domme;
Til Frelsen fører du Sjælene ud,
Vil Skabningens Suk ihukomme.

3.
Hvor dyrebar er dog din Miskunhed, Gud,
Hvor Menneskebørnene bygge!
J Mulm er Kjærlighedsvingen bredt ud,
Vi skjule os under dens Skygge.

4.
Du kvæger i Örken den tørstende Sjæl,
Du bjerger den bævende Due;
Hos dig er Livets det evige Væld,
Og Lys i dit Lys vi skal skue!

B. S. Jagemann.

Nr. 10. Ak, som en Dröm er Manges Liv.

♩ = 60 a: 38^{cc}.

1. Ak, som en Dröm er Manges Liv, Og tomt som Bøl-gens Skum blandt Siv, Et Daarskabs Spil, der ei be-staaer, Men

p

snart for-gaaer Som let-te Sky i stormfuld Vaar. 2. Kun du, min Gud, den Sam-me er, Trods al Om-

mf

skif-ten fjern og nær; Om Bjerger sank og Da-le steg, Du al-drig veg Fra Den, som ei sin Frel-ser sveg.

H. A. Timm.

Nr. 11. Op, al den Ting, som Gud har gjort.

♩ = 72 o: 26^{cc}.

1. Op, al den Ting, som Gud har gjort, Hans Her - lig - hed at pri - - se! Det Mind-ste, han har

skabt, er stort Og kan hans Magt be - vi - - se.

2.

Gik alle Konger frem paa Rad
J deres Magt og Vælde,
De mægted ei det mindste Blad
At sætte paa en Nælde.

3.

Det mindste Græs, jeg undrer paa
J Skove og i Dale;
Hvor skulde jeg den Viisdom faae,
Om det kun ret at tale?

4.

Hvad skal jeg sige, naar jeg seer,
At alle Skove vrimle,
De mange Fuglesving, der skeer
Op under Herrens Himle?

5.

Hvad skal jeg sige, naar jeg gaaer
Blandt Blomsterne i Enge,
Naar Fuglesangen sammenslaaer
Som tusind Harpestrænge?

6.

Hvad skal jeg sige, naar mit Sind
J Havets dybe Grunde
Dog kun saa lidt kan kige ind
Og seer saa mange Munde?

7.

Hvad skal jeg sige, naar jeg seer,
Hvor Stjernesflokken blinker,
Hvor mildt enhver imod mig leer
Og op til Himlen vinker?

8.

Hvad skal jeg sige, naar jeg op
Til Gud i Aanden farer,
Og seer den store Kæmpetrop
Af blide Engleskarer?

9.

Hvad skal jeg sige? Mine Ord
Vil ikke meget sige!
O Gud, hvor er din Viisdom stor,
Din Godhed, Magt, dit Rige!

10.

Op, stemmer alle Folk paa Jord
Med Jubeltoner sammen:
Halleluja, vor Gud er stor!
Og Himlen svare: Amen!

H. A. Brorson.

Nr. 12. Mel. „0 glade Budskab for mit Hjerte.“

♩ = 72 o: 26“.

1. Vor Sjel er der-til født og baa - ren, J Gud at vor-de skjøn og riig,
Og der-til af ham selv ud - kaa - ren, At vor-de ham, sin Ska - ber, liig, Hvo kan den Æ - re

nok-som pri - se, Som Her-ren os har vil - let vi - - se?

2.
Her var en Herlighed at finde,
Som Engels, der Guds Ansigt saae,
Ei mindste Smitte var derinde
J Sjælens Væsen og Attraa;
Her kunde ingen Mangel være,
Thi Gud var Sjælens Lys og Ære.

3.
Den drak af samme Livsens Kilde,
Hvoraf den selv var kommen frem;
Den søgte kun, hvad Herren vilde,
Og Paradiset var dens Hjem;
Paa Jord den havde Himlen fundet,
Thi den var ret med Gud forbundet.

4.
Det var Uskyldighedens Dage,
De som en Morgendrøm forsvandt;
Et Gjenskin vender dog tilbage,
Hvor Hjertet Fred i Jesu fandt,
Og Paradiset atter vinker
Den frelst Aand, hvor Stjernen blinker.

Efter det Tydske af H. A. Brorson; — Wexels.

Nr. 13. Mel. „Hvad kan os komme til for Nød.“

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Giv jeg, o Her - re, føl - ger dig, Og Haa - bet til dig sæt - ter! At jeg i mi - ne kor - te
Da veed jeg vist, du hjæl - per mig Og saa min Lod ind - ret - ter,

Aar Min Deel med Gud og Æ - ren faaer; Det Haab min Byr - de let - - ter.

2.
Tildeel mig derfor, hvad du seer
Der mig kan gavnligt være,
Jeg takker og vil Jntet meer
J Verden her begjære!
Du rammer selv min bedste Tarv.
Og giver Himmelen til Arv
Med evig Fryd og Ære.

Th. Ringo.

(Til samme Melodie).

1.
Lad bruse Storm paa Verdens Hav!
Er Herren med paa Havet;
Paa Veien over store Grav
Jeg vorder ei begravet;
Og skjulte Bølgen Skibets Rand,
Jeg paa den Herre lide kan,
Som Storm og Hav kan tvinge.

2.
Og om mit Øie han ei saae,
Skreg vantro Sjæl: han sover!
Skreg Frygten: Herre, vi forgaae!
Os skjuler Dybets Vover;
O Herre, er kun fast min Tro,
Jeg seer i aabne Grav med Ro:
Min Frelser ei mig glemmer.

3.
Men svigter Mod, og flygter Haab,
Forbarmer, du tilgive!
Beskæm, o Herre, Frygtens Raab!
O, hold min Sjæl ilive!
Du mægtig true Veir og Hav!
Før naadig over Dybets Grav
Min Sjæl til Frelsens Bredder!

B. S. Jørgemann.

Nr. 14. Mel. „Hvor godt er det i Jesu Arme.“

♩ = 72 a. 26.

1. Hvi vil du græm-me dig for Li - vet Og hvad der hø - rer Li - vet til? Den lil - le
Gud, som dig har det før - ste gi - vet, Dig og det An - det gi - ve vil.

mf

Fugl, vor Her - re næ - rer, Sig al - drig o - ver Trang be - svæ - rer, Er al - tid frei - dig, mild og vel, Gjør Mark og

Skov til Pa - ra - di - ser, Og ved sin Sang vor Her - re pri - ser, J - mens vi græm-me os i - hjel.

2.

See Lilien i grønne Dale,
Hvo har vel smykket denne Brud?
Hun skulde, om hun kunde tale,
Dig skæmme som en Tidsel ud.
Kan Gud en Blomst saa høit begave,
Hvad skal da du, min Sjel, vel have

Før Prydelse og Herlighed,
Som har den bedste Skjønhed arvet,
Og er med Blodet purpurfarvet,
Som flød af Jesu Vunder ned!

3.

Saa hviil, min Sjel, foruden Klage,
Saa stille i din Jesu Skjød!
Lad dig den Glæde ei betage,
Men glæd dig dermed til din Død,
At Gud i Christo dig udvalgte
Og alle dine Taarer talte,

Har maalet al din Gang og Vei!
O, lad dig det dog engang sige:
Din Gud han kan dig aldrig svige;
Nei, Gud alene sviger ei!

H. A. Brorsson.

Nr. 15. Min Sjæl, hvi vil du græmme dig.

♩ = 60 3: 38⁴.

1. Min Sjæl, hvi vil du græmme dig, Hvi fryg-ter du saa æng-ste - lig For Man - gel og for

p

Trang? Sæt Haa - bet til den Her - re Gud, Som Al - ting skab - te ved sit Bud.

2.

Alt, hvormed Verden her er fuld,
 Det være Perler, Sølv og Guld,
 Hvad heller Ærens Krands,
 En liden Stund det varer ved
 Og hjælper ei til Salighed.

3.

Men Den, Gud ynder, han har meer,
 End jordisk Gods og gyldent Leer,
 Thi ham velsigner Gud;
 Hans Rigdom er hans Sjælefred,
 Hans Arv er Haab em Salighed.

4.

O Gud, du est min Fader sand,
 Dit Barn du ei forlade kan,
 Hvor mørkt det end seer ud;
 Jeg troer og veed det visselig,
 At Hjælp du vil tilskikke mig.

5.

Elias, siig, hvo fødte dig,
 Der Regn forholdtes underlig,
 Og Hungeren blev svar?
 J Sidons Land, i Enkens Huus
 Gav Gud dig Brød og Oliekruus.

6.

Til fremmed Land blev Joseph bragt,
 J Lænker blev med Vold han lagt
 For sin Gudfrygtighed;
 Men Gud hjalp ham til Herrenavn,
 Og det blev meget Folk til Gavn.

7.

Min Gud, du er endnu saa rrig,
 Saa mægtig og miskundelig,
 Som du det altid var;
 Bevar min Sjæl og gjør den rrig,
 Saa har jeg nok evindeligt!

Efter Hans Sachs.

Nr. 16. Den, som mig föder, det er Gud, min Herre.

♩ = 50 o: 55.

1. Den, som mig fö - der, det er Gud, min Her - re, Mig fat - tes ei, hvad
Paa grøn - ne Eng gi'er han mig Ro og Li - se, Og tør - ster jeg, vil

p

Nöd - törst mig mon væ - - re; For sit Navns Skyld han og min Sjæl om -
han mig Ril - den vi - - se;

ven - der, Saa ved hans Lys den ret - te Vei jeg kjen - der.

2.

Om jeg end gaar i Dödsens Dal, hin mörke,
Vil jeg ei frygte, thi du est min Styrke;
Du est med mig, min Gud, i allen Stunde,
Din Kjæp og Stav mig tröster mangelunde,
Du vil for mig dit Bord saa vel berede,
Ei lade mig med Sorg om Brödet lede.

3.

Med Balsam du mit Hoved overgyder,
Min Skaal er fuld af det, mit Hjerte fryder;
Din rige Naade altid hos mig blive
Den ganske Stund, mens jeg er her i Live,
Saa skal jeg hjem til Herrens Bolig vende,
Naar min Udlændighed engang faaer Ende.

Af en ubekjendt Forfatter (1620).

Nr. 17. Sorrig og Glæde de vandre tilhobe.

♩ = 50 a: 55⁴⁴.

1. Sor-rig og Glæ-de de van-dre til-ho-be, Lyk-ke, U-lyk-ke de gan-ge paa Rad,
Med-gang og Mod-gang hin-an-den til-raa-be, Sol-skin og Sky-er de føl-ges og ad;

Jor-de-rigs Guld Er præg-tigt Muld, Him-len er e-ne af Sa-lig-hed fuld.

2.

Alle Ting har sin foranderlig Lykke,
Alle kan finde sin Sorrig i Barm;
Tidt er et Bryst under dyrebart Smykke
Fuldt af Bekymring og hemmelig Harm;
Hvermand har Sit,
Stort eller Lidt,
Himmerig ene for Sorgen er frit.

3.

Vælde og Viisdom og timelig Ære,
Styrke og Ungdom i blomstrende Aar
Høit over Andre kan Hovedet bære,
Falde dog af og i Tiden forgaaer;
Alle Ting maae
Enden opnaae,
Himmels Salighed ene skal staae.

4.

Angest skal avle en varende Glæde,
Kvide skal vinde sin Tot udaf Teen,
Armod skal prydes i rigeste Klæde,
Svagthed skal reises paa sundeste Been;
Avind skal staae
Fængslet i Vraa;
Himlen kan ene alt Dette formaae.

5.

Lad da min Lod og min Lykke kun falde,
Hvordan min Gud og min Herre han vil,
Lad ikkun Avind udøse sin Galde,
Lad og kun Verden fulddrive sit Spil;
Sorrig skal døe,
Saligheds Frø
Blomstre paa Himmerigs deilige Ø.

Th. Kingo.

Nr. 18. Mel. „Mig hjertelig nu længes.“

♩ = 66 3: 31“.

1. Be - fal du di - ne Vei - - - e, Og al din Hjer - te - sorg! Han, som kan Stormen bin -
Til hans tro - fa - ste Plei - - - e, Som boer i Him - lens Borg!

mf

de Og le - de Bøl - gen blaa, Han kan og Vei - en fin - de, Hvor - paa din Fod kan gaae.

2.
Paa Herren maa du agte,
Hvis det dig vel skal gaae,
Hans Gjerning du betragte,
Hvis din skal vel bestaae!
Ved Sorg og selvskabt Plage
Du Intet retter ud;
Thi Intet kan du tage,
Alt kan du faae af Gud.

3.
Din Trofasthed og Naade,
O Fader, bedst forstaaer,
Hvad skade kan og baade
De Dødeliges Raar.
Og hvad du har for Øie,
Det skeer, o stærke Gud,
Og Alting sig maa føie,
Dit Raad at føre ud.

4.
Vei har du alle Steder,
Dig Midler fattes ei,
Run Naade du udspreder,
Run Lys er al din Vei;
Din Gjerning kan ei hvile,
Ei standses kan dit Fjed,
Naar du til os vil ile
Med Hjælp og Bistand ned.

5.
Om alle Helvedsmagter
End trodse og modstaae,
Det du for Intet agter,
Vil ei tilbage gaae.
Hvo kan mod dig vel stande,
Som slynger Lynets Pii!
Hvo vover at forbande,
Naar du velsigne vil?

6.
Saa kast da al din Smerte
Paa Herrens stærke Magt,
Og haab, o haab, mit Hjerte!
Vær trostig, uforsagt!
Du er dog ei den Herre,
Som Alting raade bør,
Gud monne Sceptret bære,
Og Alting vel han gjør.

Efter P. Gerhard af Prof. Stenersen; — Wexels.

Nr. 19. Hvo ikkun lader Herren raade.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Hvo ik - kun la - der Her - ren raa - de, Han byg - ger fast paa Klip - pe - grund,
 Han seer Guds hjæl - pe - ri - ge Naa - de J Sor - rigs og i Ræd - sels Stund;

Men hvo sin Lid til Ver - den slaær, Paa tro - løs Sand hans Byg - ning staaer.

2.
 Hvad hjælper os vor Sorg og Klage,
 Hvad hjælper os vort Ak og Vee,
 Hvad hjælper, at vi alle Dage
 Begræde, hvad Gud lader skee?
 Vi fylde kun vor Modgangs Skaal
 Med utilbørligt Klagemaal.

3.
 Guds Viisdom naaderig afmaaler
 Den Tid, da Hjælpen tjenligst er,
 Og naar vort Hjerter det kun taaler,
 Da er hans Haand til Redning nær;
 Ja, tidt før Haabet glimtet svagt,
 Hans Sendebud har Trøst os bragt.

4.
 Syng, bed, og lyd da Herrens Stemme,
 Vær tro og ydmyg i dit Kald,
 Og haab, at Gud dit Værk vil fremme,
 Da visselig det fremmes skal!
 Thi hvo sin Lid til Gud har sat,
 Han vorder ei af ham forladt.

Efter G. Neumark af F. Rostgaard.

(Til samme Melodie).

1.
 O Jesus! klare Aftenstjerne!
 Du milde Lys paa Himlens Grund!
 Hvor hilser jeg dig glad og gjerne
 J hver min stille Veemods Stund!
 Ved Jordens Kummer og Fortred
 Dit Glimt er Trøst, dit Smil er Fred!

2.
 Naar Taarer os i Øiet blinke
 Ved Savnet af den falske Ven,
 Du alle vore Tanker vinke
 Til Urtegaardens Palme hen!
 Der lærer jeg paa Smertens Sted
 At sørge uden Bitterhed.

3.
 Naar Vredens Skygger vil fordunkle
 For Aanden Kjærlighedens Bud,
 Dit klare Lys i Hjertet funkle,
 Og drive Mørkets Frister ud!
 Bedrøver Verden os med Strid,
 Bevar vor Tanke from og blid!

Bestyrk os med din Himmelstraale!
 Din Glands er stærk, som den er skjøn!
 At Næstens Had og Haan vi taale,

Og bede med forsonlig Bøn:
 Tilgiv du mig, o gode Gud!
 Min Uvens Skyld er slettet ud!

C. J. Boye.

Nr. 20. Op, thi Dagen nu frembryder.

♩ = 72 a: 26⁴.

1. Op, thi Da-gen nu frem-bryder, Som den ganske Verden fryder; Op, thi Naadens gyldne Aar Frem med Lys og Glæde

mf

gaer, Som de Gam-le för saa saa-re Ven-te - de med Længsels- taa-re! Hal - le - lu - ja, Hal - le - lu - ja!

f

2.
Han, som mange Majestæter,
Fromme Fædre og Propheter
Bad med Længsel om at see,
Og det kunde dog ei skeep,
Han til os saa kjærlig kommer
J en yndig Naadens Sommer.
Halleluja, Halleluja!

3.
Han, som Abraham var lovet,
Menighedens Lys og Hoved,
Jacobs Krone, Sol og Lyst,
Alle Folkes Haab og Trøst,
Han kom ned til os omsider
I den nye Pagtes Tider.
Halleluja, Halleluja!

4.
Nu maa Skyggen bort sig vende,
Nu maa Billedværket ende,
Hvad skal Offerdyrets Blod?
Jesu skjænkede evig Bod;
Hvad har Pagtens Ark at sige?
Her er Naadens rette Rige.
Halleluja, Halleluja!

5.
Nu er Tæppet sønderrevet,
Og en Indgang aabnet blevet,
J Guds Helligdom at gaee,
Og for Altaret at staae;
Han, som Verdens Lys er blevet,
Nattens Mørke har fordrevet.
Halleluja, Halleluja!

6.
Moses' Rige nu ophører,
Christi Friheds Aand os fører,
Borte er al Trældoms Frygt;
Hvo Guds Naade ret har søgt,
Kan nu trygt sig dertil fryde,
Børnefriheds Ret at nyde.
Halleluja, Halleluja!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

Nr. 21. Guds Menighed syng for vor Skaber iløn.

♩ = 60 a: 38^{cc}.

1. Guds Me-nig-hed, syng for vor Ska-ber i-løn! — Eng-le syn-ge med — Som gav os til

p

Frel-ser sin een-baar-ne Søn. Saa lif-lig vi le-ge for Her-ren.

2.

Slaa Harpen, du fromme Psalmist paa Jord,
— Strängen er af Guld —
For Jesus, vor Rønge, Guds levende Ord!
Saa liflig vi lege for Herren.

3.

Da høres de glødende Tungers Røst,
— Aanden er os nær —
Som bringer os altid den evige Trøst.
Saa liflig vi lege for Herren.

N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodie).

1.

Guds Engle i Flok! synger liflig i Chor,
Som den første Juul,
Om Barnet, Guds barnet, som fødtes paa Jord,
Om Jesus, vor Helt og vor Herre!

2.

Guds-Folket paa Jord! tager Barnet i Favn,
Som den første Juul!
Med Fred kom vor Frelser i Faderens Navn,
Vor Jesus, vor Helt og vor Herre!

3.

Al Æren er Guds over høieste Sky
For den glade Juul,
J Billede sit har han skabt os paany
Med Jesus, vor Helt og vor Herre!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 22. Nu kom der Bud fra Englechor.

♩ = 50 a: 55^u.

1. Nu kom der Bud fra Eng-le-chor, At Gud her-ned vil sti-ge;
Hans Søn, som i det Hø-ie boer Og ei-er Æ-rens Ri-ge, Vil vor Na-tur sig

ta-ge paa Og blandt os gaae; Det Nyt er u-den Li-ge.

The musical score is written for two staves, Treble and Bass clef, in G major (one sharp) and common time. The tempo is marked as ♩ = 50 a: 55^u. The first system contains the first two lines of the song, and the second system contains the next two lines. The lyrics are written below the notes.

2.
Til Nazareth det Budskab gaaer,
Som Gud sin Engel byder;
En Jomfru der en Hilsen faaer,
Vidunderlig den lyder.
Som Lyn indtræder Gabriel
Med et Hilsæl,
Som skrækker, skjönt det fryder.

3.
„Velsignede blandt Evas Kjøn,
Gud saae til dig i Naade;
Og see, du føde skal en Søn,
Som haver Alt at raade,
Som strækker ud sin Kongestav
Fra Hav til Hav,
Til alle Slægters Baade!

4.
Guds Kraft dig overskygge skal,
Og Aanden fra det Høie
Med Naade, uden Maal og Tal,
Sig over dig skal bøie;
Og Jesus er hans søde Navn,
Som du i Favn
Skal see med Moderøie!“

5.
O Herre Jesu, lad din Aand
Mig kraftig overskygge,
Bered mit Hjerte ved din Haand,
At du deri kan bygge;
At ogsaa jeg kan aandelig
Undfange dig
Og aldrig fra dig rygge!

6.
Saa skal din Himmel i mig her
Ved Aandens Kraft begynde,
Mit Hjerte, Sjel og al Begjær
Sig op til Gud skal skynde;
Jndtil jeg bliver Engle liig
J Himmerig
Og aldrig meer skal synde.

Th. Ringo.

Nr. 23. Lovet være du, Jesu Christ.

♩ = 72 $\frac{3}{4}$: 26⁴⁴.

1. Lo - vet væ - re du, Je - su Christ! At du Men - nes - ke vor - den est, Født af en Jom - fru,

reen og skjær, Gla - de - lig hilst af Him - lens Hær! O, Gud skee Lov!

2.
Du, Gud Faders eenbaarne Søn,
Mand i Lys, men dog Gud i Løn,
Underlig klædt i Kjød og Blod,
Kom paa vor Brøst at raade Bod.
O, Gud skee Lov!

3.
Verden gaar i dit Ledebaand,
Dig dog svøber en Jomfru-Haand,
Du er den Store og mægter Alt,
Blev dog paa Skjød Barnlille kaldt.
O, Gud skee Lov!

4.
Himlens Lys kom i dig til Jord,
Skinner til ny Oplysning stor,
Godt kan vi nu ved Nattetid
Kjende vor himmelske Fader blid.
O, Gud skee Lov!

5.
Fattig kom du til Jorden ned,
Adlede Armod og Usselhed,
Fattig du gjorde dig med Flid,
Rige blev vi til evig Tid.
O, Gud skee Lov!

6.
Ronning er du af Arten bedst; —
Aanders Ronge blev Støvets Gjest,
Fører os op fra Skyggedal,
Hjem til sin lyse Kongesal.
O, Gud skee Lov!

Gregor den Store; — Luther; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 24. Det kimer nu til Julefest.

♩ = 50 a: 55^{cc}.

1. Det ki - mer nu til Ju - le - fest, Det ki - mer for den høi - e Gjest, Som steg til
la - ve Hyt - ter ned Med Nyt - aars - Ga - ver: Fryd og Fred.

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems. The first system contains the first line of the song, and the second system contains the second line. The piano accompaniment is in the left hand, and the vocal melody is in the right hand. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The tempo is marked as 50 a: 55^{cc}.

2.

O, kommer med til Davids By,
Hvor Engle sjunge under Sky;
O, ganger med paa Marken ud,
Hvor Hyrder høre Nyt fra Gud!

3.

Og lad os gaae med stille Sind
Som Hyrderne til Barnet ind,
Med Glædestaarer takke Gud
For Miskundhed og Naadebud!

8.

Nu kom han, Patriarkers Haab,
Med Flammeord og Himmeldaab;
Og Barnet tyder nu i Vang,
Hvad David dunkelt saae og sang.

4.

O Jesu, Verden viid og lang
Til Vugge var dig dog for trang,
For ringe, om med Guld tilredt
Og perlestukken, silkebredd.

5.

Men Verdens Ære, Magt og Guld
For dig er ikkun Støv og Muld;
J Krybben lagt, i Klude svøbt,
En Himmel-Seng du mig har kjøbt.

6.

Velan, min Sjæl, saa vær nu glad!
Og hold din Juul i Davids Stad,
Ja, priis din Gud i allen Stund,
Med lillig Sang af Hjertens Grund!

7.

Ja, sjunge Hver, som sjunge kan!
Nu tændes Lys i Skyggers Land,
Og ret, som Midnatshenen goel,
Blev Jacobs Stjerne til en Sol.

9.

Kom, Jesu, vær vor Hytte - Gjest,
Hold selv i os din Julefest!
Da skal med Davidsharpens Klang
Dig takke høit vor Jubelsang!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 25. Et Barn er født i Bethlehem.

$\text{♩} = 50 \text{ a: } 55^{\text{a}}.$

1. Et Barn er født i Beth - le - hem, Beth - le - hem, Thi glæ - der sig Je - ru - sa - lem.

mf

poco riten.

Hal - le - lu - ja! Hal - le - lu - ja!

2.
En fattig Jomfru |: sad i Løn, :|
Og fødte Himmels Rongesøn.
|: Halleluja! :|

3.
Han lagdes i et |: Krybberum, :|
Guds Engle sang med Fryd derom.
|: Halleluja! :|

4.
Og Østens Vise |: offred der :|
Guld, Røgelse og Myrrha skjær.
|: Halleluja! :|

5.
Forvundet er nu |: al vor Nød, :|
Os er i Dag en Frelser fød.
|: Halleluja! :|

6.
Guds kjære Børn vi |: blev paany, :|
Skal holde Juul i Himmelly.
|: Halleluja! :|

7.
Paa Stjernetæpper, |: lyseblaae, :|
Skal glade vi til Kirken gaae.
|: Halleluja! :|

8.
Guds Engle der os |: lære brat :|
At synge, som de sang i Nat.
|: Halleluja! :|

9.
Da vorde Engle |: vi, som de, :|
Guds milde Ansigt skal vi see.
|: Halleluja! :|

10.
Ham være Priis til |: evig Tid :|
For Frelser hold og Broder blid!
|: Halleluja! :|

Opr. Latinsk; — N. F. S. Grundtvig

Nr. 26. Velkommen igjen, Guds Engle smaa.

♩ = 50 3: 55⁴.

1. Vel - kom-men i - gjen, Guds En - gle smaa, Fra høi - e Him - mel - sa - le, Med dei - li - ge Sol-skins-
 klæ-der paa, J Jor-dens Skygge - da - le; Trods kling-ren-de Frost godt Aar J spaae For Fugl og Sød i Dva - le.

mf

2.
 Vel mödt under Sky paa Kirkesti,
 Paa Sne ved Midnatstide!
 Udbære vor Juul ei nænner J,
 Derpaa vi nok tør lide;
 O, ganger dog ei vor Dør forbi,
 Os volder ei den Rvide!

3.
 Med venlige Öine himmelblaae,
 J Vugger og i Senge,
 Vi Puslinger har i hver en Vraa,
 Som Blomster groer i Enge;
 O synger for dem, som Lærker slaae,
 Som hört de har ei længe.

4.
 Saa drömme de södt om Bethlehem,
 Og er det end forblommet,
 De drömme dog sandt om Barnets Hjem,
 Som laa i Krybberummet,
 De drömme, de lege Juul med dem,
 Hvis Sang de har fornummet.

5.
 Da vaagne de mildt i Morgengry,
 Og tælle meer ei Timer,
 Da höre vi Julesang paany,
 Som sig med Hjertet rimer;
 Da klinger det södt i höien Sky,
 Naar Juleklokken kimer.

6.
 Da vandre Guds Engle op og ned
 Paa Psalmens Tonestige,
 Da byder vor Herre selv Guds Fred
 Til dem, den efterhige;
 Da aabner sig Himlens Borgeled,
 Da kommer ret Guds Rige!

N. F. S. Grundtvig

Nr. 27. Fra Himlen høit kom Engles Hær.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Fra Him - len høit kom Eng - les Hær, Med Nyt til Al - le, fjern og nær; Godt Bud - skab

os nu fø - res til, Der - om vi e - vig sjun - ge vil.

2.

Jdag et lidet Barn er fød,
Til Bod for Verdens Synd og Nød;
Det er den Herre Jesus Christ,
Som Frelse bringer os forvist.

3.

Saa lad os mærke Tegnet ret:
J Stalden hist, i Krybben slet,
Der vil vi finde Barnet lagt,
Som har al Verden i sin Magt.

4.

Saa gaee vi da saa hjertensglad,
Med Hyrderne til Davids Stad,
Og see den Julegave skjøn,
Guds egen, elskelige Søn.

5.

O, vær velkommen, ædle Gjest!
For Syndres Skyld du kommen est
J Verdens Jammer ned til mig!
Hvordan skal jeg fuldtakke dig?

6.

Min kjære Herre Jesu Christ,
Gjør dig en Vugge i mit Bryst,
Tag Herberg i mit Hjerter her,
At dig jeg aldrig glemmer meer!

7.

Priis være Gud i Sang og Bøn,
Som skjænkede os sin egen Søn!
Saa vil vi glemme Sorg og Savn
Og holde Juul i Jesu Navn.

Efter Luther af Hans Tausen.

(Til samme Melodie.)

1.

Lyksalig hvo, som frygter Gud,
Og har for Øine Herrens Bud;
Ham klæder Alt i Verden smukt,
Han nyder glad sit Arbeids Frugt!

2.

Ham skjænker Gud et stille Liv,
Ham skjænker Gud en Venneviv;
Han ei, som eenlig Spurv paa Tag,
Sørgmodig sidder Nat og Dag.

3.

Hans Hustru blomstrer i hans Bo,
Som paa Solsiden Ranker groe,
Hans Börneflokk, med blide Kaar,
Som Ymper i en Abildgaard.

4.

Velsignelse, al Jordens Tarv,
Velsignelsen er deres Arv;
Velsignede af Himlens Gud,
Staaer Sønnen Brudgom, Datter Brud.

5.

Gudfrygtig Mand i Oldingsaar
Omkrands skjönt de hvide Haar,
Naar Bedstefader paa sit Skjød
Seer Börnebörn med Rinden rød.

6.

For ham gaaer Solen deilig ned,
Han sover hen i Herrens Fred;
Veiviser er hans Vandringsstav,
Hans Støv velsignes i sin Grav.

7.

Og hvad er ligt en Moders Lyst,
Med Søn og Datter ved sit Bryst,
Naar Naadens Sol i Herrens Fred
Omstraaler hendes Kjærlighed!

8.

Og hvilken Blomst har Duft saa sød,
Som Moder from i Liv og Død!
Hun er en Blomst i Edens Bed,
Som dufter i al Evighed.

J. Huss; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 28. Jeg raaber fast, o Herre.

♩ = 50 o: 55.

1. Jeg raa-ber fast, o Her-re, Af Dyb-sens Nød til dig, Du vil mig naa-dig væ-re Og
 gjer-ne hø-re mig; Dit Ø-re du ned-bøi-e, Naar jeg min Bøn frem-bær, Mærk
 vel ud-af det Høi-e, Hvad min Be-gjæ-ring er!

2.

Ak, hvis du Agt vil give
 Paa Synden, vi begaae,
 Mens vi er her i Live,
 Hvo kan for dig bestaae?
 Men hvem, som det begjærer,
 Dem har du Gunst betæet;
 Thi frygter man og ærer
 Din milde Majestæt.

3.

Mig længes inderlige
 Mod dig, o Herre sød;
 Dit Ord, som ei kan svige,
 Det er min Trøst i Nød;
 Min Sjæl af Længsel trænges
 Til dig med stor Attraa,
 Ret som den Vægter længes,
 At Dagen komme maa.

4.

Guds Folk sig trygt forlade
 Paa hans Barmhertighed,
 Og paa hans store Naade,
 Som han saa manglede
 Henover dem udøser,
 Den fromme Herre Gud,
 Idet han dennem løser
 Af Synd og Sorrig ud!

Steen J. Bille.

(Til samme Melodie).

1.

Mit Hjerter altid vanker
 J Jesu Föderum,
 Der samles mine Tanker
 Som i en Hovedsum;
 Der er min Længsel hjemme,
 Der har min Tro sin Skat;
 Jeg kan dig aldrig glemme,
 Du søde Julenat!

2.

Men ak, hvad skal jeg sige,
 Naar jeg vil tænke paa,
 At Gud af Himmerige
 J Stalden ligge maa;
 At Himlens Lys og Ære,
 Det levende Guds Ord,
 Skal huusvild blandt os være,
 Som Armod's Søn paa Jord!

7.

En Spurve har sin Rede,
 At bygge der og boe,
 En Svale ei tør lede
 Om Nattely og Ro;
 En Løve veed sin Hule,
 Hvor den sin Ro kan faae;
 Skal sig min Frelser skjule
 I fremmed Stald, paa Straa?

3.

En Perle ei forgjættets,
 Men nøie ledes op,
 Den blanke Demant sættes
 J gylden Kronens Top;
 Man kaster ei en Drue
 Blandt tørre Blade ned,
 Skal jeg da Herren skue
 J denne Usselhed?

4.

Hvi skulde Kongesale
 Ei for dig prydet staae?
 Du havde at befale,
 Hvad end du peged paa;
 Hvi lod du ei opdukke
 Af Jordens rige Skjød
 En gylden Barnevugge,
 Med Roser overstrøet?

5.

Hvi lod du ei udspænde
 En Himmel til dit Telt,
 Og Stjernelamper tænde,
 Du store Himmelhelt?
 Hvi kom ei aabenbare,
 Da du i Svøb blev lagt,
 Den himmelske Hærskare
 Til Tjeneste og Vagt?

6.

Nei, Jesus faaer sit Leje
 I denne gode Jul,
 Hvor Betlere de pleie,
 At lægge sig i Skjul;
 Det var og ei hans eget,
 Det Hø, hvori han laa,
 Han havde ei saa Meget,
 Han kunde ligge paa.

8.

Nei kom, jeg vil oplukke
 Mit Hjerter, Sjæl og Sind,
 Med tusind Længselssukke;
 Kom, Jesu, kom herind!
 Det er ei fremmed Bolig,
 Du har den dyrekjøbt;
 Her skal du hvile rolig,
 J Kjærligheden svøbt!

H. A. Brorson.

Nr. 29 a). Deilig er den Himmel blaa.

♩ = 50 o: 55⁶⁶.

1. Dei- lig er den Him- mel blaa, Lyst det er at see der- paa, Hvor de gyld- ne Stjerner blin- ke, Hvor de smi- le, hvor de vin- ke Os fra Jor- den op til sig, Os fra Jor- den op til sig!

p

Nr. 29 b). Deilig er den Himmel blaa.

♩ = 50 o: 55⁶⁶.

1. Dei- lig er den Himmel blaa, Lyst det er at see der- paa, Hvor de gyld- ne Stjer- ner blin- ke, Hvor de smi- le, hvor de vin- ke Os fra Jor- den op til sig, Os fra Jor- den op til sig!

mf

2.

Det var midt i Julenat,
 Hver en Stjerne glimtet mat,
 Men med Eet der blev at skue
 Een saa klar paa Himlens Bue,
 |: Som en lille Stjernesol. :|

3.

Stjernen ledte vise Mænd
 Til nyfødte Konge hen;
 Vi har og en saadan Stjerne,
 Og, naar vi den følge gjerne,
 |: Komme vi til Jesum vist! :|

4.

Denne Stjerne, lys og mild,
 Som kan aldrig lede vild,
 Er hans Guddomsord det klare,
 Som han lod os aabenbare
 |: Til at lyse for vor Fod. :|

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 30. De Helligtrekonger saa hjertensglad.

♩ = 50 a: 55⁶.

1. De Hel-lig-tre - kon - ger saa hjer - tens - glad Fra Hjemmet de dro - ge til Beth-le - hems Stad; De

to - ge sig for den Rei - se saa lang, At fin - de Je - sum i Kryb - ben trang. rö - den Naa - de

* 3. og 5. Vers.

2.

En Stjerne dem viste til Jödeland
 Og hen til den himmelske Frelsermand;
 Og Barnet de funde, deilig og skjær,
 Hos Oxen og Asen i Stalden der.

3.

Og ned de fulde paa deres Knæ,
 Da Barnet de monne for Öie see;
 Og Rögelse, Myrrha, röden Guld
 De offred den Herre saa frydefuld.

4.

Saa drog de hjemad til deres Land,
 Og prisede Gud, deres Skabermænd;
 Lad os ogsaa falde Herren til Fod,
 Ham prise af hele vor Hu og Mod!

5.

Alt for den Stjerne fra Jacob klar,
 For Kvisten af Jsrael aabenbar,
 For Kilden, som sprang af Naade stor,
 For Herren over alt Englechor!

6.

Og synge som Kongerne hjertensglad
 En frydefuld Sang udi allen Stad,
 Jndtil vi hos Gud, vor Herre saa blid,
 Vor Sang kan synge til evig Tid!

Gl. Folkesang.

Nr. 31. Vor Jesus kan ei noget Herberg finde.

♩ = 66 3/4: 31^u.

1. Vor Je - sus kan ei no - get Her - berg fin - de J Beth - le - hem, sin e - gen Fæ - dre - by,
Han la - der der i rin - ge Svøb sig bin - de, Hvor el - lers Mar - kens Kvæg gaaer ind i Ly.

mf

En Kryb-be er hans før - ste Ei - - e, Det tør - re Græs og Straa hans før - ste Bar-ne - lei - - e.

2.

Den Herrø har sig Fattigdom tilegnet,
Som alle gode Gaver har i Haand;
Den Hellige blandt Syndere er regnet,
At han maa sønderrive vore Baand.
Nu er der Haab for alle Døde,
Idet Guds egen Søn paa Jorden lod sig føde.

3.

Velsignet være Herrens store Naade,
Hans Guddoms Magt til evigt Minde sat,
Som vidste paa vor Jammer Bod at raade
J denne underfulde Naades Nat;
Velsignet Mørke uden Lige,
Da Lyset selv brød frem af høie Himmerige!

4.

Saa vil, trods alle Fjender, vi os fryde,
Gud har os givet det, ham kjærest var,
Og lader alle Naadestrømme flyde;
Hvad er der, som han os ei givet har?
Saa være ham da ogsaa Livet,
Og hvad vi har, til Tak og evigt Offer givet!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

$\text{♩} = 66 \text{ a: } 31^{\text{te}}$

1. Af Høi - he - den op - run - den er En Mor - gen - stjer - ne, klar og skjær, Af Sand - hed
Du Ja - cob - stam - mens ny - e Skud, Du Da - vids Søn, min Brud - gom prud, Mig fry - der

mf

og af Naa - de! Lif - lig, Ven - lig, Høi og prægtig, Stor og mæg - tig,
o - ver - maa - de!

Riig paa Ga - - ver! Liv og Lys ved dig jeg ha - - ver.

2.
Du lille Barn, saa faur og skjøn,
Gud Faders og Maria Søn,
Hil dig, høibaarne Konning;
Du Lillie i mit Hjerterum,
Dit Tröstens Evangelium
Er sødt som Mælk og Honning!
Kjære
Herre,
Himlens Manna,
Hosianna!
Dig til Ære
Glad i Aanden vil jeg være.

3.
Min Sjæl i Herren fryder sig,
Naar mildelig du seer til mig
Med Miskunhedens Oie;
O Jesu Christ, min Frelser god,
Dit Ord, dit Legem og dit Blod
Jeg evig vil ophøie!
Tag mig,
Favn mig,
Gyd i Barmen
Himmelvarmen,
At din Naade
Ved dit Ord maa ene raade!

4.
Hvor salig er mit Hjerter nu!
Mit Eet og Alt er, Jesu, du,
Den Første og den Sidste;
Du henter mig til Lov og Priis
J Himmeriges Paradiis,
Naar Oiet her vil briste!
Amen,
Amen!
Kom du milde
Jesus lille,
Tøv ei længer;
Længselen mit Hjerter trænger!
Efter det Tydske af N. F. S. Grundtvig.
5^e

Nr. 33. Den yndigste Rose er funden.

$\text{♩} = 72 \text{ or } 26^{\text{th}}$

1. Den yn - dig - ste Ro - se er fun - den, Blandt sti - ve - ste Tor - ne op - run - den; Min Je - sus, den

p

dei - lig - ste Po - de, Blandt syn - di - ge Men - nes - ker groe - de.

2.

Alt siden vi tabte den Ære,
Guds Billedes Frugter at bære,
Var Verden forvildet og øde,
Vi Alle i Synden bortdøde.

3.

Da lod Gud en Rose opskyde,
Og Sæden omsider frembryde,
At rense og ganske forsøde
Vor Slægts den fordærvede Grøde.

4.

Al Verden sig burde nu fryde,
Med Psalmer mangfoldig udbryde;
Men Mange har aldrig fornuppen,
At Rosen i Verden er kommen.

5.

Forhærdede Tidselgemytter,
Saa stive som Torne og Stötter,
Hvi holde J Eder saa ranke
J Stolttheds fordærvede Tanke?

6.

Ak, søger de ydmyge Steder,
J Støvet for Frelseren græder!
Saa faae J vor Jesum i Tale,
Thi Roserne voxte i Dale!

7.

Min Jesu, du stedse skal være
Min Rose, mit Smykke, min Ære;
De giftige Lyster du döder,
Og Korset saa liflig forsöder!

8.

Lad Verden mig Alting betage,
Lad Tornene rive og nage,
Lad Hjertet kun daane og briste,
Min Rose jeg aldrig vil miste!

H. A. Brorson.

Nr. 34. Julen har Englelyd.

♩ = 60 o: 38⁴.

1. Ju - len har Eng - le - lyd, Vi med Fryd Os barn - lig paa Gud Fa - der For - la - der. Vi var i Nød saa

len - ge, Dog hör - te han vor Bön, Han veed, hvortil vi træn - ge, Vor Frelser blev Guds Søn; Thi vil vi Al - le

sjun - ge Med Hjer - te og med Tun - ge Et Æ - re væ - re Gud for sit Ju - le - bud!

2.

Ret i en salig Tid
 Kom han hid,
 Da glemte deres Møde
 De Døde,
 Da de fik det at vide,
 At født var Folkets Ven,
 Som tog vor Sorg og Rvide
 Og gav os Fryd igjen,
 Ja, kom som Morgenrøden
 At frelse os fra Døden;
 Med ham fra Stjernetop
 Livets Sol stod op.

3.

Sorg er til Glæde vendt,
 Klagen endt,
 J Løvsang kjendes Fryden
 Paa Lyden.
 Syng med Guds Engleskare
 Paa Jesu Fødselsdag
 Om Fred og ingen Fare,
 Gud Faders Velbehag,
 Som vil al Sorgen vende
 Til Glæde uden Ende,
 Bær os paa Börnevins
 Ind i Paradiis!

Nr. 35. Mel. „Et lidet Barn saa lysteligt“.

♩ = 80 3: 21⁴.

1. Jeg som et Barn mig glæ - de vil, Og sjun - ge i det Høi - e; J - dag er fat - tigst
 Ei Sorg i - dag paa Jord er til, Som tør min Sjæl ned - bøi - e.

Bet - ler rüg; Et Pa - ra - diis er Jor - den mig, Til mig Guds Eng - le kvæ - - de; J - dag er

dig en Frel - ser fød! J - dag al Ver - dens Sorg er død, Og fød al Ver - dens Glæ - de!

2.
 Ei Synd og Død i Verden meer
 Mig knuge skal og tvinge;
 Jeg Naadens Dør oplukket seer,
 Min Sjæl har Englevinge.
 En Ronge er idag mig fød;
 Det lidet Barn paa Moders Skjød
 Al Verdens Nød betvinger.
 Hans Rige Himmel er og Jord;
 Den Ronge evig Tro jeg svor,
 Og han min Sjæl gav Vinger.

3.
 Flyv høit, min Aand, flyv barnefro,
 Vær salig i hans Rige!
 Med Kjærlighed og Haab og Tro,
 Hans Kraft skal ei mig svige;
 J Klude svøbt, i Krybben lagt,
 Det Barn har over Stormen Magt
 Og over Havets Bølger:
 Ei Jord, ei Luft, ei Jld, ei Vand,
 Ei Mørkets Magter røre kan
 Den Sjæl, som Herren følger.

4.
 Ei Jordens Magt og Klogskab meer
 Forblinde skal mit Øie;
 Hvor Østens Vise Stjernen seer,
 Sig Verdens Ronger bøie.
 Ei ringe er mig fattigst Vraa;
 Hos ringe Dyr, paa fattigt Straa
 Laa Kongen til Guds Rige.
 O, viis er Den, som troer paa ham;
 Eenfoldig Hyrde først fornam
 Hvad Engle kun udsige.

5.
 Kom, Høie, Ringe, Store, Smaa!
 Eenfoldige med Vise!
 Lad os til Jesu Krybbe gaee,
 Og Verdens Frelser prise!
 Forgjæves lyse Stjernen ei!
 See Ronger følge Hyrdens Vei!
 Hør, Himlens Engle kvæde!
 Jdag er os en Frelser fød —
 Jdag al Verdens Sorg er død,
 Og fød al Verdens Glæde!

B. S. Jøgemann.

Nr. 36. Julen har bragt velsignet Bud.

♩ = 60 3: 38⁴.

1. Ju-len har bragt vel-sig-net Bud, Nu glæ-des Gam-le og Un-ge, Hvad En-gle-ne sang i Ver-den ud, Nu

al-le smaa Børn skal sjun-ge; Gre-nen fra Li-vets Træ staaer skjønt Med Lys, som Fug-le paa

Kvi-ste; Det Barn, som sig glæ-der fromt og kjønt, Skal al-drig den Glæ-de mi-ste.

2.

Glæden er Jordens Gjest i Dag
 Med Himmelkongen den lille;
 Du fattige Spurv, flyv ned fra Tag
 Med Duen til Julegilde!
 Dands, lille Barn, paa Moders Skjød,
 En deilig Dag er oprunden;
 J Dag blev vor kjære Frelser fød,
 Og Paradiisveien funden.

3.

Frelseren selv var Barn, som vi,
 J Dag han laa i sin Vugge;
 Den Have, Guds Engle flyver i,
 Vil Jesus for os oplukke;
 Himmerigs Konge blandt os boer,
 Han Juleglæder os bringer,
 Han favner hver Barnesjæl paa Jord
 Og lover os Englevinger.

B. S. Jøgemann.

Nr. 37. Her komme dine arme Smaa.

$\text{♩} = 50 \text{ o: } 55^{\text{te}}$

1. Her kom - me di - ne ar - me Smaa, O Je - su, i din Stald at gaae; Op - lys En - hver i

Sjæl og Sind, At fin - de Vei - en til dig ind!

The musical score is written for piano in C major, 2/4 time. It consists of two systems. The first system has a treble and bass staff. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff. The lyrics are written below the treble staff. The second system also has a treble and bass staff, with the melody in the treble staff and the accompaniment in the bass staff. The lyrics are written below the treble staff. The score ends with a double bar line.

2.
Vi løbe dig med Sang imod
Og kysse Støvet for din Fod;
O salig Stund, o søde Nat,
Da du blev født, vor Sjæleskat!

3.
Velkommen fra din Himmelsal
Til denne Verdens Grædedal,
Hvor man dig intet Andet bød,
End Stald og Krybbe, Kors og Død.

4.
Men, Jesu, ak! hvor gaaer det til, Saa drag os ganske til dig hen,
At dog saa Faa betænke vil O søde, fromme Sjeløven!
Den synderlige Kjærlighed, At Hver af os saa inderlig
Der drog dig til os Arme ned? J Troen maa omfavne dig.

6.
Lad Verden ei med al sin Magt
Os rokke fra vor Daabes Pagt,
Men giv, at al vor Længsel maa
Til dig, til dig alene staae!

7.
Saa skal det skee, at vi engang
Blandt alle Helgens Frydesang,
J Himlens søde Paradiis
Skal prise dig paa Engleviis.

8.
Her staae vi nu i Flok og Rad
Om dig, vort skjønne Hjerterblad,
Ak hjælp, at vi og Alle maae
J Himlen om din Throne staae!

H. A. Brorson.

Nr. 38. Stille Nat! hellige Nat.

♩ = 50 3/4: 55⁶⁶.

1. Stil - le Nat, hel - li - ge Nat! Taus er nu Li - vets Larm; Run de from-me, de hel - li - ge To

Vaa-ge kjær-ligt for Bar - nets Ro: Sov i Ma - ri - as Arm, Sov i Ma - ri - as Arm!

2.
Stille Nat, hellige Nat! —
Hyrders Flok lyttet' glad,
Da det lød i Engles Chor:
Eder en Frelser er født paa Jord,
|: Hist i Davids Stad! :|

3.
Stille Nat, hellige Nat! —
Jesu Christ! Kjærlighed
Blidt omsvæver din Barnemund;
Ja, med dig slog Frelsens Stund,
|: Kom til Jorden Fred! :|

Efter det Tydske af B.

(Til samme Melodie).

1.
Glade Juul, deilige Juul!
Engle dale ned i Skjul;
Hid de flyve med Paradiis-Grønt,
Hvor de see, hvad for Gud er kjönt,
|: Lønligt iblandt os de gaee. :|

2.
Julefryd, evige Fryd,
Sange med en himmelsk Lyd!
Det er Engle, som Hyrderne saae,
Dengang Herren i Krybben laa;
|: Evig er Englenes Sang. :|

3.
Fred paa Jord, Fryd paa Jord,
Jesusbarnet blandt os boer!
Engle sjunge om Barnet saa smukt,
Han har Himmerigs Dør oplukt;
|: Salig er Englenes Sang. :|

4.
Salig Fred, himmelsk Fred
Toner Julenat herved;
Engle bringe til Store og Smaa
Bud om ham, som i Krybben laa;
|: Fryd dig, hver Sjael, han har frelst! :|
B. S. Jøgemann.

*) Til den 2^{den} Text og til Nr. 441 i Røsk. Præsteconvents Psbg. deles denne Note i

Nr. 39. J Jesu Navn.

♩ = 72 o: 26^{cc}.

1. J Je - su Navn Bør al vor Gjer - ning skee, Om den skal vor - de os til Held og Gavn, En - des
ei med Spot og Spee. Al den J - dræt, Som be - gyn - des i det, Frem til det Go - de gaaer, Ind -
til den Maa - let naaer, At for Le - gem og for Sjæl Derved fremmes kan vort Vel, Og Gud der - af Æ - re faaer.

2.
J Jesu Navn,
Paa Jesu eget Bud
Paakalde vi med Tillid Herrens Navn,
Prise vi med Tak vor Gud.
Herren har gjort
Store Ting ved sit Ord,
Gud Herrens Arm er stærk,
Højpriseligt hans Værk;
Thi bør os i allen Tid
Ham at prise ret med Flid;
Hvo ham frygter, dette mærk!

3.
J Jesu Navn
Vi leve og vi døe;
J Livet han os holder i sin Favn,
Han os favner, naar vi døe.
Engang han skal
Ved sit mægtige Kald
Os vække vældelig,
Og føre op til sig;
Jesus, som os har forløst,
Dig vi da med Englerøst
Synge Priis evindelg.

Af en ubekjendt Forfatter (1645).

(Til samme Melodie).

1.
 Din Sød udstrø,
 Du store Sædemand!
 Lad spire, Herre, Ordets Himmelfrø!
 Giv det Rod i fremmed Land!
 Spirer det ei
 Paa den alfare Vei;
 Vil Tjörn, vil Klippegrund
 Det kvæle for en Stund;
 Herre, i den gode Jord,
 Hvor et ydmygt Hjerte boer,
 Giv det Roden, stærk og sund.

2.
 Af helligt Frø
 Lad hellig Vext opstaae!
 Lad den i Jordens kolde Luft ei døde!
 Aandens Himmel vil den naae.
 Fromhed og Tro,
 De Retfærdiges Ro,
 Det Haab, som ei forgaaer,
 Af himmelsk Rod opstaaer;
 Kjærligheden, høi og stor,
 Himmelfrugten er paa Jord
 Af den Sød, Guds Søn ndsaaer.

3.
 Jeg har det hørt,
 Det Salighedens Ord:
 O Frelser, hvor din Røst har Sjælen rørt,
 Stille Himmelspiren groer.
 Skal den ei døde,
 Skal af Evigheds Frø
 Den Spire foldes ud,
 Som stræber fremt mod Gud —
 Herre, send mig da din Aand!
 Frelser, skjærm med hellig Haand
 Evigheds Planteskud!

B. S. Jøgemann.

Nr. 40. Mel. „Gud Fader udi Himmerig.“

♩ = 72 a: 26“.

1. J Un - der - vær - kers Land jeg boer, Ei blin - de Sjæl det ænd - ser; Guds Kraft i-

gjen - nem Ver - den foer, Og Naa - den har ei Grænd-ser.

2.
 Den Herre ei forglemmer mig,
 Som Ørknens Fugl ei glemmer;
 Han hører spæde Ravnens Skrig,
 Han Dyrets Suk fornemmer.

3.
 Han kommer fattig Spurv ihu,
 Han Markens Lillie klæder;
 Han skjærmer underfuld endnu
 Den Orm, min Fod nedtræder.

4.
 O Gud, hold over os din Haand!
 Og ingen Ørk er øde;
 Opliv al Verden med din Aand!
 Og leve skal de Døde.

B. S. Jøgemann.

Nr. 41. Jesus, Frelser, Saliggjører.

♩ = 66 or 31st.

1. Je - sus, Frel - ser, Sa - lig - gjø - rer! Høit vel - sig - net, er dit Navn: Hvad jeg
Naar jeg det i Ver - den hó - rer, Ti - er Smer - te, Sorg og Savn; Savn;

led i svund - ne Aar Som en Mor - gen - sky bort - gaaer, Og jeg sku - er i dit

Ri - ge Lys min Nyt - aars - sol frem - sti - - ge.

2.

Jesus! naar dit Navn jeg hører,
Hører jeg en himmelsk Klang;
Sjælens dybe Grund sig rører,
Jeg fornemmer Engles Sang:
Før din store Dag frembrød,
Før du laa i Moders Skjød,
Hørte Jorden Engles Tunge
Saligt her dit Navn udsjunge.

3.

Jesus! naar dit Navn jeg siger,
Bøier sig mit Knæ mod Jord,
Aanden mod din Himmels stiger,
Hjertet haaber, elsker, troer.
J dit Navn henvandre jeg
Frydefuld Gudherrens Vei
Til den Nytaars - Morgenrøde,
Naar jeg salig dig skal møde!

B. S. Jørgemann.

(Til samme Melodie).

1.
Dagen synker, Lyset svinder,
Hvorfor saa veemodig nu?
Kaste døde Glæders Minder
Deres Skygger i din Hu?
Nævn for Gud med Haabets Navn
Dine Længsler, dine Savn!
Er hans Kraft dig nu forborgen,
Solen rinder op i Morgen.

2.
Væltet Mørket Frygtens Byrde,
Syndens Bængthed paa dit Sind?
Christus, alle Sjæles Hyrde,
Ei ved Hjorden slumrer ind!
Kast paa ham din tunge Nød;
Han vil ingen Synders Død.
Ei din Skyld vil ham besvære;
Christi Kors kan Meget bære!

3.
Gjør dig Nattens Varsler hange?
Sæt din Tro mod Dødens Magt!
„J min Faders Huus er' mange
Boliger,“ har Jesus sagt.
Tusindviis gaar Stjerner frem,
Finder Sjælen der sit Hjem? —
Veed jeg det? Men fast forvisset
Er et Lysets Sted mig hisset!

4.
Vær i Herren tryk og stille!
Tag i Troen Jesu Fred!
Ingen Nat skal kunne skille
Dig ved deres Kjærlighed;
Ikke Døgnets mørke Stund,
Ei det sidste Søvns Blund.
Al din Hvile Naaden freder,
Vækker dig til Haab og Glæder!

C. J. Boye.

Nr. 42. Mel. „O Gud, du fromme Gud.“

♩ = 60 o: 38.

1. Min Je - sus han er mig Be - gyn - del - se og En - de, Han er mit Oi - e - med, Hvor
al den Deel, jeg gjør, J - hvor jeg mig vil ven - de;

jeg end gaar paa Jord, Og med sin Naa - de han Ud - i mit Hjer - te boer.

2.
Naar jeg kun Jesum har,
Hvad skjøtter jeg om Jorden,
Hvad agter jeg paa Slud,
Paa Storm, paa Jld og Torden?
Hans Kjærlighed den gjør
Hver Byrde mig til Lyst!
Det er jo ei at døe,
Jeg Jntet uden ham
Vil huse i mit Bryst.

3.
Med Jesu vaager jeg,
Med Jesu vil jeg sove,
Med Jesu gaar jeg glad
Og Alting frit kan vove;
Med Jesu jeg engang
Gaar til mit Hvilested,
Det er jo ei at døe,
Naar Livet følger med.

4.
Min Jesu, før mig selv
I alle mine Dage,
Ei uden dig et Trin
Paa denne Jord at tage!
Skal jeg mig føre selv,
Førføres jeg saa let,
Men fører du mig kun,
Er al min Vandrang ret.

5.
Dig vil jeg ganske mig
Med Liv og Sjæl hengive,
J Tanke, Gjerning, Ord
Dig tjene her i Live;
Forsmaa det Offer ei,
Lad mig dog være din,
Gjør med mig hvad du vil,
Din Villie er min!

Efter det Tydske af H. A. Brorsen.

Nr. 43. Du, Herre Christ.

♩ = 50 3: 55⁶⁶.

1. Du, Her - re Christ, Min Frel - ser est, Til dig jeg haa - ber e - ne, Jeg troer paa dig, O
 p
 bliv hos mig E - vin - de - lig Alt med dit Ord det re - - ne!

2.

Jeg slaaer min Lid
 Nu og altid
 Kun til din rige Naade;
 O Jesu sød,
 Hjælp mig af Nød,
 Ja, for din Død
 Frels mig fra Synd og Vaade!

3.

Gaaer Sorgen paa,
 Din Sjæls Attraa
 Er altid at husvale;
 Hvad Nød er der,
 Hvor du er nær,
 O Herre kjær?
 Dig mon jeg mig befale.

4.

Jeg være vil,
 O Jesu mild,
 Hvor du mig helst vil have;
 Jeg lukker ind
 J Sjæl og Sind
 Dig, Herre min,
 Med al din Naadegave.

5.

Da veed jeg vist,
 O Jesu Christ,
 Du vil mig ei forlade;
 Du siger saa:
 Kald du mig paa,
 Hjælp skal du faae,
 Og Intet skal dig skade!

6.

Giv os, o Gud.
 Vi paa dit Bud
 Maae leve saa tilsammen,
 At vi hos dig
 Evindelig
 J Himmerig
 Kan faae din Glæde! Amen.

H. Sthen.

Nr. 44. Mel. „Lovsynger Gud, den Vældige, den Vise.“

♩ = 60 o: 38“.

1. Hvor er en Ræd-sel, som kan os før - fær - de, Naar vi be - va - re Chri - sti Aand? Som
Trygt hoe vi bag hans Naa-des sik - kre, Gjer - de, Vort Lod er i hans stær - ke Haand.

i en Storm-vind Sko - vens Stammer, Saa bæ - ve Ver - dens Børn i Ver - dens Jam - mer, Men vi al Synd og

Sorg til Trods Tør syn - ge frit: Gud er med os!

3.
Ved dig, Immanuel, skal vindes Freden.
Gud var med os i Kraftens Bliv,
Hvorved det Støv, du vandred i hernelen,
Blev dannet i din Moders Liv.
Du skyldfri Søn af Davids Datter!
Ved dig vort tabte Held skal vindes atter;
Du rene Skud af Davids Rod!
Af dig vi drage Styrke god.

4.
Gud var med os i al din Daad og Tale,
J hver en Tanke af din Aand,
J hvert af dine Fjed i Sydens Dale,
J Underkraften af din Haand,
J hvert dit Suk, i al din Rvide,
J dine Saar, i Blodet af din Side,
Og i din Død paa Korsets Pæl,
Uskyldige Immanuel!

2.
See, en Immanuel til Tegn os sattes
J Jesu Christ til evig Tid,
At aldrig skal os Hjælp og Redning fattes
J Troens Kamp og gode Strid.
Vor stærke Fader i det Høje
Ved ham har taget bort vor Sorg og Møje,
Og ladet større Held os spaae,
End hvad vi bede og forstaae.

5.
Gud var med os i Glandsen fra det Høje,
Da Graven brast paa tredie Dag,
Og i dit Seierstog fra Rampens Møje
Til Hjemmet efter vunden Sag.
Gud er med os, til Verden svinder,
J Daabens Pagt og i din Nadværns Minder,
J Aandens Værn mod Synd og Sorg,
Immanuel, du Klippeborg!

M. N. Schmidt.

Nr. 45. Mel. „Mit Haab og Trøst og al Tillid.“

♩ = 72 o: 26“.

1. Lyk - sa - lig Den, som yd - mygt troer Hvad Øi - et ei kan gjæt - te! Saa blind jeg er, ved ham jeg
Naar Chri - sti Lys i Sjø - len boer, Han træf - fer dog det Ret - te.

seer Det Dy - be med det Høi - - e; Jeg al - le Ver - dens Tvivl be - leer; Min Tro er Hjer - tets Øi - - e.

2.

Der spørges vel saa mangt „Hvorfor?“
Naar Sorgens Skygger stige;
Hvorfor mig Skjæbnen tidt er haard,
Jeg kan ei altid sige.
Men Herren gjemmer mig en Skat
Til Løn for al Slags Møie;
Det seer jeg grant i Mulm og Nat!
Min Tro er Hjertets Øie.

3.

Saa mangt et utaalmodigt „Naar?“
Bli'er spurgt i Modgangs Tider,
Mens Dagen seent med Taarer gaer,
Og Natten langsomt glider.
Naar hjælper mig min Fader kjær?
Det veed jeg ei saa nøie;
Men det jeg seer, at han er nær;
Min Tro er Hjertets Øie.

4.

Min Fremtids Skjul er rullet ned,
Fordulgt er næste Morgen;
Men Herrens Viisdom er min Fred,
Ei den er mig forborgent.
Jeg kan med trøstigt Velbehag
J Haabet mig fornøie;
Enhver min Dag er Herrens Dag!
Min Tro er Hjertets Øie.

5.

Jeg seer vel ei i Himlen ind,
Hvor skarpt jeg ogsaa stirrer;
De sterke Straaler gjør' mig blind,
Og Skyen mig forvirrer.
Men dog jeg kjender Himlens Havn,
Hvor ingen Storm tør støie;
Jeg styrer did i Jesu Navn; —
Min Tro er Hjertets Øie!

C. J. Boye.

Nr. 46. Med sin Alabasterkrukke.

♩ = 60 : 38.

1. Med sin A - la - ba - ster - kruk - ke, Fuld af Sal - ve dy - re - bar, Kom, med Hjer - tet
Hun, som maat - te skamfuld suk - ke: Her - re, yn - kes! Her - re spar!

søn - der - knu - set, Jnd i Pha - ri - sæ - er - hu - set, Hvor til - bords den Re - ne sad.

2.

Synderinden kom med Rødme,
Krukken brat hun sønderbrød,
Salven dyrebar med Sødme
Over Herren hun udgjød,
Lod og sine Taarestrømme
Herrens Fødder oversvømme,
Tørred med sit Hovedhaar.

3.

J min Barm som denne Kvinde
Hjertet føler Banghed stor,
Sniger som den Synderinde
Sig til dig ved Naadens Bord,
Rødmer, blegner, føler Vaanden,
Eftergjør det Alt i Aanden,
Sukker: Herre, ynkes, spar!

4.

Som min Gud jeg dig vil dyrke,
Som en Sol for mig oprind!
J min Sjæl er Mulm og Mørke,
Midnat uden Maaneskin;
See dog til mig; fra det Høie
Speile sig dit Soleøie
J min stille Taareflod!
Efter det Græske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 47. Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Jeg kjen - der ham, hvem jeg har o - ver - gi - - vet Min he - le Sjæl til e - vig
Han Vei - en er og Sand - he - den og Li - - vet, Med Naa - dens Fyl - de ned til

Ei - en - dom, O, vel mig, Je - su, dig jeg kjen - der, Til dig som Frel - se - ren min
os han kom;

Til - lid sig hen - ven - - der.

2.

Lyksalige de Øren, som dig hørte,
Lyksalige de Øine, som dig saae,
Da du dit Liv blandt Menneskene førte,
Du som for os i Døden vilde gaae!
Men jeg og skal engang med Glæde
Dit Ansigt skue hist i Herlighedens Sæde.

3.

O søde Haab, o Trøst foruden Lige!
Din sterke Haand oplod mig Himmelen,
Og fra mit Bryst tidt Længselssukke stige,
At komme did, hvor du for os gik hen;
O, jeg hos dig skal have Livet,
Og see den Herlighed, din Fader dig har givet.

4.

Min Jesu, lad mig altid dig tilhøre,
Din Aand og Kraft veilede mine Fjæd,
At sikre Trin jeg maa paa Banen gjøre
Og naae mit Maal, en evig Salighed!
Paa dig jeg troer, paa dig jeg haaber,
Og vist du hører Den, der dig med Tro anraaber!
H. Kampmann.

Nr. 48. Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjer-te.

♩ = 72 o: 26te.

1. Dig, Je - su, pri - ser jeg af gan - ske Hjer - te; Ved Ord og Lev - net

du mig Sand - hed lær - te, Og for at frel - se mig fra Syn - dens Brø -

de Du led og dø - de.

2.

Dog, lad ei blot min Sang din Priis udbrede;
 Til Tro og Kjærlighed din Aand mig lede,
 Og styrke mig, mod syndig Lyst at kæmpe
 Og den at dæmpe!

3.

Da, Herre, skal mig Jntet fra dig vende;
 Jeg er og bliver din til Livets Ende,
 Og hisset jeg igjennem Evigheder
 Din Priis udbreder.

Efter det Tydske af H. A. Brorson; — Riber.

Nr. 49. Jesus græder, Verden leer.

♩ = 60 o: 38⁴.

1. Je - sus græ - der; — Ver - den leer, Van - vid sjun - ger mel - lem Gra - ve; Sjø - len
Syn - dens Træl ei Dy - bet seer, Dø - den dand - ser med sin Sla - ve;

sig i Læn - ker glæ - der; Ver - den leer, men Je - sus græ - der.

2.

Enden kommer; — Vee, o Vee!
Fangne Sjæl, afryst din Lænke!
Kan du Jesu Graad ei see?
Kan du paa din Fred ei tænke?
Græd forgiæves Verdens Dommer,
Vee da, Vee, naar Enden kommer!

3.

Jesus græder; smelt, hvert Bryst,
Vaagn, hver syndig Sjæl, som sover;
Bæv, o Verden, i din Lyst!
Dig din Frelser græder over.
Brister, brister, Mørkets Rjæder!
Smelt, hvert Hjerte; Jesus græder!

B. S. Jagemann.

(Til samme Melodie).

1.

Christus gaar til Kedrons Bæk;
 Sagtelig med Sorg den risler;
 Rundt omkring i Græs og Hæk
 Bugter Snogen sig og hvisler;
 Een kun vil de Alle stinge,
 Bittre Smerte Jesum bringe.

2.

Knuus den, Mester! i dens Blod,
 För den naaer sin onde Glæde!
 Slangens Hoved med din Fod
 Har du Magt at söndertræde!
 Hjetet bryder ud i Taarer,
 Dersom Dödens Braad dig saarer!

3.

Christus staaer ved Kedrons Bæk;
 End er Tid at gaae tilbage.
 Blomsten vaagner op med Skræk,
 Dybe Suk fra Busken klage,
 Hviske gjennem Nattens Vinde:
 Mörket haver Ondt i Sinde!

4.

Al Naturen har ham kjær;
 Tidt han gik i Mark og Skove,
 Frydede Guds Blomsterhær
 Ved dens Herlighed at love.
 Nu den gyser ved hans Fare,
 Vil saa gjerne ham bevare!

5.

Hör, o Jesu! Nattens Röst!
 Judas venter med sin Skare!
 Kan ei Jorden finde Tröst,
 Frelses ud af Syndens Snare,
 Uden du skal Döden möde?
 Maa du lide? skal du blöde?

6.

Christus over Kedron gaar;
 Kjærlig al vor Nöd han veier
 Mod den Kval, ham forestaar;
 Kjærligheden vinder Seier!
 Alt han lader Gud beskikke;
 Spares kan han, — vil det ikke.

7.

Jesu! til din Smertes Vei
 Bitter Veemod Tanken leder!
 Styrk mig, at forgjæves ei
 Over dig mit Öie græder!
 Du min Taare selv velsigne!
 Giv mig Kraft til dig at ligne!

8.

Opreis Modet ved din Aand,
 Naar i Prävens Stund det svigter,
 Naar jeg veier i min Haand
 Verdens Lyst mod tunge Pligter!
 Lad mig Verden overmande,
 Sterk, som du, ved Kedrons Vande!

C. J. Boye.

Nr. 50. Mel. „Paa sit Kors i Dödens Smerte.“

♩ = 60 or 38⁴.

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/2. The tempo is marked as ♩ = 60 or 38⁴. The lyrics are in Danish. The first system ends with a double bar line. The second system also ends with a double bar line. The third system ends with a double bar line.

1. Nag - let til et Kors paa Jor - den, Hæng - te un - der Vre - dens Tor - den Her - ren,
 Guds een - baar - ne Søn; Selv den e - vig - go - de Fa - der Ham til Dö - den o - ver -
 la - der, Hö - rer taus hans An - gest - bøn.

2.
 Ak, hvor ængstet, hvor bedrøvet,
 Indtil Döden dybt bedrøvet
 Er den ömme Frelser's Sjæl!
 Lidelses Kalk uddrikke
 Skal han, vil han, ellers ikke
 Frelses kan min arme Sjæl.

3.
 Hvo kan tænke paa den Smerte
 Uden med et saaret Hjerter,
 Om endog en Synder led?
 Men her led den Evighöie, —
 Smelt, mit Hjerter, græd, mit Öie!
 Ak, her led selv Hellighed!

4.
 O, lad aldrig nogensinde
 Korsets Træ mig gaaf af Minde,
 Som dig, Frelsens Fyrste, bar;
 Men lad Kors og Död og Smerte
 Tale, raabe i mit Hjerter,
 Hvad min Frelse kostet har!

B. G. Sporon.

Nr. 51. Gak, under Jesu Kors at staae.

 $\text{♩} = 60 \text{ } 3: 38''$

1. Gak, un - der Je - su Kors at staae, Hans sid - ste Ord at ag - te paa! Fra Kor - sets

Træ hans Naa - des Røst Skal ly - de dig til Liv og Trøst.

2.
Han først for sine Fjender bad:
„O kjære Fader, dem forlad,
Thi hvad de gjøre, veed de ei,
Og blinde gaae de Syndens Vei!“

3.
O Jesu, bed du og for mig,
Du seer, hvor blind og skrøbelig
Jeg ofte her i Verden gaar,
Men ved din Bøn jeg Naade faaar!

4.
Han dernæst til sin Moder saae,
Hvor jammerfuld hun monne staae,
Som stungen gjennem Sjel og Liv
Med skarpen Sværd og Morderkniv.

5.
En anden Søn han hende gav
Til Lindring, Trøst og Støttstav:
„Johannes, tag dig hendes Sag
Som Moders an fra denne Dag!“

6.
Om jeg, o Jesu, og skal staae
Forladt, forhadet, med Korset paa,
Med Sorg og Smerte i mit Bryst,
Send et Guds Barn med Hjælp og Trøst!

7.
Den Røver, som sin Synd fortrød
Og trøstede sig i Jesu Død,
Tilsagde han: „Jdag med mig
Du være skal i Himmerig!“

8.
Lad mig og i min sidste Stund
Faae Trøst, o Jesu, af din Mund;
O, lad mig daglig bedre mig
Og faae en Lød i Himmerig!

9.
Det fjerde Ord var frygteligt,
Og aldrig hørte Himlen sligt:
„Min Gud, min Gud, hvi haver du
J denne Nød forladt mig nu!“

10.
For min Skyld du i Mulm og Nat
Dig følte saa af Gud forladt,
At aldrig jeg forlades skal
J Dødens dybe Skyggers Dal.

11.
„Mig tørster,“ sagde han, og fik
Af Eddike saa bedsk en Drik;
O Frelser, mine Synders Maal
Du tömte af den bittere Skaal!

12.
Da lød hans Ord: „Det er fuldbragt!“
Og bedre Ord blev aldrig sagt;
Nu staaer mig aaben Himlens Port,
For mig har Jesus Fyldest gjort.

13.
Det sidste Suk, det sidste Raab
Var fuldt af Livsens store Haab,
Han sagde: „Fader, i din Haand
Befaler jeg min Sjel og Aand!“

14.
Det Ord, det Ord sig trængter ind
Udi mit Hjerte, Sjel og Sind;
Gid det og blive sidste Ord,
Jeg tale skal paa denne Jord!

Th. Ringo.

Nr. 52. Jesu, dine dybe Vunder.

♩ = 66 3: 31⁶⁶.

1. Je - su, di - ne dy - be Vun - der, Og din smer - te - ful - de Død Fal - der
Trø - ster mig i al - le Stun - der, Ud - i Sjæls og Le - gems Nød;

no - get Ondt mig ind, Strax jeg tæn - ker i mit Sind Paa din Mar - ter, som for -

by - der Mig at skjæm - te med U - dy - - der.

2.

Om mig Verdens Aand vil lokke
Hen paa Lysters brede Vei,
Hvor man under Blomsterflokke
Seer de skjulte Slinger ei;
Om mit Sind til Verden staaer,
Da jeg seer til dine Kaar,
Paa din Tornesti jeg tænker
Og gaaer fri af Satans Rænker.

3.

Ja, mod Alting, som mig krænker,
Giver dine Vunder Kraft,
Naar min Sjæl i dem sig sænker,
Finder der den Livsens Saft;
Og din Marter, Kors og Død
Hjælper mig i al min Nød;
Thi du Salighed mig bragte,
Da du Døden for mig smagte.

4.

Jeg paa dig min Tro har grundet,
 Du min ene Tillflugt sand,
 Og din Død har Døden bundet,
 Saa den mig ei døde kan;
 At jeg haver Deel i dig,
 Trøster, styrker, redder mig,
 Og din Naade skal mig give,
 At staae op til Lys og Live.

5.

Har jeg dig udi mit Hjerte
 Du al Godheds Kildespring!
 Da jeg føler ingen Smerte
 Selv ved Dødens sidste Sting;
 Ingen Fjende rammer mig,
 Naar jeg skjuler mig hos dig;
 Døden du har overvundet,
 Livet jeg i dig har fundet!

Efter det Tydske af N. C. Aretander.

(Til samme Melodie.)

1.

Endt er Ugens Værk og Möie,
 Sabbathsdagen forestaaer;
 Tør jeg nu mig ret fornøie,
 At jeg Hvilens Timer faaer?
 Villigt vender sig min Hu
 Bort fra Verdens Trængsel nu;
 Tør du, haabefuld, berede
 Dig, min Aand, paa Himlens Glæde?

3.

Mind mig ret om Gravens Skygge,
 Tause, mørke Aftenstund!
 Lad mig ikke daarligt bygge
 Livsens Haab paa løse Grund!
 Om jeg nu fik Dødens Bud,
 Hvordan saae mit Regnskab ud?
 Spar mig, Gud! For Verdens Dommer
 Stædes jeg, naar Budet kommer.

2.

Förend Söndags Morgenrøde
 Jesus fik af Graven vakt,
 Taalte han, og led, og døde,
 Og hans Gjerning var fuldbragt.
 Jeg er og en Sædemand; —
 Tjente jeg min Gud, som han?
 Kors paa Jorden fik jeg bære; —
 Bar jeg det til Jesu Ære?

4.

Sabbathsdag for al Slags Klage
 Stiger snart i Mørkets Sted;
 Haabefuld jeg da vil tage
 Forskud paa min Himmelfred.
 Først min Skyld til dig, min Gud,
 Slette mine Taarer ud!
 Kamp og Tro og Bod mig lede
 Fremad mod dit Riges Glæde!

C. J. Boye.

Nr. 53. Jesus er mit Liv i Live.

♩ = 66 a: 31⁴.

1. Je - sus er mit Liv i Li - ve, Je - sus dø - det har min Død, For min
Du for mig dig vil - de gi - ve J den stør - ste Sjø - le - nød;

Sa - lig - hed at frem - me, Lod du dig saa dybt be - skjæm - me; Tak og Æ - re tu - sind -

fold Skee dig der - for, Je - su bold!

2.

Ja, jeg takker dig af Hjerter,
Jesu, for din Angst og Nød,
For hvert Saar, hver Spot og Smerte,
For din jammerfulde Død;
For dit Suk og dine Klager,
For de tusindfoldte Plager,
For din Skjælvn, for din Sved
Skee dig Tak i Evighed!

Efter det Tydske af Fr. Rostgaard.

Nr. 54. Mel. „Vor Fader udi Himmerig.“

♩ = 60 a: 38“.

1. O hjer-tens-kjæ-re Je-su Christ, Du, der al Ver-dens Frel-ser est, Du som et fromt, u - skyl-digt Lam Led

Sjæ-le - angst og Haan og Skam, Og ved dit Kor-ses Kval og Nød For-lø - ste mig fra e - vig Død!

2.

Jeg takker dig af Hjertens Grund
 For Alt, du led saa mangelund,
 Jeg beder end ydmygelig,
 At du min Synd forlader mig,
 For hvilken du, o Jesu sød,
 Har lidt og stridt indtil din Død!

3.

Lad mig betænke al min Tid
 Din Død, og takke dig med Flid!
 Din Sjælekamp, din Angestsved
 Lad komme mig til Salighed;
 Dit Fængsel og dit haarde Baand
 Mig fri af mine Fjenders Haand!

4.

Og naar den Time kommer da,
 At Sjælen skilles skal herfra,
 Da stat mig bi, o Jesu Christ,
 Og vogt mig vel for Fjendens List,
 At han med al sin Vold og Svig
 Dog Intet skal formaae mod mig!

5.

Jeg er din Eiendom og Arv,
 Du kjender bedst min Trang og Tarv,
 Du haver kjøbt mig med dit Blod,
 Som du paa Korset flyde lod;
 Thi kan du ei forlade mig,
 Al min Fortröstning staaer til dig!

Efter Cassubens Psbg. 1661.

Nr. 55. Hør vor Helligaftsens Bon.

♩ = 50 o: 55⁴.

1. Hør vor Hel - lig - af - tens Bøn, Hør os, Guds een - baar - ne Søn! Hør du os i

Paas - ke - kvæld, Ef - ter - giv os al vor Gjæld, Saa, op - stand - ne fra de Dø - de,

Glad vor Me - ster vi kan mö - - de!

2.

Christus, Ære være dig,
Takkesang evindelig!

Ved Korsfæstelsen igaar
Læged du vort dybe Saar,
Ved Opstandelsen imorgen
Slukker du al Dødningsorgen.

Efter det Græske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 56. Haabet ogsaa blege Kinder.

♩ = 60 3: 38⁴.

1. Haa - bet og - saa ble - ge kin - der Far - ve kan som Ro - sen - blad; Tröst der boer i

p

sö - de Min - der, Selv naar Ven - ner skil - les ad!

2.

Aand, du kan ei Støvet glemme,
Som var her din Barndoms Ven,
Lyt da glad til Haabets Stemme:
J forbindes skal igjen!

3.

Flyver end til fjerne Linde
Fuglen fra sin Rede her,
Dog sit Træ den veed at finde
Mellem alle Skovens Træer!

4.

Find dig derfor i at savne
Vennen din i Jordens Dal;
Thi du skal dog atter favne
Vennen din i Himlens Sal!
Oehlschläger. (Af „Prøveheftet“ 1845.)

(Til samme Melodie).

1.

Dag til Hvile, Dag til Glæde,
Dag indviet til Guds Fred!
Du har seet i Dødningsklæde
Herren til Guds Herlighed!

2.

Dag, som Naadens Gjerning kroner, Lønlig gennem Dødninghaven
Frelserværkets Hviledag!
Dine Helligaften - Toner
Blev Guds Riges Klokkeslag!

3.

Livets Engel Vingen slaar;
Stille over Klippegraven
Aandens Morgenluftning gaer.

4.

Bliv til Paaske - Morgenrøde,
Gravsabbath fra Golgatha;
Da med de forløste Døde
Juble vi: Halleluja!

B. S. Jngemann.

Nr. 57. Christ stod op af Døde.

$\text{♩} = 50 \text{ o. } 55^{\text{te}}$

1. Christ stod op af Dö - de J Paas - ke - Mor - gen - rö - de! Thi syn - ger lydt og sjæ - le - glad Hans

mf

Me - nig - hed i al - len Stad: Æ - re væ - re Gud i det Høi - e!

2.

Christ stod op af Døde!
 Afsonet er vor Brøde!
 Thi synger lydt og sjæleglad
 Hans Menighed i allen Stad:
 Ære være Gud i det Høie!

3.

Christ stod op af Døde!
 J Himlen vi ham møde!
 Thi synger lydt og sjæleglad
 Hans Menighed i allen Stad:
 Ære være Gud i det Høie!

Oprindelig Latinsk; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 58. Mel. „Jeg vil din Priis udsjunge.“

♩ = 50 a: 55“.

1. J Har Dø - den Je - sus blun - ded, J Gra - ven lag - des ned, Nu
 nu dog o - ver - vun - det Al Dø - dens Bit - ter - hed;

rin - der op saa klar Den Sol med Lys og Glæ - de, Som i sit Jor - de -

klæ - de Saa plat for - mör - ket var.

2.
 J Gry ved Englestyrke
 Blev Stenen væltet hen;
 Af Gravens Sted, det mørke,
 Opstod vor Sjæleven.
 Du Mørkets frække Magt,
 Som Jesum nys ombragte,
 Som ham paa Korset strakte,
 See ham til Liv opvakt!

3.
 Med Lov vor Mund udbryder
 Om Jesu Herlighed,
 Den hele Jord sig fryder,
 Fordi hans Ord er skeet;
 Sit Løfte holdt han vist,
 Thi sjunger alle Munde
 Af dybe Hjertensgrunde:
 Tak skee dig, Herre Christ!

4.
 O mægtig Seierherre,
 Som Fjendens hele Magt,
 Dit store Navn til Ære,
 Har under Fødder lagt,
 Hjælp os at kæmpe saa,
 At, naar vor Strid har Ende,
 Vi Palmen kan ihænde
 Og Seierskronen faae!

Efter det Tydske.

Nr. 59. Himlen aabnes, Mørket svinder.

♩ = 66 o: 31⁴.

The musical score is written for piano in 2/2 time. It consists of three systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a *mf* dynamic marking. The second system also has a treble and bass staff. The third system has a treble and bass staff. The lyrics are written below the staves, with some words in parentheses indicating breath marks or phrasing. The score ends with a double bar line.

1. Him - len aab - nes, Mør - ket svin - der; Her - rens Sei - ers - dag op - rin - der O - ver
 Huus og Kir - ke - tag. Naa - dens Port skal al - drig luk - kes, Li - vets Sol vil
 al - drig sluk - kes; Søn - nens Dag er Li - vets Dag.

2.

Nu har Sjælen Sabbathstimer,
 Nu til Bøn paa Jorden kimer
 Kirkeklokkens Søndagsrøst;
 Al Guds Engleflok med Amen
 Slaaer de gyldne Vinger sammen,
 Lover Gud for Verdens Trøst.

3.

Synd og Død med Gru og Plage,
 Eders bitre Søgnetage
 Kommer ei min Glæde ved!
 Venligt over Smerte - Haven,
 Over Golgatha og Graven
 Denne Dag har lyst sin Fred.

4.

Er den alvorsfuld og stille,
 Maa min varme Taare trille,
 Mens jeg jubler Jesu Navn;
 Det er Salighed at glæde,
 Naar Guds Riges Haab og Glæde
 Hilse mig i Jesu Favn.

5.

O Guds Rigdoms Dyb af Naade,
 Mørkets Skræk og Verdens Gaade,
 Jeg forstaaer dig, thi jeg troer;
 Himlens Port vil aldrig lukkes,
 Livets Sol skal aldrig slukkes,
 Livets Fyrste did opfoer!

G. J. Boye.

(Til samme Melodie).

1.

Der er Sang i Dødningshaven,
 Brudt er Seglet, tom er Graven,
 Og bortflygtet er dens Vagt;
 Og der lufte Morgenvinde,
 Og en Engels Vinger skinne,
 Hvor de havde Herren lagt.

2.

Han, den Levende, som døde,
 Lig en himmelsk Morgenrøde
 Ned til Gravens Skygger saae;
 Der er Sang i Dødens Have,
 Og høit over Kors og Grave
 Livsens gyldne Kroner staae.

Fr. Hammerich.

Nr. 60. Mel. „Søde Jesu, vi er her.“

♩ = 66 3/4: 31“.

1. Je - sus le - ver, Gra - ven brast, Han stod op med Gud - doms - væl - - de! Ly - net
 Nu det staaer som Klip - pen fast, At hans Kors og Død skal gjæl - - de!

mf

blin - ker, Jor - den bæ - ver, Gra - ven brast, og Je - sus le - - ver!

2.

Jeg har vundet, Jesus vandt,
 Døden veg for Livets Seier;
 Lyset Mørkets Fyrste bandt,
 Frihed jeg ved Jesus eier;
 Aaben har jeg Himlen fundet,
 Jesus vandt, og jeg har vundet!

Nordahl Bruun.

Nr. 61. Verdens Jgjenfødelse.

♩ = 50 o: 55te.

1. Ver - dens J - gjen - fø - del - se Glæ - den i - gjen - fø - der, Og for - ny - et Ska - bning - en Den Op -

stand - ne mø - der; Øst og Vest og Syd og Nord, Jld og Vand og Luft og Jord Syn - ge Paaske - psal - mer.

The musical score is written for piano in C major, 2/4 time. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a key signature of one flat (Bb) and a common time signature. The second system also has a treble and bass staff with a key signature of one flat and a common time signature. The lyrics are written below the staves.

2.

Seer du op til Hvelvingen,
Skyerne sig klare;
Lyttet du til Bølgerne,
Blidelig de svare;
Mellem begge, morgenglad,
Fryder sig med Foraarskvad
Hele Fuglechoret.

3.

Seer du, hvor i Skovene
Alle Træer skyde?
Mærket du, hvor Engene
Sig i Vaaren fryde?
Nu det Visne vorder grønt,
Hvad der faldet, atter skjönt,
Det gjør Paaskemorgen.

4.

Livets Varme, seirende
Over Dødens Kulde,
Priser ham, som straalende
Reiste sig af Mulde;
Dødens Fyrste tog ham heel,
Havde i ham ingen Deel,
Misted hvad han havde.

5.

Fundet har nu Mennesket
Bod for alt Forliset;
Sværdet nu, det flammende,
Svandt fra Paradiset;
Nu Cheruben løfter glad
Oliegreen og Palmeblad,
Vinker os til Eden.

Nr. 62. Mel. „O Fryd, o Held.“

♩ = 50 o: 55“.

1. Hal - le - lu - ja! See, Her - ren er op - stan - den! See Gra - ven tom! Han er ei der! Han

Dö - dens Læn - ker brød! Han er op - stan - den J Mor - gen - glands og Straa - le - skjær!

2.

Han er opstanden! Hör det, Mörkets Rige!
 Hans Blik nedstyrtet' Gravens Vagt.
 Din Throne faldt; for ham du maatte vige;
 Hans Vælde blev din Overmagt.

3.

Han er opstanden! Hörer det, J Frække,
 Som spotte Herrens Majestæt!
 Har Gravens Steen vel kunnet ham bedække?
 Hans Almagt Vredens Børn har seet!

4.

Han er opstanden! Hörer det, J Svage,
 Som her i Syndens Banghed gaae!
 Sin Søn har Gud fra Döden kaldt tilbage;
 Nu skal Forjættelsen bestaae!

5.

Han er opstanden! Hörer det, J Bange!
 Er Dödens Frygt ei Daarers Skam?
 Ved Jesu Grav tag Dödens Frygt til Fange!
 Med ham vi döe, opstaae med ham!

6.

Han er opstanden! Grav, hvor er din Seier!
 Hvor er din Braad, du bitre Död!
 Ved ham jeg Arveret til Himlen eier!
 Han Mörkets Scepter sönderbröd!

Efter Poul Gerhard af C. J. Boye.

Nr. 63. Min Sjæl og Aand, opmuntre dig.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Min Sjæl og Aand, op - mun - tre dig, Og see nu ind i Him - me - rig, Hvor Je - sus han op -

sti - - ger! Han væ - re hvad du meest at - traer, O, da du Tro - ens Vin - ger faar, At ef - ter

ham du hi - - ger Mod Him - lens ly - se Ri - - ger.

2.

Den Sky, som ham fra Øine tog,
Den følger jeg, og tænker dog,
Den skal ham ei bedække;
Jeg skal dog trænge til ham ind
J Tro, i Haab, med Sjæl og Sind;
Han skal sin Haand udstrække
Og gjennem Sky mig række.

3.

J hvideklædte Vidner, som
Stod hos, der til sit Herredom
Min Jesus saaes opfare;
J minde mig, jeg skal opstaae
Og frem i hvide Klæder gaae,
Naar han mig vil forklare
Blandt Himlens Engleskare.

4.

Jeg veed og i mit Hjerter troer,
At som han op til Himlen foer,
Saa skal igjen han komme;
O kom da, søde Jesu, kom,
Og aabne Himlens Helligdom
For alle dine Fromme!
Ak, gid den Tid var omme!

5.

O Verden, hav du da god Nat!
J Himlen er mit Hjertes Skat,
Jeg vil fra Jorden hige;
Din Lyst, dit Guld, din Høihed ei
Skal lægge Hindring paa min Vei,
Farvel jeg da vil sige; —
Kom, søde Himmerige!

Th. Ringo.

Nr. 64. Mel. „0 Drøvelse.“

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Drag, Je - su, mig Op ef - ter dig; Jeg föl - ger dig med Læng - sel, Si - den

mf

du, o Je - su, gik Ud fra Ver - dens Træng - sel!

2.

Drag, Jesu, mig
Op efter dig,
Fra Verdens Myretue,
At jeg ikke mere skal
Al dens Jammer skue!

3.

Drag, Jesu, mig
Op efter dig,
Til Himlens Frydebolig;
Verden er for dine Smaa
Vildsom og urolig!

4.

Drag, Jesu, mig
Op efter dig,
Til Himlen op at fare;
Der at staae med Frydesang
J de Frommes Skare!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

Nr. 65. Fryd dig, du Christi Brud.

♩ = 60 o: 38te.

1. Fryd dig, du Chri - sti Brud, J - mod din Her - re Gud! For - haan - den er hans Naa - de, Som

dig Pro - phe - ten spaae - de. Ho - sian - na, Priis og Æ - re Skal ham, vor Kon - ning, væ - re!

2.
Gak ud af dit Paulun,
Og see et Glædens Sjun;
Her rider Ærens Konning,
Glæd dig du, Zions Dronning!
Hosianna, Priis og Ære
Skal ham, vor Konning, være!

3.
Et Asen hannem bær,
Dog er det Herrefærd;
Hans Rustning synes ringe,
Dog kan han Døden tvinge.
Hosianna, Priis og Ære
Skal ham, vor Konning, være!

4.
Sagtmodig, from og god
Er han i Sind og Mod;
Han Gaver har at føre,
Som Bruden skal tilhøre.
Hosianna, Priis og Ære
Skal ham, vor Konning, være!

5.
Lad op din Port saa viid,
Nu kommer Naadens Tid!
Han agter dig at gjæste,
Din Salighed til Bedste.
Hosianna, Priis og Ære
Skal ham, vor Konning, være!

6.
Strö Grene paa hans Vei,
Spar dine Klæder ei;
Alt Folket bærer Palmer
Og sjunger Høitidspsalmer!
Hosianna, Priis og Ære
Skal ham, vor Konning, være!

7.
Umyndige og Smaa
Skal gjøre ligesaa;
Den ganske Engleskare
Fra høien Himmel svare:
Hosianna, Priis og Ære
Skal ham, vor Konning, være!
Gl. Dansk og Svensk.

Nr. 66. Mel. „Gud, du skabte Jordens Kreds.“

♩ = 80 a: 21“.

1. Glæd dig, Zi - on, glæd dig, Jord, See, din Kon - ge til dig kom - mer, Paa hans
Glæd dig i din Vin - ter, Nord, Chri - stus brin - ger e - vig Som - mer!

Tog bort - tag hver Steen, Smyk hans Vei med hel - lig Green, Bred paa Sti - en Høi - tids -

klæ - der; Der er Fryd, hvor han frem - træ - der.

2.

Saligt, hvor han drager ind!
Saligt er det Folk, det Rige!
Der skal Sorgen flye af Sind,
Der skal Synd og Død bortvige,
Der skal Kjerlighedens boe,
Der skal Fredens Palme groe,
Der skal Haabet evigt bygge
Under Cherubingers Skygge.

3.

Bøi dig for din Konge, Sjel,
Verdens Konger, bøier Eder,
Stolte Magt og Høihed, knæl,
Thronen for Guds Søn bereder!
See, i Aanders store Land
Kongespiret fører han,
Mørkets Magter for ham vige,
Hans er Salighedens Rige!

4.

Over de Gjenløstes Land
Han paa Naadens Stol er Dommer;
Evgi lovet være han,
J Gud Herrens Navn han kommer!
Sjung, hver Sjel, med Tak og Bøn:
Hosianna, Davids Søn!
Sjung, mens alle Knæ sig bøie:
Hosianna i det Høie!

B. S. Jørgemann.

Nr. 67. Vor Gud han er saa fast en Borg.

♩ = 66 or 31st.

1. Vor Gud han er saa fast en Borg, Han kan os vel be - va - - re, Han er vor

Hjælp i al vor Sorg, Vort Værn i al vor Fa - - re; Den gam - le Fjen - de

led Er nu for Al - vor vred, Stor Magt og Ar - ge - list Han sam - ler mod os

vist, Ei Jor - den har hans Li - - ge.

The musical score is written for piano and voice. It consists of four systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment line (bass clef). The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 2/2. The tempo is marked as ♩ = 66 or 31st. The lyrics are in Danish. The first system starts with a forte (f) dynamic. The second system has a fermata over the word 're'. The third system has a fermata over the word 'list'. The fourth system has a fermata over the word 'ge' and ends with a double bar line.

2.

Vor egen Magt ei hjælpe kan,
 Let kan os Fjenden fælde,
 Men med os staaer den rette Mand,
 Omgjortet med Guds Vælde:
 Det er den Herre Christ,
 Og Seier faaer han vist,
 Der er ei anden Gud,
 Han drager med os ud,
 Han Marken skal beholde.

3.

Og mylred Djælve frem paa Jord
 Og os opsluge vilde,
 Vi frygte dog ei Fare stor,
 De deres Trudslers spille,
 Lad rase Mørkets Drot
 Med Løgn og Mord og Spot,
 Han har dog faaet sin Dom,
 Da Christ til Jorden kom;
 Et Ord ham nu kan fælde.

4.

Det Ord de vel skal lade staae,
 Og dertil Tak ei have,
 Thi Herren selv vil med os gaae
 Alt med sin Aand og Gave;
 Og tage de vort Liv,
 Gods, Ære, Barn og Viv,
 Lad fare i Guds Navn,
 Dem bringer det ei Gavn;
 Guds Rige vi beholde!

Efter Luther.

(Til samme Melodie).

1.

Halleluja! om Seir og Fred
 Kan de Gjenløste sjunge.
 Halleluja! om Salighed
 Sjung frydefuld, hver Tunge!
 De Saliggjortes Hær
 Staaer Herrens Throne nær:
 Den gode Strid de stred,
 De see Guds Herlighed,
 Gud gav dem Livsens Krone.

2.

J Lysets Seiersklædebon
 De knæle for Guds Throne,
 J Glands af Herlighedens Aand,
 Mens alle Himle tone;
 De Palmen, eviggrøn,
 Nedböie for Guds Søn;
 J Engles Paradiis
 De sjunge: Tak og Priis!
 Gud evig Lov og Ære!

3.

Den Salighed Forklartes Röst
 Kun salig kan udsige:
 Den sorrigfulde Sjæl fandt Tröst,
 Fred den Fredsommelige;
 Riig blev den arme Aand,
 Fri den, som laa i Baand,
 Den Sjæl, som Uret led,
 Gik til sin Herres Fred,
 Er salig i Guds Rige.

4.

Halleluja! de Seier vandt
 De saliggjorte Sjæle:
 De Herren søgte, de ham fandt;
 Paa deres Vei vi knæle!
 Gud, styrk os paa vor Gang!
 At vi med Seierssang
 Engang, med Tak og Priis,
 J Engles Paradiis
 Halleluja kan sjunge!

B. S. Jagemann.

Nr. 68. Reis op dit Hoved, al Christenhed.

♩ = 50 o: 55⁶⁶.

1. Reis op dit Ho-ved, al Chri-stenhed, Op - løft dit Ø - ie, slaa ei det ned, J Him-len du har hjem - me! Der

er dit Hjer - te, der er din Skat, Der - fra han kom - mer med Æ - ren brat, Hvem du kan al - drig glem - me!

2.

Og naar da under hver Himmelegn
Du seer din Konges det visse Tegn,
Ja Tegn i Sol og Maane;
Da funkler frydelig Øie dit,
Da reiser Hoved du kækt og frit,
Mens Stjerner døe og daane.

3.

Men, skjøndt du længes, o Christenhed,
Saa glem dog ikke, at godt du veed,
Hvad Herren töver efter;
Og bed ham aldrig, för Timen kom,
Til Jordens Gru og al Verdens Dom
At röre Himlens Kræfter!

4.

Du veed, du tjener en Herré mild,
Som ikkun nödig med Himlens Jld
Hjemsöger Jordens Lyder;
Som Abraham, der för Sodóm bad,
Saa bed og du för den store Stad,
Til selv han Staven bryder.

5.

Ja, bed för Babel, til grant du seer,
At Bön og Sukke ei baade meer
Mod Undergangens Bölge!
Da raaber Herren: jeg kommer snart!
Og Bruden svarer: med Lynets Fart
J Sky jeg dig skal följé!

6.

Da gjalder Luren för sidste Gang,
Da luer Baunen i Blomster - Vang,
Da styrter Dödens Throne;
Da luttres herlig den gamle Jord
J Skjærsilds - Luer paa Herrens Ord,
Da straalér Livets Krone!

Gl. Psalme; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 69. Vaagner op! en Stemme byder.

♩ = 50 p. 55^{cc}.

1. Vaagner op! en Stem-me by - der, Som høi - tids - fuld og mæg - tig ly - der Til al - le
 Vaagner op! staaer op, J Dø - de! Som gik fra Ti - dens Sorg og Mø - de; Nu ly - der

Gra - ves Dyb en - gang; Guds Røst til E - der skeer, Thi Nat - ten er ei meer, Da - gen kom - mer,
 Doms - ba - su - nens Klang!

Den sid - ste Dag, Den sto - re Dag, Den kom - mer ef - ter Guds Be - hag.

2.

Jord og Hav og Himle bæve,
 Med Anskrig ned Guds Engle svæve:
 Han kommer, Jesus kommer nu!
 Dybet aabnes, Bjerge falde,
 Og Adams Børn forsamles alle
 Omkring hans Stol, med Haab og Gru.
 Og med sit Guddomsord
 Adskiller han sin Hjord,
 Som en Hyrde;
 De Fromme saa
 Sin Krone faae,
 Men bort de Onde vige maae

3.

Jesu, mig din Tilkomst glæder,
 Naar jeg i dine Fodspor træder
 Paa Tornesti blandt Klagelyd;
 Du af Torne skaber Palmer,
 Af Sorgens Toner glæde Psalmer,
 Thi skuer jeg min Grav med Fryd.
 Naar, træet af Livets Strid,
 Jeg hvilet har en Tid
 I dens Skygge,
 Du vækker mig
 Saa naaderig
 Til evig Salighed hos dig.

Efter det Svenske af Wexels.

Nr. 70. Mel. „Gud Herre, jeg er i din Magt.“

♩ = 72 a: 26⁶⁶.

1. Som Klip - pen Her - rens Løb - ter staae, Og før skal Him - len selv for - gaae, Før han sit Ord skal
Den kom - mer da, den sto - re Dag; En - gang ved høi - e Tord - ners Brag Skal den - ne Jord og

ei haand - bæ - - ve; Og Frel - se - ren i Her - lig - hed Som Stø - vets Dom - mer sti - ger ned.
Him - mel bæ - - ve,

2.

Alt Hyklerskjul bortfalder her,
Alvidenheden Dommer er,
Og Dommen Sandheds rene Stemme;
Den Hellige bedrages ei,
Den Vise kjender Støvets Vei,
Den Naadige skal Jntet glemme,
Men, efter sin Retfærdighed,
Hver Dyd og Udyd regne med.

3.

O Skræk og Rædsel da for Hver,
Som troløs havde Synden kjær,
Og lod sin Lyst alene raade!
En navnløs Angst skal martre dem,
Naar de for Herren stilles frem,
Som venlig her tilbød dem Naade;
Og Straffedommen lyde skal:
Gaaer bort til de Fordømtes Kval!

4.

Men himmelsk Fred og salig Ro
Skal i de Frommes Hjerter boe,
Som sig i Tro til Herren vendte,
Som Syndens Veie her forlod,
Med Anger og med ydmygt Bod,
Og deres Løb i Gud fuldenkte; —
Thi Herren vil velsigne dem
Med Aanders Lyst i Glædens Hjem.

V. C. Hjort.

Nr. 71. Kom, Helligaand, Gud Herre from.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Kom, Hel- lig- aand, Gud Her- re from, Med Mis- kund- hed og Naa- de kom! Op- byg din Me- nig- hed her- ne- -

de, Lær den af Hjer- tens- grnd at be- - de! O Her- re, ved din Sand- heds Skin Du le- der

til Guds Ri- ge ind Et Folk af al- le Ver- dens Tun- ger, Der dig til Lov og Æ- re sjun- ger.

2.

Du Lys, som i det Høie boer,
 Lys paa vor Vei med Livets Ord;
 Lær os vor Fader ret at kjende
 Og os i Tro til ham at vende!
 Fra vantro Lærdom os befri,
 Fra Skalkhed og fra Hykleri,
 At freidig og i Troen faste
 Paa Jesum al vor Lid vi kaste!

3.

Du Guddomslue, vær vor Lyst,
 Opvarm, oplød det kolde Bryst,
 At Intet maa fra Gud os rive,
 Hvad Trængsel end vor Lod skal blive!
 Gjør du vor Skrøbelighed stærk,
 Din Kraft sig tee i alt vort Værk,
 At gennem Døds og Satans Pile
 Vi kan os kæmpe til vor Hvile!

Kong Robert; — M. Luther; — Fr. Hammerich.

Nr. 72. Nu bede vi den Helligaand.

♩ = 66 or 31st.

1. Nu be - de vi den Hel - lig - aand, At sam - men - knyt - te os ved Tro - ens Baand, Og til

Ver - dens En - - de Kir - ken at be - va - re, Naa - dig at af - ven - de

1. og 4. St. Her - re! hör vor Bön!
Al dens Nöd og Fa - re! 2. og 3. St. Her - re! hör, o hör vor Bön!

3.
Du Kjærlighedens Aand, indgyd
J Herrens Samfund Kjærlighedens Fryd;
Saa vi glade vandre,
Jesu, mellem Dine,
Elskende hverandre,
Som Gud elsker Sine!
Herre, hör vor Bön!

4.
O Talsmand, lad os finde Tröst,
Som Barnet finder den ved Moders Bryst,
J din søde Stemme,
Saa al vor Elende
Smilende vi glemme
Over salig Ende!
Herre, hör vor Bön!

5.
Ja, Sandheds Aand, forvis os paa,
At ogsaa vi er af Gud Faders Smaa!
Da er Sorgen slukket,
Da er Perlen fundet,
Paradiis oplukket,
Döden overvundet.
Herre, hör vor Bön!
Opr. Latinsk; — Luther; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 73. Naturen holder Pintsefest.

♩ = 72 o. 26te.

1. Na - tu - ren hol - der Pint - se - fest J blom - ster - vir - ket Smyk - ke, Nu Vaarens Vind Har rin - get
Og Lun - den, som den kan det bedst, For - tæl - ler om sin Lyk - ke.

ind Dens Fest i Sko - vens Kro - ner; Guds Aan - des Magt Har Li - vet vakt, Ham pri - se tu - sind To - ner!

2.
Og Hjertet holder Pintsefest
Med Vang og Mark og Skove,
Den Helligaand, vor Himmelgjæst,
Vi hilse nu og love.
Nu vilt og vai,
Du grønne Mai,
Min Palmegreen jeg svinger!
Til Kirkeby,
Med Sang i Sky,
Hans Indtog Høitid bringer.

3.
Guds Kjærligheds Apostelhær
Udflyger med sin Trille;
Naar Aanden med Guds Kraft er nær,
Kan jeg da tie stille?
Om Jesu Christ,
Der lever hist,
Mig lægges Ord paa Tunge;
Om Livets Vaar,
Jeg godt forstaaer,
De Fuglelokke sjunge!

4.
J trange Svøb var Bladet svøbt,
Til Døden overgivet,
Med Skyens Vandbad blev det døbt,
Da sprang det ud til Livet.
Til Kraft og Haab
Jeg fik min Daab,
Guds Aand, du var tilstæde;
O lad min Tro
Med Løvet groe,
Bevar dens Sommerglæde!

5.
Jeg seer, den grønne Ager staaer
Opstanden fra de Døde,
Jeg veed, min Frelser Aar for Aar
Vil ogsaa mig gjenføde.
Det gamle Frø
Dog maatte døe,
Før Marken fik sin Grøde;
Thi hjælp mig, du
Guds Aand, min Hu
Til Verdens Lyst at døde!

6.
Jeg seer det ringe Blomsterstraa
J Pryd ved Bøgens Stamme;
Guds Naade kan det Lave naae,
Og det blev ei tilskamme.
Min Arvedeel
Jeg tager heel
Ved Christus i Guds Rige!
J Himlens Vaar
De ringe Kaar
Til Herlighed skal stige!

7.
Af Haabets grønne Mai jeg vil
Min Pintsæløvsal bygge
Mod Skytregn og mod Dagens Jld,
Med Hvile og med Skygge.
Om Kjærlighed
Bag Gravens Bred
Med reen og evig Luc,
Om Glæden hist
Hos Jesum Christ
Mig synger Skovens Due!

C. J. Boye.

Nr. 74. Mel. „Store Gud, som dig til Ære.“

♩ = 66 3: 31“.

1. Hel - lig - aand, din Priis ud - sjun - ger Ver - dens Kreds og Eng - les Chor; Dig for - kynd - te Sky - ens
Giv vor An - dagt Flam - me - tun - ger, Giv vor Ju - bel Him - mel - ord!

Tor - den, Vei - rets Bru - sen var dit Bud, Kraf - ten brag - te du fra Gud, Bar hans Vid - nes - byrd til

Jor - den: Af A - po - stel - ska - rens Hu Drev du, væl - dig, Frygt og Gru.

2.
Styrken gav du dem i Eie,
Løste deres Tungebaand,
Gav dem med paa Stridens Veie
Ordets Flammesværd i Haand;
Ewig bliver du den Samme,
Er du Jordens Himmelgjæst,
Holder altid Pintsefest,
Hvor dig Hjerter vil annamme.
Een med Fader og med Søn,
Kommer du paa Støtvets Bøn.

3.
Sandheds Aand! lad dine Luer
Skinne, saa jeg vildes ei,
Saa jeg seer og grant beskuer
Jesu Ord og Jesu Vei;
Lad det dunkle Bogstav tindre
For min Sjæl som Stjerneskrift,
Tivlens mørke Sky bortvift,
At den ei skal Oiet hindre!
Lad mig see, du Lysets Aand,
Christus ved Guds høire Haand!

4.
Kraftens Aand! udgød din Flamme
Over Hjerter, over Sind!
Pryd mig, som den døde Stamme
Grønnes under Vaarens Vind!
Smuk mig, du, med Kraft og Ære,
Gjør mig stærk mod Syndens Meen!
Løvfuld gjør min gøldne Green,
Lad mig Frugt og Krone bære!
Oxen ligger Roden nær;
Du min Kraft og Frelse vær!

5.
Helligaand! vær du min Trøster
Under Modgangs tunge Strid!
Kom, naar Hjerterstyrken brøster,
Himmeldue, from og blid!
Vist du med din Englevinge
Smertens bitter Taare bort!
Gjør min Svagheds Time kort,
Haab og Taalmod du mig bringe!
Under Verdens Nød og Savn
Hold mig fast i Troens Favn!

C. J. Boye.

Nr. 75. Mel. „Jeg veed et evigt Himmerig.“

♩ = 50 3/4 : 55 1/4

1. Jeg veed et lil - le Him - me - rig, Det er saa let at fin - de, Hvor Tro og Daab ei

p

ful - de - lig Gik Hjer - ter - ne af Min - de.

2.
Det findes under Hyttetag,
Som under Høielofte,
Hvor Christne sig paa Herrens Dag
Forsamle tidt og ofte.

3.
Der hører man Guds eget Ord,
Men ei med Tordenstemme;
En sagte Lyd med Guddomsspor
Vi gladelig fornemme.

4.
Thi han, om hvem Guds Engle sang,
J Kraft er selv tilstede,
Guds Børneslok med liflig Klang
Der synge høit af Glæde.
N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodie).

1.
Nat, Sövn og Leie, far nu vel,
Det dages flux i Öster;
Til Bön, til Bön, min kjære Sjæl,
Suk til den Gud, dig tröster!

2.
O, Lysets Fader, Livets Sol,
Med Sön og Aand tillige,
See fra din höie Himmelstol
Ned til vort Jorderige!

3.
Lad Lyset i din Kirke boe,
Lad Ordets Lys og Stötte
Ledsage os i Christi Tro,
Til vi til Himlen flytte!

4.
Oplys du Rongens Sjæl og Sind,
Hans Sværd som Lynild blive;
Gjør hver hans Fjende synlig blind,
Du stadig Fred os give!

5.
Lys og, o Jesu, for min Fod,
At jeg skal ikke falde,
Men at jeg vogter Kjød og Blod
For Syndens Gift og Galde!

6.
Lad dine Engle mig ved Haand
Jgjennem Verden lede,
Og udi Sygdoms haarde Baand
Mig Lægedom berede!

7.
Giv jeg saaledes leve maa
J hver en Tid og Lykke,
Jeg kan mod Livets Aften faae
Det evig lyse Smykke!

Th. Kingo.

Nr. 76. Kirken den er et gammelt Huus.

 $\text{♩} = 50 \text{ a: } 55^{\text{cc}}$

1. Kir - ken den er et gam - - melt Huus, Staaer om end Taar - ne - ne fal - - de;

mf

Taar - ne fuld - man - - ge sank i Gruus, Klok - ker end ki - me og kal - -

de, Kal - de paa Gam - mel og paa Ung, Meest dog paa Sjae - len, træet og tung,

Syg for den e - vi - ge Hvi - - le.

2.

Herren vor Gud vist ei beboer
 Huse som Hænder mon bygge,
 Arkepaulunet var paa Jord
 Kun af hans Tempel en Skygge;
 Dog sig en Bolig, underfuld,
 Bygged han selv af Støv og Muld,
 Reiste af Gruset i Naade!

3.

Vi er Guds Huus og Kirke nu,
 Bygget af levende Stene,
 Som under Kors, med ærlig Hu
 Troen og Daaben forene;
 Var vi paa Jord ei meer end To,
 Bygge dog vilde han og boe
 Hos os i al sin Vælde.

4.

Hvor vi end mødes trindt paa Jord,
 Frelserens Navn vi paakalde,
 Flux han med Aand og Livets Ord
 Kommer, som Aand over Skjalde,
 Nær, som sit Ord, i allen Stund,
 Er han vort Hjerte og vor Mund,
 Drot over Tiden og Rummet.

8.

Give da Gud, at hvor vi boe,
 Altid, naar Klokkerne ringe,
 Folket forsamles i Jesu Tro
 Der hvor det pleier at klinge:
 Verden vel ei, men J mig seer,
 Alt hvad jeg siger, see, det skeer,
 Fred være med Eder Alle!

5.

Samles vi kan da med vor Drot
 Selv i den laveste Hytte,
 Finde med Peder: der er godt,
 Tog ei al Verden i Bytte!
 Kirken og vi, som ærligt troe,
 Altid er Eet saavelsom To,
 Eet med vor Drot og hinanden.

6.

Husene dog med Kirkenavn,
 Bygte til Frelserens Ære,
 Hvor han de Smaa tog tidt i Favn,
 Er os, som Hjemmet, saa kjære;
 Deilige Ting i dem er sagt,
 Sluttet har der med os sin Pagt
 Han, som os Himmerig skjænker.

7.

Fonten os minder om vor Daab,
 Altret om Nadverens Glæde;
 Hvor skulde før i Tro og Haab
 Herren vi føle tilstæde,
 End hvor det for os præntet staaer:
 Herren i Dag er som i Gaar,
 Saa er og Troen og Daaben!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 77. Til vor lille Gjerning ud.

♩ = 60 a. 38te.

1. Til vor lil - le Gjer-ning ud Gik vi Smaa fuld - gla - de; Vil - lien saae den kjæ - re Gud,

Hjælp os som vi ba - de. Nu er Da - gens Lys ud - slukt, Lukt er snart vort Oi - e;

Giv vor lil - le Gjer-ning Frugt, Fa - der i det Høi - e!

2.

Du som viser Dag og Nat
Sol og Stjerner Veie!
Livets underfulde Skat
Gav du os i Eie.
J hver Barnesjæl paa Jord
Har du lagt en Kjerne
Til en Blomst med himmelsk Flor,
Herlig som en Stjerne.

3.

Lad den Kjerne underfuld
Voxe i vort Jndre,
Naar der skinner Sol paa Muld,
Og naar Stjerner tindre!
Lad det Frø opvoxte smukt
Med din Börnevrimmel,
Til at bære evig Frugt
J din høie Himmel!

(Til samme Melodie).

Herren strækker ud sin Arm,
Vil de Smaa velsigne.
Kommer, Smaa, til Jesu Barm,
Lærer, ham at ligne!
Døb, gjenfød dem, Herre from,
Dybt i Livets Kilde!
Aldrig de til Død og Dom
Sig fra dig forville!
Efter det Engelske af N. F. S. Grundtvig.

B. S. Jøgemann.

Nr. 78. Enhver, som troer og bliver døbt.

♩ = 66 3/4 31⁴.

1. En - hver, som troer og bli - ver døbt, Skal vist og sa - lig bli - ve, Og blandt Gud-
 Thi dem har Je - sus dy - re - kjøbt, Vil dem i sig ind - li - ve,

mf

Fa - ders Bør - ne - tal J Li - vets Bog, som gjæl - de skal, Med Ro - sens - blod ind - skri - ve.

2.

Derfor vi Alle hjertelig
 Vorherre Tak vil sige,
 Og bede ham saa mindelig:
 O Jesu! lad os stige
 Ved Daabens Kraft i Dyder frem,
 Og för os saa ved Troen hjem
 Til dig i Ærens Rige!

Th. Ringo.

Nr. 79. Frygt, mit Barn, den sande Gud.

♩ = 60 3/4: 38te.

1. Frygt, mit Barn, den san - de Gud, Mis - brug ei hans Navn og Bud, Hel - lig - da - gen kom i - hu,

mf

Fa - der, Mo - der æ - re du; U - tugt fly og Vold og Mord, Stjæl ei, vær ei

falsk i Ord, Sky Be - gær - lig - hed paa Jord.

3.
Fader vor, lad til vort Gavn
Helligt vorde os dit Navn,
Lad os nær dit Rige see,
Lad paa Jord din Villie skee;
Giv os Brød, yor Synd tilgiv,
Os fra Fristelse udgiv,
Fra alt Ondt os Frelse giv!

4.
Du, som os af Naade stor
Har gjenfødt ved Vand og Ord,
Hjælp, vi bær vort Christen-Navn
Dig til Ære, os til Gavn;
Holde troe vor Daabes Pagt,
Staae mod Fjenden ret paa Vagt,
Faar med Synd og Døden Magt!

2.
Fast jeg paa Gud Fader troer,
Som Alt skabte ved sit Ord;
Og paa Sønnen, Gud og Mand,
Præst, Prophet, og Konge sand;
Og paa Aanden, al vor Trøst,
Som os læger for al Brøst,
Reiser op til Livets Lyst.

5.
Mæt min Sjæl, o Jesu sød,
Med dit Legem, Livets Brød!
Vederkvæg mig, Frelser min,
Med dit Blod i klaren Viin
Til min Synds Forladelse
Og din Døds Hukommelse;
Dig Lov, Priis og Ære skee!
Bertel Pedersøn; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 80. Mel. „O kjære Sjæl, fald ydmyg ned.“

♩ = 60 o: 38⁴.

1. Jeg vil nu gaae til Her-rens Bord, Jeg læn-ges ef-ter Naa-dens Ord, Jeg hø-rer Je-su Stem-

p

me. Du Hel-lig-aand, be-red mit Sind, Og kald de ret-te Tan-ker ind, At Ver-den jeg maa glem-me!

2.

Den dybe Nat paa Jorden laa,
Da Jesus sad med sine Faa
Ved Nadveren tilsammen;
Og Fristeren bag Judas stod
Og kjøbslog om den Frommes Blod,
Og Helvede sang Amen.

3.

Lad Verden smile, Lykken lee,
Jeg seer min Frelser's Sjælevec,
Hans Smerte vil jeg bære;
Ja, bar jeg end al Glædens Skat,
En veemodsfuld Skjærtorsdags-Nat
Skal denne Stund mig være.

4.

Saa far da hen, al jordisk Lyst,
Og tag med dig bort fra mit Bryst
Forfængelige Tanker!
Til Alvor kalder Jesus nu,
Med stille Sind og uden Gru
Paa Naadens Dør jeg banker.

5.

Om Veemod hviler tungt paa Sind,
Om Taaren brænder paa min Kind,
Jeg vil mig ikke skamme;
Ethvert mit Suk fra Hjerter's Grund
Min Frelser vil i denne Stund
Med Kjærlighed annamme.

Nr. 81. Jesu, din søde Forening at smage.

♩ = 50 o: 55⁴⁴.

1. Je - su, din sø - de For - e - ning at sma - ge, Læn - ges og træn - ges mit Hjer - te og Sind;
 Riv mig fra Alt, der mig hol - der til - ba - ge, Drag mig i dig, min Be - gyn - del - se, ind;

mf

Viis mig ret klar - lig min Jam - mer og Møi - e, Viis mig For - dær - vel - sens

Af - grund i mig, At sig Na - tu - ren i Dø - den kan bói - e, Aan - den a -

le - ne maa le - ve for dig!

2.

Styrk mig ret kraftig i Sjælen herinde,
 At jeg kan finde, hvad Aanden formaaer;
 Tag dig til Fange min Tale, mit Sinde,
 Led mig og lær mig, saa svag som jeg gaaer!
 Mig og hvad Mit er jeg gjerne forsager,
 Naar du alene i Sjælen maa boe,
 Og naar din Naade af Sindet bortjager,
 Hvad som forstyrrer min indvortes Ro.

3.

O, hvo der kunde det Ene kun lære,
 Sig at opoffre med Hjerte og Hu;
 O, maatte Jesus kun Alting mig være!
 Jeg er desværre langt borte endnu.
 Jesus, som gav mig et hørende Øre,
 Ræk mig tillige din kraftige Haand,
 At jeg min Vandring herefter maa føre
 Ret som en Christen i Helligheds Aand!

4.

Hør dog, o Jesu, din kurrende Due,
 Hyrde, opsøg dit vildfarende Lam;
 Vær mig blandt Myrrha en lædskende Drue,
 Luttre mit Hjerte fra Synd og fra Skam;
 Lad mig i Bogstavens Væsen ei blive,
 Som kun gjør udvortes ærbar og fiin,
 Aanden lad Loven i Hjertet indskrive,
 At jeg i Sandhed maa kalde mig din!

5.

Jesu, naar vil du dog skaffe mig Hvile?
 Byrden den trykker, ak, tag mig den af;
 Naar skal jeg see dig ret venlig at smile?
 Reis dig, at true det brusende Hav!
 Kjærligste Jesu, du maa dig forbarme,
 Skjul dog dit Ansigt ei evig for mig;
 Ædlest Rigmom for aandelig Arme,
 Fyld det udtømmende Hjerte med dig!

6.

Lad mig, o Jesu, forgjæves ei raabe,
 See dog, hvor Sjælen er hungrig og træet;
 Lad os, Immanuel, være tilhobe,
 Har jeg dig ene, da bliver jeg mæt.
 Fordum du sagde: de maatte formsægte,
 Dersom jeg lader dem hungrige gaae;
 Evige Kjærlighed, kan du da nægte
 Sjæle, der hungre, en Smule at faae?

7.

Naadigste Jesu, nu vil jeg mig binde
 Fast til din dyre Forjættelses Pagt;
 Beder og leder, saa faae J og finde,
 Saa har de sanddrue Læber jo sagt.
 Jeg vil med Kvinden af Kanaans Egne
 Raabe dig efter og bliver ei stilt,
 Før du paa Bønnen til Slutning vil tegne:
 Amen, ja Amen, dig skee, som du vilt!

P. Hygom.

Nr. 82. Vær velkommen, Herrens Aar.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Vær vel - kom - men, Her - rens Aar, Og vel - kom - men her - hid! Ju - le - nat, da vor Her - re blev

mf

fød, Da tænd - te sig Ly - set i Mør - kets Skjød! Vel - kom - men, Ny - taar, og vel - kom - men her!

2.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Paaskemorgen, da Herren opstod,
Da Livstræet fæsted i Graven Rod!
Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

3.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Pintsedag, da Guds Aand kom herved,
Da straaled hans Kraft i vor Skrøbelighed!
Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

4.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Herrens Aar med vor Guds Velbehag,
Nu bringer os Glæde hver Herrens Dag!
Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

Efter en gl. Psalme af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 83. Nu ringer alle Klokke mod Sky.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Nu rin - ger al - le Klok - ker mod Sky; Det ki - mer i fjer - ne Ri - - ger. Hver

Søn - dag - Mor - gen høit paa - ny Stor Glæ - de mod Him - len sti - ger.

2.

Det toner med Lov og Priis og Bøn
Fra Jord mod Paradiishaven:
Det var en Søndag-Morgen skjøn,
Vor Frelser stod op af Graven.

3.

For os han vandred i Gruben ned;
Han gik til de Dødes Rige.
Til Livet med stor Herlighed
Han vilde for os opstige.

4.

Al Verdens Glæde begravet laa;
Nu frydes vi alle Dage:
Den Glæde, Søndagssolen saae,
Den har i Verden ei Mage.

5.

Der sad en Engel paa Gravens Steen
Blandt Lilier i Urtehaven;
Han peged med sin Palmegreen,
Hvor Jesus stod op af Graven.

6.

Og der blev Glæde paa Jorderig,
Lüig Glæden i Engles Himmel:
Livskongen løfter op med sig
Til Livet sin Börnevrimmel.

7.

Guds Börn skal holde med Engle Bøn
Med Jubel i Paradiishaven:
Det var en Søndag-Morgen skjøn,
Vor Frelser steg op af Graven.

B. S. Jørgemann.

Nr. 84. Saa vil vi nu sige hverandre Farvel.

♩ = 50 a: 55⁶⁶.

1. Saa vil vi nu si - ge hver - an - dre Far - vel Og ön - ske: Guds Fred vær med E - - der! Guds

Fred med os Al - le i Gry og i Kvæld, Saa - man - ge, som hjer - te - lig be - - der, At

Chri - stus, Guds Søn, Maa væ - re vor Løn, Naar vi skal af Ver - den ud - van - - dre!

mf

2.

O hjælp os, Gud Fader, o hjælp os, Guds Søn,
 Saa glade vort Løb vi fuldende!
 Gud Helligaand, himmelske Trøster iløn,
 Lad Kjerligheds Luerne brænde,
 At vi kan med Lyst
 Og Mod udi Bryst
 Saa kæmpe, at Kronen vi vinde.

En Folkesang.

Nr. 85. Af Dybsens Nød, o Gud, til dig.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Af Dyb - sens Nød, o Gud, til dig Mit ban - ge Raab sig ven - - der, Thi vil - de
 Böi naa - digt Ö - ret ned til mig, Hør Bön - nen, jeg op - sen - - der!

du mig la - de skæe Kun ef - ter min For - tje - ne - ste, Da maat-te jeg for - ta - - bes.

2.

Hos dig jo Naade gjælder kun,
 Af den du Synd tilgiver;
 Thi reen og hellig i sin Grund
 Vor Gjerning aldrig bliver;
 Hvo kan, o Gud, for dig bestaae?
 Enhver for Dommen frygte maa
 Og tye hen under Naaden.

3.

Derfor paa Gud, og ei paa mig
 Jeg alt mit Haab vil bygge,
 Mit Hjerte skal husvale sig
 Udi hans Naades Skygge;
 Den blev mig tilsagt ved hans Ord,
 Det er min Tröst, paa det jeg troer,
 Deri mig Jntet rokker.

4.

Ja, varer det fra Morgenstund
 Og indtil Aftens Ende,
 Mit Hjerte skal dog ingenlund
 Forsagt fra ham sig vende;
 Men som det rette Jsrael,
 Der lædsket blev af Aandens Væld,
 Jeg bier paa min Herre.

5.

Og er vort Syndemaal end stort,
 Dog større er Guds Naade,
 Hans stærke Haand, som Alt har gjort,
 Kan vel os frie af Vaade;
 Han er den gode Hyrde, som
 Sin Hjord fra Synd, fra Död og Dom
 J Naade vil bevare.

Efter Luther.

Nr. 86 a). Ak, vidste du, som gaaer i Syndens Lænke.

♩ = 66 3: 31^{cc}.

1. Ak, vid - ste du, som gaaer i Syn - dens Læn - ke, Hvor haardt det er det Sjø - lens Sla - ve - ri,
Du skul - de dig ei Oi - e - blik be - tæn - ke, At sø - ge ham, som dig kan gjø - re fri.

mf

Ak, hvil - ken sa - lig Stund du fik, Om du be - gynd - te nu i det - te Oi - e - blik!

2.

Ak, kjendte du Guds Naades Himmerige,
Hvor godt det er at høre Jesum til,
Du skulde ei imod hans Naade krige,
Som dig endnu saa gjerne hjælpe vil.
Ak, hvilken Seir Guds Kirke fik,
Om du begyndte nu i dette Øieblik!

3.

Ak, vidste du, at man sig ei kan drømme
J Himlen ind, det ei saa let er gjort,
Hvor skulde du din Lunkenhed fordømme
Og lede om den rette, snævre Port;
Ak, hvilken Jammer Ende fik,
Om du begyndte nu i dette Øieblik!

4.

Ak, skjønned du, hvor godt det er at lande
J Paradiis, hvor Glæden der er sød,
Du skulde snart al Verdens Lyst forbande
Og haste hen til Jesu Kors og Død.
Ak, hvilken Fryd Guds Engle fik,
Om du begyndte nu i dette Øieblik!

Nr. 86 b). Ak, vidste du, som gaaer i Syndens Lænke.

♩ = 72 o: 26⁴⁴.

1. Ak vid - ste du, som gaaer i Syn - dens Læn - ke, Hvor haardt det er, det Sjæ - lens Sla - ve - ri,
Du skul - de dig ei Øi - e - blik be - tæn - ke, At sø - ge ham, som dig kan gjø - re fri.

mf

Ak, hvil - ken sa - lig Stund du fik, Om du be - gynd - te nu i det - te Øi - e - blik!

5.

Ak, vilde du kun eengang dig for alle
J Bod og Bøn oprigtig give ind,
Hvor skulde Ro i Hjertet dig da falde,
Hvor skulde lettet føle sig dit Sind.
Ak, hvilken Hvile Sjælen fik,
Om du begyndte nu i dette Øieblik!

6.

Ak, kunde du, — du kunde, om du vilde, —
Dog gribe ret Guds rige Naade fat!
Nu kan det skee, nu, før det er forsilde;
Det mørknes alt mod Evigheds Nat.
Ak, hvilken Glæde Jesus fik,
Om du begyndte nu i dette Øieblik!

H. A. Brorson.

Nr. 87. Mel. „Guds Godhed vil vi prise.“

♩ = 50 a: 55^{cc}.

1. Kom, lad os trø - stig van - dre Vor kor - te Val - farts - gang, Som go - de Börn vi maae Paa
Og styr - ke saa hver - an - dre Ved Haab og Bøn og Sang;

Vei-en ik - ke stri - de, Guds Eng - le ved vor Si - de Som vo - re Brø - dre gaae!

2.
Det skal ei længe vare,
Hold kun et Lidet ud,
Saa skal vi hjemad fare
Til Himlen, til vor Gud;
O, hvilken Salighed,
Naar vi med alle Fromme
Hjem til vor Fader komme
Og faae en evig Fred!

Efter det Tydske af E. O. Schwartzkopf.

(Til samme Melodie.)

1.
Jeg vil min Gud paakalde
Den Stund, han er mig nær;
J Herrens Haand vi falde,
Naar Alt omstyrter her!
Hjemsøgelsesernes Stund
Ei trygge Synder skuer;
Den vækker, før den truer,
Med Gru hver Sjæl af Blund.

2.
Den Jord, hvorpaa jeg træder,
Henruller under mig,
Foruden Baand og Kjæder,
J Luft vidunderlig.
De tusind Stjerner Hær
J Herrens Haand de hvile;
Til evig Grav de ile,
Er deres Time nær.

3.
Min Gud, du Sole tænder,
De slukkes paa dit Bud;
J Storm og Luer sender
Du Magtens Engle ud.
Hvor Livet boer idag,
Imorgen Døden bygger;
Den Sjæl, Guds Kraft omskygger,
Boer under Palmers Tag.

4.
Paa Naadens Piller hviler
Det store Herrens Huus;
Did Livets Arving iler
Fra sprængte Graves Gruus;
Der ved Guds Vældes Haand
Min Frelser paa mig kalder;
Der boe, naar Verden falder,
J salig Fred min Aand!

B. S. Jngemann.

Nr. 88. Herre, jeg har handlet ilde.

♩ = 60 3: 38⁶⁶.

1. Her - re, jeg har hand - let il - de, Og min Syn - de - skyld er svar; Søn - der -
Tidt min Aand sig lod for - vil - de Fra den Vei, du viist mig har!

knuust jeg seer til - ba - ge Paa mit Livs hen - far - ne Da - ge.

2.

Ak, jeg kan dig ei undvige,
Thi du alle vegne staaer;
Vil jeg ud paa Havet stige,
Om jeg ned i Jorden gaaer,
Om jeg fløi til Verdens Ende,
Ran dog du mig see og kjende.

3.

O, hvad kan den Byrde lette,
Som saa dybt mig trykker ned?
Angers Graad kan ei udslette
Syndernes Mangfoldighed;
Trøst og Haab og Mod forsvinde,
Hvor, ak, hvor er Hjælp at finde?

4.

Jesu, ene du mig Arme
Trøste kan i denne Nød,
Og du vil dig vist forbarme,
Frelse mig fra evig Død!
Mildt din Hyrdestemme lyder
Og mig til din Favn indbyder.

5.

Reen af Synden du mig tvætte,
Sænk i Havets Dyb den ned,
Gjør du mine Veie rette
Og mit Hjerte selv bered!
Lad din Aand min Sjæl oplive,
Og din Naade hos mig blive!

Opr. Tydsk; — Egidius.

Nr. 89. Mel. „Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade.“

♩ = 66 3: 31“.

1. Bort - vend din Vre - de, Gud, ved vo - re Suk - - ke, O, lad vor An - ger Naa - dens Dør op -

luk - - ke; Rul ei din Tor - den o - ver Slæg - tens Brø - de, Dit Lyn ei glø - - de!

2.
Ak, om vor Synd for Dommen skulde stædes,
Da maatte Jordens Frugt som Avner spredes,
Da skulde Slægten, rammet og bedøvet
Nedslaaes i Støvet.

3.
See, for dit Aasyn bede vi og knæle,
Gud, til din Mildhed tye de bange Sjæle;
O, lad din Naade atter sig forbarme,
Frels du os Arme!

4.
Ak, vi er idel Støv og Muld og Aske,
Os Arme Synden daglig vil forraske,
Og Nød og Død og tusind Trængsler plage
Os alle Dage.

5.
See til din Søns den bitre Korsets Rvide,
Hvad han for vore Synder vilde lide,
At han sig selv som Offer, os til Baade,
Gav hen i Naade!

6.
O, for hans Gjerning vil du os tilgive,
Lad Brøden døe, og Freden hos os blive;
Da skal vi engang stædes for dit Øie
Hist i det Høie!

Opr. Latinsk; — Weihsen.

(Til samme Melodie).

1.
O Herre, kommer Sorgens Stund hernede,
Lær mig i Tro at haabe fromt og bede!
Eet Ord af dig min Trængsel, min Elende
Til Fryd kan vende.

2.
Har Jorden ei den Urt, som kan mig kvæge,
Har Verden ei den Haand, som kan mig læge;
Paa dig, o Herre, jeg i Nøden haaber,
Til dig jeg raaber.

3.
O Frelser, om du vil, du kan borttage
Det Kors, jeg ikke mægter selv at drage;
Men, o, kan det min Sjæl til Frelse være,
Lær mig det bære!

4.

Lad under Byrden voxe Sjælens Vinge,
Forklart i Smerten den mod dig sig svinge,
Du som fra Korset salig kunde stige
Mod Himlens Rige!

5.

O du, som ende kan al Verdens Smerte,
Du selv i Kval mig Himmelghæden lærte;
Eet Ord af dig mig frelser og heldbreder
For Evigheder!

B. S. Jøngemann.

Nr. 90. Naar vi i største Nød mon staae.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Naar vi i stør - ste Nød mon staae, Ei vi - de, hvor vi skul - le gaae, Og sav - ne

baa - de Hjælp og Raad, J - mens vi græ - de Hjer - tens Graad; —

2.

Saa er alene det vor Trøst,
At vi tilsammen, med een Røst
Paakalde dig, o Herre Gud,
Som frelse kan af Nøden ud.

3.

Vor Sjæl vi løfte sorrigfuld,
Vort Blik til dig, o Herre huld;
Vi søge Syndsforladelse
Og alle Straffes Mildelse; —

4.

Den du forjættet naadelig
Enhver, som derom beder dig.
Vi bede dig i Jesu Navn,
Slut du os i din Faderfavn!

5.

Vor store Skyld os ei behold,
Men riv os ud af Syndens Vold;
Staa os i al vor Jammer bi,
Gjør os for alle Plager frie!

6.

O, da vi skal af Hjertens Grund
Dig glade takke allen Stund,
Dig lydig være med stor Flid
Og love dig til evig Tid!

Efter det Tydske af H. Thomissøn (1569).

Nr. 91. Mel. „Jesus er mit Haab, min Tröst.“

♩ = 66 o: 31“.

1. Je - sus Chri - stus er vor Ven! Det - te Ord kan Dø - de væk - ke, Jil da,
Vi - ser os til Him - len hen, Naar os Hel - ve - de vil skræk - ke:

Syn - der, til ham hen, Je - sus Chri - stus er vor Ven!

2.
Jesus Christus er vor Ven!
Derfor kom han ned til Jorden:
Hvilken Glæde! Frelseren
Selv et Menneske er vorden!
Jil da, Synder, til ham hen,
Jesus Christus er vor Ven!

3.
Jesus Christus er vor Ven!
Kun ved ham vi vorde rene;
Han vil os med Gud igjen,
Gud igjen med os forene;
Jil da, Synder, til ham hen,
Han er Eet med Faderen!

4.
Tak, o Jesu, dig, vor Ven,
Os en Frelser est du vorden,
Og dig skjænkend Faderen
Magt i Himlen og paa Jorden;
O, vi ile til dig hen,
Til vor rette Sjæleven!
Efter det Tydske af H. A. Brorson.

(Til samme Melodie).

1.
Jngen er min Ven som du,
Herre Jesus, fromme Mester!
Mild du kommer mig ihu,
Naar mig Sorg og Sygdom gjæster.
Verden skyer min usle Bo;
Jesus Christus er mig tro!

2.
Naadens Evangelium
Taler til det arme Hjerter;
Haab og Tröst du giver Rum
Sammen der med hver min Smerte.
Ved dit Ord, endnu som før,
Und're du paa Jorden gjør.

3.
Verdens Lykke mig bedrog,
Verdens Lyst mig fik bedaaret;
Dybe Vunder den mig slog;
Jesus, du helbreder Saaret!
Hvad saa Herren siden vil,
Hører jeg min Frelser til!

4.
Jeg vil leve glad i dig,
Glad i dig mit Oie lukke!
Du mig aabner Himmerig;
Der er ikke Sorg og Sukke.
Er jeg din i Verdens Strid,
Min du bli'er til evig Tid!

Efter det Svenske af C. J. Boye.

Nr. 92. Til dig alene, Jesu Christ.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Til dig a - - le - ne, Je - su Christ, Staaer alt mit Haab paa Jor - - den, Fra
Jeg veed, du est min Trø - ster vist, Du est min Frel - ser vor - - den;

Ver - dens för - ste Tid ei kom Et Men - ne - ske paa Jord saa from, Der i min Nöd staaer

nær hos mig; O, kun til dig Mit Hjer - te kan för - trø - ste sig.

2.
Min Synd er stor og ganske svar,
Deraf er Sorger mine,
O Herre, gör min Mørkhed klar
Alt för din haarde Pine;
Og siig det til din Fader god,
At du mig kjøbte med dit Blod!
Saa bliver jeg af Synden löst;
O, du min Tröst,
Giv det, du loved med din Röst.

3.
Giv mig af din Barmhertighed
En christen Tro til Ende,
Og at din store Kjærlighed
Jeg inderlig maa kjende;
Og over Alting elske dig,
Og Næsten ligerviis som mig,
Jndtil jeg vandrer paa dit Bud
Af Verden ud,
Til evig Salighed hos Gud!

4.
Gud Fader være Lov og Priis,
Som saae til os i Naade,
Den Herre Jesu være Priis,
Som frelst os af Vaade!
Priis være og den Helligaand,
Som löser os af Mørkheds Baand
Og förer os til Troens Fred
Og Salighed!
Gud være Tak i Evighed!
Efter det Tydske af Hans Thomissön.

Nr. 93. Hvor salig er den lille Flok.

$\text{♩} = 50 \text{ a: } 55^{\text{cc}}$

1. Hvor sa - lig er den lil - le Flok, Som Je - sus kjen - des ved, J Kjør - lig - hed, i Haab og Tro Den
J ham, sin Frel - ser, har den nok Nu og i E - vig - hed!

mf

van - drer her og hist skal boe Med ham, naar Haab og Tro for - gaaer, Men Kjør - lig - hed be - staaer.

2.

Men, Jesu, er jeg En af dem,
Vil du mig kalde din?
Staaer jeg for dig, som hine Fem,
Med Blus i Lampen min?
O, lad mig ei til Hvile gaae,
För jeg kan herom Vished faae,
För du kan faae det Svar af mig:
Du veed, jeg elsker dig!

3.

Og maatte det med Graad end skee,
At dette Svar jeg gav,
Saa vil du naadig til mig see
Og törre Taaren af;
Ja, naar kun du, som Alting veed,
Hos mig kan finde Kjørlighed
Og kjende mig iblandt din Flok
Som din, saa har jeg nok!

En Folkesang.

Nr. 94. Aldrig er jeg uden Vaade.

♩ = 50 3: 55⁴.

1. Al - drig er jeg u - den Vaa - de, Al - drig dog for - u - den Naa - de, Al - tid har jeg Suk og

Vee, Al - tid kan jeg Je - sum see.

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems. The first system contains the first line of the song, and the second system contains the second line. The piano accompaniment is marked with a 'p' for piano. The time signature is common time (C). The key signature has one flat (B-flat).

2.
 Altid trykke mine Synder,
 Altid Jesus Hjælp forkynder,
 Altid er jeg udi Trang,
 Altid fuld af Bøn og Sang.

3.
 Nu i Sorrig, nu i Glæde,
 Nu i Fald og nu i Sæde,
 Ofte fuld af stor Uro,
 Altid fuld af Jesu Tro!

4.
 Saa er Sorg til Glæde lænket,
 Saa er Drikken mig iskjenket,
 Bedsk og sød i Livets Skaal;
 Denne Blanding er mit Maal.

5.
 Men, o Jesu, naar jeg græder,
 Hjælp du til, at Troens Glæder
 Over Synd og Sorrig maae
 Altid Overvægten faae.

Th. Ringo.

(Til samme Melodie).

1.
 Allevegne, hvor jeg vanker,
 Jeg min Jesum har i Tanker,
 Hvor jeg sidder, hvor jeg gaer,
 Efter ham min Længsel staaer.

2.
 Bort fra Verdens Land at ile,
 Bort fra Møie, hjem til Hvile,
 Er jeg reiseferdig til,
 Naar min Herre Jesus vil.

3.
 Da skal Mund og Hjerter klinge
 Og min Frelser Lovsang bringe;
 O, hvor jeg vil være glad
 I den gyldne Englestad!
 Efter det Tydske af Brorson.

Nr. 95. Far, Verden, far vel.

♩ = 50 o: 55⁴⁴.

1. Far, Ver-den, far vel, Jeg træ-tes ved læn-ger at væ-re din Træl! Det er jo kun

mf

Byr-der, du hyl-ted mig paa, Dem ka-ster jeg fra mig og vil dig for-smaa; Jeg ri-ver mig

løs, thi jeg kje-des nu ved For-fæn-ge-lig-hed.

2.

Hvad er det dog Alt,
Som Verden opsminker med fager Gestalt?
Det er jo kun Skygger i flyvende Fart,
Kun Bobler, som glindse, men briste saa snart,
Kun Gjøgleværk, svangert med Sorg og Fortred,
Forfængelighed.

3.

Hvad er mine Aar,
Som listende svinde og snigende gaaer?
Hvad er min Bekymring, mit grublende Sind,
Min Sorrig, min Glæde, mit Hoveds Spind,
Hvad er dog mit Arbeide, Møie og Sved?
Forfængelighed.

4.

Ak, Rigdom og Guld,
Du Jorderigs Afgud i skinnende Muld!
Du est dog en ussel, bedragerisk Ting,
Som voxer og svinder og spredes omkring;
Naar deiligst du skinner, jeg ligner dig ved
Forfængelighed.

5.

Ak, Ære og Glands,
Hvad er dine Kroner, din straalende Krands?
Misundelse sidder jo bag ved din Ryg,
Du hemmelig speides og sjelden er tryg,
Du ofte maa styrte, hvor Andre kun gled; —
Forfængelighed.

6.

Ak, Yndest og Gunst,
Du hastig opkomne og faldende Dunst,
Bedragende, kunstig oplæsende Vind,
Med tusinde Øine du dog løber blind!
Hvad est du, naar man dig ved Solen har seet?
Forfængelighed.

7.

Ak, kjødelig Lyst,
Som Mangen med dødelig Læbe har kyst!
Dit fængende Tønder, din flyvende Gnist
Til evige Luer skal blive tilsidst;
Din Drik lader sød, men paa Bunden er led
Forfængelighed.

8.

Saa far da, far vel!
Nu skal du ei længer bedaare min Sjæl.
Bedragerske Verden, jeg takker dig af
Og sænker dig ned i Forglemmelsens Hav;
Jeg river mig løs og begraver min Nød
J Abrahams Skjød.

9.

Der skal mine Aar
Begyndes i Evigheds deilige Vaar;
Der skal ikke Dagen ved Solen opgrye,
Ei Maanen tilmaale mig Næde og Ny,
Min Jesus er Solen, hvis Straaler er strøed'
J Abrahams Skjød.

Th. Ringo.

(Til samme Melodie.)

1.

Godmorgen igjen,
Du liflige Dagskjer, min Trøster og Ven!
Jeg sukked' i Bønnen, og slumrede ind,
Og Sorgen i Drømme besøgte mit Sind;
Nu, skamfuld, ved dig jeg min Uro beseer,
Og angstes ei meer.

2.

Hvad var mine Savn,
De Skygger i Sjælen, saa ringe af Navn?
Hvad var mine Taarer? En dryppende Dug!
Og hvad mine Ønskers de vægtløse Fnug?
Hvi glemte jeg, daarlig, for Verdens Fortred
Guds Rige og Fred?

3.

See! Solen i Brand
Slaaer Skyen paa Flugt, og forgylder dens Rand!
See, Taagerne spredes for Himmels Vift!
See, Blomster og Blade med blinkende Skrift!
Jeg læser om Herren: hvert Morgenens Gry
Hans Godhed er ny!

4.

Min Skaber og Gud!
Af Natten du førte mig Daglyset ud.
Kun dig vil jeg tjene, kun dig til Behag
J Gjærning og Bøn gennemleve min Dag!
Du har den ihænde; dens Medfær og Vei
Forstaaer ikke jeg.

5.

Den havde sin Strid
Med Skyer fra Vesten i Dæmringens Tid;
Maaskee vil de flokkes paa Veien igjen;
Maaskee mine Timer skal mørknes, som den?
Du veed det, min Fader; jeg slaar mig til Rod
J Haab og i Tro!

G. J. Boye.

Nr. 96. Mel. „Jesu, du min Glæde.“

♩ = 72 o: 26“.

1. Hvor har Jor-dens Glæ - de Saa be - stan - digt Sæ - de, Saa be - fæ - stet Slot, Mon ei
At man kun-de si - ge: Der er Glæ-dens Ri - ge, Der er Al - ting godt?

mf

Sorg Til Kon - ge - borg Fandt en Vei, sig ind at li - - ste? Jo den Vei - en vid - - ste.

2.
Hvad er Verdens Ære,
Disse laante Fjære,
 Denne korte Glands,
Dette falske Høie,
Som forblinder Øie,
Som bedaarer Sands?
 Høiest op
 Til Ærens Top
Om jeg Veien havde fundet,
O, hvor Lidt var vundet!

3.
Hvad er Rigdoms Kilde?
Øs kun aarle, silde,
 Til du bliver træt;
Naa de Herligheder,
Som du saa tilbeder,
 Er du nu da mæt?
 Gjør dit Guld
 Dig frydefuld?
Daare, o, den gyldne Dynge
Vil dit Sind betyngel!

4.
Nei, de Herligheder,
Hvortil mig veileder
 Herrens Aand og Ord,
Aldrig disse vindes
For det Guld, som findes
 Paa den ganske Jord.
 Sjæl, forglem
 Dog ikke dem,
Efter disse kun du tragte,
Verden ei du agte!

Cl. Frimann.

Nr. 97. Jesu Christ, du Seier vandt.

♩ = 72 a: 26⁴.

1. Je - su Christ, du Sei - er vandt! Dig ei me - re Gra - ven ei - er; Og vi Al - le

ved din Sei - er Liv og e - vig Frel - se fandt.

2.

Du opstod! O, lad os ei
 Hjertet fast til Verden binde;
 Lad hos dig os Styrke finde
 Til at gaac vor Himmelvei!

3.

Giv os Kraft at følge dig,
 Styrk vor Fod, naar den vil glide,
 Staa os bi, naar vi skal stride,
 Gjør vor Bortgang seierriig!

Biskop Plum (?)

Nr. 98. Mel. „O store Gud, din Kjærlighed.“

♩ = 66 or 31st.

1. Naar Tvivl og Angst om-spæn-de mig, Naar Haa-bet vil for-sa-ge, Vel græ-der Oi-et Vee-mods-
Jeg seer, min Frel-ser, hen til dig J di-ne Smertens Da-ge.

mf

graad, Naar den jeg o-ver-vei-er; Men Fryg-ten mi-ste skal sin Braad, Og Mo-det vin-de Sei-er.

2.
Der følge kan paa solklar Dag
En mørk Skjærtorsdag-Alten,
Da Savn og Menneskers Bedrag
Vil prøve Hjertekraften;
Men, Christus, du har naadig sagt:
„Min Fred jeg giver Eder!“
Mod den har Verden ingen Magt;
Den vel om Hjertet freder!

5.
Og skal jeg, fulgt af Verdens Had,
Mit Kors til Graven bære,
Naar de, for hvem jeg stred og bad,
Korsfæstet har min Ære; —
Til dig, min Frelser! seer jeg da
Og trøster mig i Nöden;
Din Æreshöi blev Golgatha,
Din Roes du fik ved Döden!

3.
Den jevne Sti kan blive steil,
Og Modgangs Bjerg sig höine;
Men, trættes jeg, og træder feil,
Jeg kan dog Hjælpen öine.
Lad Herren føre som han vil!
Han rette Vei maa vide.
Jeg gaar ad Oliebjerget til
Med Christus ved min Side.

4.
Og bli'er mig Verden Stund for Stund
Alt mere-tom og öde,
En Urtegaard med Torne kun,
Hvor, saaret, jeg skal blöde; —
De store Haabets Örd jeg veed,
Som gjør min Tanke rolig:
At Christus har beredt mig Sted
J Guds, min Faders, Bolig!

6.
Ja, Christus! i dit Tornespor
Jeg Fred og Kraft mig sanker;
Den Lægeurt paa Veien groer,
Som styrker mine Tanker!
Som Morgendug paa visne Straa
Min Taare da skal være,
Og Hjertets Kraft igjen opstaae
Og Troens Frugter bære!

Nr. 99. Mel. „Til dig jeg raaber, Jesu Christ.“

♩ = 50 o: 55.

1. Min Je - su, du min Sjø - le - trøst, Mit Liv, min Sol og Glæ - de, Vil du mig e - ne la - de gaae J
Ak, vil du i min Sorg og Brøst Bort fra mig Ar - me træ - de?

Ver - dens Sorg og Møi - e, At dit Øi - e Jeg ik - ke sku - e maa Nedstraa - le fra det Høi - e?

2.
Skal for min Modgangs Vintervei
Maimaaned aldrig dages,
Og skal ved Himlens Straaler ei
Min Taaresky bortjages?
Skal ingen Honningdraabe mig
Udi mit Bæger falde,
Skal kun Galde
Jskjenkes dem, som dig
Tilbede og paakalde?

3.
O kjære Sjel, din Lød paa Jord
Du ei saa mørkt afmale,
Husk, at du har din Frelser's Ord,
Agt paa hans Trøstetale!
En liden Stund det vare skal,
Saa faaer al din Elende
Herlig Ende,
Og skal i Himlens Sal
Til varig Fryd sig vende.

4.
Lad da kun Verden glæde sig
Og sine Børn opamme
Til deres korte Himmerig,
Og lad dem ikkun bramme
Af Høihed, Magt og hvad som meer
Dem Lykken her kan skjænke!
Jeg vil tænke:
Naar Jesus til mig seer,
Kan Resten mig ei krænke.

5.
Kom, Kors og Kummer, kom kun hvad
Den onde Verden giver!
Om føie Stund vi skilles ad;
Min Jesus han opliver
Min Sjel med en saa kraftig Trøst,
At, medens Øiet græder,
Hjertet kvæder:
Gud høre vil min Røst!
Det Haab mig evig glæder.

Th. Ringo.

Nr. 100. Mel. „Min Sjæl nu lover Herren.“

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Den Glæ - de, Ver - den gi - - ver, Den va - rer kun en stak - ket Stund, Af e - vig
 Som Sky - glands den bort - dri - ver, Den flyer som Drøm i Mor - gen - blund.

Væld ud - rin - der Den Fryd, der kom fra Gud, Den Glæ - de ei for - svin - der, Naar

Ver - dens Lys gaar ud; Naar E - vig - he - den sti - ger Af Ti - me - lig - heds Grav, Med

Ver - den ei bort - vi - - ger Den Glæ - de, Her - ren gav.

2.
 Den Sorg, Guds Elskte lider,
 Den varer kun en liden Stund;
 Naar Herrens Dag fremskrider,
 Er Verdens længste Nat et Blund.
 Hist tusind Aar faae Ende
 Som Dag og Time her,
 Vor Sorg vil Gud omvende
 Til evig Glæde der;
 Did Jesus Christ os drager;
 Der er ei Kors, ei Grav,
 Der ingen os fratager
 Den Glæde, Herren gav.

3.
 O Haab, som aldrig sviger,
 O Tröstens Ord, som evigt staaer!
 Fra Længsels Land jeg stiger
 Til Salighed, som ei forgaaer.
 En liden Stund jeg bygger,
 Hvor Sørgepilen groer,
 J Savnets dunkle Skygger
 En liden Stund jeg boer;
 Min Frelser forud drager,
 Han til sin Fader gaaer,
 O, der han mig modtager,
 Naar Naadens Time slaaer!

B. S. Jørgemann.

Nr. 101. Deilig er Jorden.

♩ = 50 a: 55^{cc}.

1. Dei - lig er Jor - den, Præg - tig er Guds Him - mel, Skjøn er Sjæ - lens Pil - grims - gang!

Gjen - nem de fav - re Ri - ger paa Jor - den Gaae vi til Pa - ra - diis med Sang!

2.
 Tider skal komme,
 Tider skal henrulle,
 Slægt skal følge Slægters Gang;
 Aldrig forstummer
 Tønen fra Himlen
 J Sjælens glade Pilgrimssang.

3.
 Englene sang den
 Først for Markens Hyrder,
 Skjønt fra Sjæl til Sjæl det lød:
 Fred over Jorden,
 Menneske fryd dig,
 Os er en evig Frelser fød!

B. S. Jørgemann.

Nr. 102. J Glands for Herrens Throne staaer.

♩ = 66 3: 31⁶⁶.

1. J Glands for Her - rens Thro - ne staaer Guds sto - re Vid - ners Ska - re, Til hel - lig
 Hvo for sin Gud i Dø - den gaaer, Skal her - lig - gjort hen - fa - re;

Mar - tyr - kro - ne ei Jeg løf - te tør mit Øi - - e, Mit skjul - te Kors paa stil - le

Vei Seer Gud dog i det Høi - - e.

2.

O Herre, om i Liv og Død
 Jeg vidner om dit Rige,
 Det skal min Tro i Sorg og Nød,
 Min Kjærlighed dig sige;
 Du veier mine Sorger smaa,
 Du seer om from jeg lider,
 Du seer den Kamp, som Jugen saac,
 Og om jeg ærlig strider.

3.

O Herre, er mig Kampen svar,
 Og er min Sorg ei liden;
 Om her slet ingen Ven jeg har —
 Vær du mig nær i Striden;
 Seer ingen Sjæl min bittre Vee,
 Men brænder Hadets Lue —
 Din Himmel lad mig aaben see!
 Din Herlighed jeg skue!

B. S. Ingemann.

Nr. 103. Forleen mig Kraft at elske dig.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. For - leen mig Kraft at el - ske dig, O du, som først har el - sket mig, Mit Livs og
 Giv Ly - dig - hed mod di - ne Bud, Og lad min Tro, o sto - re Gud, De ret - te

mf

Væ - sens Her - re; Tænd hel - lig Var - me i mit Bryst, At jeg med virk - somt
 Frug - ter bæ - re;

Mod og Lyst Ud - bre - de maa din Æ - re!

2.

Mit Borgerskab i Himlen er;
 Maaskee det Øieblik er nær,
 Som mig derhen skal føre;
 Da skal min Sjæl opsvinge sig
 Fra Støv, og vorde Engle liig

Og Engles Gjerning gjøre:
 Hjælp, at jeg være maa bered,
 Ved Gudsfrøgt og ved Hellighed,
 Dit Kald med Fryd at høre!

E. Storm.

Nr. 104. Ei Livets Kummer, Jordens Møie.

♩ = 72 o: 26⁴⁴.

1. Ei Li - vets Kum - mer, Jor - dens Møi - e, Ei Sor - ger skal ned - tryk - ke mig; Ja,
Jeg ven - der Tan - ken til det Høi - e Og raa - ber, o min Gud, til dig.

kun hos dig mit Hjer - te fin - der Den sik - kre Trøst i al sin Nød; Og kun ved

dig jeg o - ver - vin - der Sorg, Mod - gang, Li - del - ser og Død.

2.

Jeg veed, din Godhed forbereder
 Ved Kummer selv til Held og Fryd;
 Jeg veed, din Viisdom ofte leder
 Gjennem Trængsler frem til Dyd.
 Thi nyder jeg med Tak mit Gode,
 Og bær mit Kors med taalig Aand,
 Tilbeder dig, og er tilmode,
 Som Barnet ved sin Faders Haand.

V. C. Hjort.

Nr. 105. Mel. „Jeg vil min Herre love.“

♩ = 50 o: 55.

1. J Gud jeg vil mig glæ - de, Med ham hver Dag er Fest; Hvor Her - re Chri - stus
Blandt Gla - de tog han Sæ - de, Den him - mel - send - te Gjest;

mf

træ - der J Høi - tids - sa - len ind, Der in - tet Øi - e græ - der, Der bleg - ner in - gen Kind.

2.

Hvor fromme Hjerter glædes,
Gaar Himmelgæsten ind;
Ei blot hvor Hymnen kvædes
Med fromt opløftet Sind,
Selv Jordelivets Toner
Guds Engle glæde kan;
Den himmelske Forsoner
Bar Fryd til Sorgens Land.

3.

Han som forældet Vandet
Til Viin med hellig Haand,
Vort Glædesvæld har blandet
Med Himmellivets Aand;
Forklaret har han Livet,
Dets Sorger og dets Lyst,
Han har os Glæden givet,
Som boer i Englebryst.

4.

O Jesu, lad vor Glæde
Indvies dig til Fest,
Usynlig vær tilstæde,
Du himmelsendte Gjest;
Saa skal vor Glæde være,
O Herre, dig til Priis,
Til dine Engle bære
Os til dit Paradiis!

B. S. Jørgemann.

Nr. 106. Mel. „J dybest Nød vil jeg til Gud.“

♩ = 66 3: 31“.

1. Jeg veed et Ord, som fast be-staaer, Som kan i Sor-gen trø-ste: Hold fast, min
 „At Hvo, der ret med Taa-rer saaer, Med Fry-de-sang skal hø-ste.“

Sjæl, ved det-te Ord! Kun alt-for tidt paa syn-dig Jord Det kan paa Glæ-der brø-ste.

2.

Lad Verden sig til Kraft og Tröst
 Det stolte Sind udkaare!
 Det bli'er tilsidst en Jammers-Høst,
 Er Haabet lagt paa Baare.
 Jeg sukker dybt af Hjertens Grund;
 Beskæmmet bliver ingenstund
 Taalmodighedens Taare!

3.

Som Foraars-Regn paa Markens Jis
 Den falder paa min Smerte,
 Og grønt staaer Haabets Paradiis
 Omkring det bange Hjerter.
 Min Bøn, som Fuglen, flager ud
 Og henter mig fra Himlens Gud
 Den Fred, min Sjæl begjærte.

4.

Lad Verden med sit kolde Sind
 Udlee mig som en Daare!
 Jeg gaaer dog til min Broder ind,
 Hvem Livets Plager saare;
 Jeg græder med ham i hans Nød.
 Ret ingenstund forgjæves flød
 En Kjærlighedens Taare!

5.

Saa veed han dog, i al sin Vee,
 Han har en Ven hernede;
 J mine Taarer skal han see
 Guds Kjærlighed tilstede.
 Den Udsæd vorder ikke gold;
 Min Gud la'er høste mangeløld
 Den bedste Himmeglæde!

Nr. 107. Mel. „O sanctissima.“

♩ = 50 o: 55⁶⁶.

1. Dyb af Kjer - lig - hed, Lys og Her - lig - hed, Ver - dens li - vets For - kla - - rer!

mf

Skjæb - ner - nes Le - der, Aan - dens Ud - bre - der, Hil det Folk, du be - va - - rer!

2.

Ved din Varetægt
 Danmarks Kongeslægt
 Bar Aarhundreder Kronen;
 Styrk du med Aanden
 Lovhæveder - Haanden,
 Folket, Riget og Thronen!

B. S. Jagemann.

Nr. 108. Et Aar vi saae hensvinde.

♩ = 50 3: 55⁴.

1. Et Aar vi saae hen - svin - de, Et nyt vi see op - rin - de; Rom la - der os frem -

træ - de Med Tak - ke - sang og Glæ - - de.

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems. The first system has a treble and bass staff for piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system also has piano accompaniment and a voice staff. The tempo is marked as 50 beats per minute. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The piano part starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. The lyrics are in Danish and are written below the voice staff.

2.

Hvor har du, Gud, din Naade
 Mod os saa overmaade
 Hver Morgen villet vise!
 Derfor vi nu dig prise.

3.

Du paa din Vei os føre,
 Velsigne hvad vi gjøre,
 Som Naadens Sol du glæde
 De Gamle med de Spæde!

4.

Din Aand i Alt os drive
 Og Vidnesbyrd os give!
 Den os med Naade pryde,
 Til vi os hjemme fryde!

5.

Giv os til Nytaarsgave
 Hvad vi nu bedet have!
 O, du vort Liv i Live,
 Vi i din Haand os give.

Efter det Tydske.

Nr. 109. Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa.

$\text{♩} = 66 \text{ } \therefore 31^{\text{a}}.$

1. Nu tit - te til hin - an - den de fav - re Blom - ster smaa; De mun - tre Fug - le kal - de paa hver-

an - dre; Nu al - le Jor - dens Börn de - res Öi - ne op - slaae; Nu Sneg - len med Huus paa Ryg vil van - dre.

2.

Den kjære Gud og Skaber den mindste Orm er nær,
Han föder Fugl og Markens Lilie klæder;
Dog Menneskenes Börn har han allermeest kjær:
Gud aander paa Öiet, naar det græder.

3.

Guds Søn var selv et Barn, og paa Krybbestraa han laa;
Hans Vugge stod paa Jord foruden Gænge.
Guds Himmeriges Fryd har han lovet de Smaa
Og Blomster fra Paradisets Enge.

4.

Guds Søn har os saa kjær; han er Börnevennen stor,
Han bærer Barnet op til Gud paa Armen;
Han Storm og Hav betvang, da han vandred paa Jord;
Men Börnene leged ham ved Barmen.

5.

O du, som os velsigned, og tog i Favn de Smaa,
En Morgen see vi dig i Paradiset!
Du kerte os til Gud vore Öine opslaee —
Evindeelig være du lovpriset!

Nr. 110. Mel. „Din Villie skee, o Herre.“

♩ = 72 o: 26“.

1. Nu Blom-ster - ti - den kom - mer Med Lyst og Skjøn-hed stor, Den yn - de - ful - de

Som - mer, Da Græs og Grø - de groer. Guds Sol med frugt-bar Var - me Vel - sig - ner Bon-dens

Flid Og kvæ - ger nu de Ar - me, Som frøs i Vin - ter - tid.

2.

De fagre Blomsterenge
Og Agrens ædle Sæd,
De rige Urtesenge
Og Skovens Træer med,
De skulle os paamine
Om Miskunhedens Skat,
Som vi hos Herren finde
J Aarets Dag og Nat.

3.

Vi høre Fugle sjerne
Med mangehaande Lyd;
Skal ikke da vor Tunge
Lovprise Gud med Fryd?
Min Sjæl, ophøi Guds Ære,
Stem op en hellig Sang
Til ham, som vil os nære
Og glæde paa vor Gang!

4.

O Herre Jesu Christe,
 Vor Glædes Sol saa mild,
 Dit Lys lad os ei miste,
 Tænd Kjerlighedens Jld;
 Opvarm vort kolde Hjerte,
 Men udsluk Lystens Brand;
 Opklar vor Synd og Smerte
 J Dunkelhedens Land!

5.

Du Sarons Blomst med Ynde,
 Du Lilie i Guds Dal,
 Lær mig din Priis forkynde,
 Dit Billed i mig mal;
 Din Naade paa mig falde
 Som Dug paa Libanon,
 Og Hjertets Blomst fremkalde
 J Kjerlighedens Aand!

6.

Velsign, o Gud, vor Grøde,
 Og vand du selv vort Land,
 Giv os nodtørligt Føde,
 Velsign vor Sø og Strand!
 Fra Himlen dryppe Fedme,
 Ernærende vor Jord,
 Til Sjælen Naadens Sødme
 Udgaa af Livets Ord!

Efter det Svenske.

(Til samme Melodie).

1.

Saa træt du est og mödig,
 Min Sjæl, af Dagens Strid?
 Om Hvilen jeg har nödig,
 Dertil er end ei Tid!
 Guds Lov jeg först maa sjunge.
 Hvad Nöd har jeg vel havt?
 Var Dagens Byrder tunge,
 Hans Bistand var min Kraft!

2.

Saa godt du er fornöiet
 Med hvad du har fuldbragt?
 Jeg tör ei lukke Öiet,
 För ydmyg jeg har sagt:
 Ak, Gud! en værdig Tjener
 Jeg ingenstund mig troer;
 Du Naaden mig forlener,
 Min Daglön bli'er ei stor!

3.

Nu vil du, veltilmode,
 Udsove din Besvær?
 Paa denne Sorgens Klode
 Mon jeg da ene er?
 Saa mange Öine græde,
 Som ei kan blunde nu;
 For dem jeg först vil bede:
 Min Gud! kom dem ihu!

C. J. Boye.

Nr. 111. Mel. „Paa dig jeg haaber, Herre from.“

♩ = 66 a: 31“.

1. See, Mar - ken ta - ber nu sin Pragt, See, Sko - ven har sit Smyk - ke

lagt, Sin stol - te, grøn - ne Kro - - ne; Den mun - tre Fugl Nu sø - ger Skjul Og

glem - mer Glæ - dens To - - ne.

2.

Forkrænkelse og Død vi see
 Rundtom i manges Skikkelse,
 Det er Naturens Orden.
 Til Jorden maa
 Tilbage gaae
 Alt Det, som kom af Jorden.

3.

Til Lærdom dette Syn mig er:
 O Gud, du mig den Viisdom lær,
 At tælle mine Dage;
 At jeg maa ret
 Betænke det,
 Jeg snart herfra skal drage!

6.

Al gode Gud! jeg takker dig,
 Dit Ord og Løfte trøster mig,
 Mig Graven ikke skrækker;
 Thi Jesus Christ,
 Det veed jeg vist,
 Til evigt Liv mig vækker.

4.

Men, o, der kommer Vaar igjen;
 Priis være dig! Oplivelsen
 See vi med Haab imøde;
 Lad Planten døe,
 Den af sit Frø
 Jgjen staaer op af Døde!

5.

Saa kommer og for mig en Vaar,
 Da Legemet igjen opstaaer
 Af Gravens kolde Gjemme.
 Da skal min Bryst
 Med Fryd og Lyst
 Nyt Liv igjen fornemme.

H. Kampmann.

Nr. 112. Rind nu op i Jesu Navn.

♩ = 50 a: 55^{cc}.

1. Rind nu op i Je - su Navn, O du gyld - ne Mor - gen - rø - de! Jeg vil nu for Her - ren

p

mø - de Fra min Seng og Hvi - le - stavn; Sjel og Hjer - te skal sig rø - re Med al Tak for Nat - te -

ly, Og med Psal - me - to - ner fø - re Her - rens Priis i høi - en Sky.

2.

Nattens mørke Taager gik,
 Dagen straalte fra det Høie,
 Og mit atter aabne Øie
 Solen nu isigte fik.
 Tak og Priis og evig Ære
 Være dig, treenig Gud,
 Som paa Hænder vilde bære
 Mig af Nattens Mørke ud!

3.

Giv, o Gud, jeg kunde saa
 Dagen i din Frygt begynde,
 At jeg ikke skulde synde
 Og fra dine Veie gaae!
 O min Jesu, du oprinde
 Over mig som Sol og Skjold,
 At jeg kunde overvinde
 Kjød og Blod og Satans Vold!

1.

Dagen har fuldendt sin Gang,
 Mark og Ager saae den gløde;
 De har baaret deres Grøde,
 Sjunget deres Aftensang.
 Har og jeg min Gjærning færdig,
 Været tro, mens Lyset var?
 Blev den Morgen-Løftet værdig,
 Som jeg frem for Herren bar?

3.

Aftenstjerne blid og skjøn,
 Morgen-Lys, før Dagen smiler!
 Fred min Sjæl, imens jeg hviler!
 Væk mig aarle op til Bøn!
 Skygger Skyen, eller tænder
 Du dit Lys paa Himlens Blaa,
 Ligefuldt din Vei jeg kjender,
 Og min Tanke kan dig naae!

4.

Al den Gjærning, Drift og Daad,
 Som min Haand i Dag skal gjøre,
 Gid jeg aldrig den maa røre
 Uden Aandens Kraft og Raad!
 Thi forgjæves skal jeg svede
 Og arbeide uden Frugt,
 Hvis din Haand er ei tilrede,
 Hvis din Hjælp er ude lukt.

5.

Lær mig, alt som Dagen gaaer,
 At i dig jeg Styrke vinder,
 Hjertet ei til Verden binder,
 Glemmer ei mit Kald og Raar!
 Og engang, naar alle Dage
 Endes, lad mig være din,
 Lad min Synd og Sorg og Klage
 Smuldre med mit Jordeliin!

Efter Th. Kingo.

(Til samme Melodie).

2.

Jagen Roes jeg har hos Gud,
 Skjøndt jeg gav mig den saa gjerne.
 Jesus, du min Aftenstjerne,
 Spred din Straale for mig ud!
 Lad dens Glands mit Smykke være!
 Dæk min Brøst for Herrens Blik!
 Troen er jo al min Ære;
 Alt mit Haab af dig jeg fik.

C. J. Boye.

Nr. 113 a). Nu rinder Solen op.

♩ = 50 a: 55⁶⁶.

1. Nu rin - der So - len op Af Ö - ster - li - de, Vær glad, min Sjæl, og lad din Stem-me
For - gyl - der Sko - vens Top Og Bjer-gets Si - de;

klin - ge, Stig op fra Jor - dens Bo, Sving dig med Tak og Tro Paa Bøn - nens Vin - ge!

2.
Utallig saa som Sand
Og uden Maade,
Som Havets dybe Vand
Er Herrens Naade;
Ja, om min Fod gaaer vild og sig mon støde,
Dog vender Gud mig om
Og gaaer ei strax til Dom
For Svagheds Brøde.

3.
Han har i denne Nat
Med Engleskare
Mit Haus og Hjem omsat,
Mig at bevare;
Mig ramte intet Ondt i Mulm og Mørke,
Jeg sov i Fred og Ro
Og vaagned sjælefro
Med Legemsstyrke.

Nr. 113 b). Nu rinder Solen op.

♩ = 50 a: 55⁴.

1. Nu rin - der So - len op Af Ö - ster - li - de, Vær glad, min Sjæl, og lad din Stem-me
For - gyl - der Sko - vens Top Og Bjer - gets Si - de;

klin - ge, Stig op fra Jor - dens Bo, Sving dig med Tak og Tro Paa Bøn - nens Vin - ge.

mf

4.

Vær, Sjæl, da frisk og glad,
Lad Sorgen fare!
Dit Legems Blomsterblad
Vil Gud bevare;
Han vil i Dag mig give Kraft og Styrke,
Jeg i mit Kald og Stand
Min Gud og Fader kan
Tilbørlig dyrke.

5.

Han bedst min Tarv og Trang
Og Hjerter kjender,
Tilmed al Lykkens Gang
Er i hans Hænder;
Ja, hvad mig tjener bedst i hver en Maade,
Vor Fader forudseer;
Min Sjæl, hvad vil du meer?
Lad Gud kun raade!

Efter Th. Kingo.

Nr. 114. Mel. „O du store Seierherre.“

♩ = 72 or 26“.

1. Op, min Sjæl, thi Sol er op - pe, Straa - ler - ne paa Hu - set leer, De dit
Tænk, at du paa Zi - ons Top - pe Her - rens Naa - de - straa - ler seer!

Hjer - te skal op - ly - se Og for - dri - ve Syn - dens Nat, Al - le on - de Aan - der

ky - se Ned i Hel - veds Mør - ke brat.

2.
Søde Jesu, hold min Tanke
Til dit rene Bud og Ord,
Lad idag min Sjæl opsanke
Naadsmuler fra dit Bord;
Trøst mig, styrk mig, tag mig vare
Ved din egen gode Aand;
Verdens Lyster, Satans Snare
Blive fra min Hu og Haand!

3.
Lad, o Gud, dit Aasyns Straale
Skinne paa din Kirke ned,
Du os Alle fuldt imaaale
Lykke, Liv og Salighed;
Sign vort Land! Hvert Hjerter svale
Al sin Sorg i Jesu Blod!
Og, naar Livets Sol vil dale,
Gjør da Dødens Time god!

Th. Kingo.

Nr. 115. Den signede Dag med Fryd vi seer.

♩ = 66 a: 31⁴.

1. Den sig - ne - de Dag med Fryd vi seer Af Ha - vet til os: op - kom - me, Den ly - se paa

mf

Him - len meer og meer, Os Al - le til Lyst og From - - me; Det kjen - des paa os, som

Ly - sets Børn, At Nat - ten hun er nu om - - me.

3.
Om levende blev hvert Træ i Skov,
Og var saa hvert Blad en Tunge,
De kunde dog ei Guds Naades Lov
Med værdelig Røst udsjunge;
Thi evig nu skinner Livets Lys
For Gamle og saa for Unge.

4.
Som Guld er den aarle Morgenstund,
Naar Dagen opstaaer af Døde,
Dog kysser os og med Guld i Mund
Den liflige Aftenrøde;
End tindre da maa det matte Blik,
De blegnede Kinder gløde.

2.
Den salige Stund, den Midnatstid,
Vor Herre han lod sig føde,
Da klared det op i Østerlid
Til deiligste Morgenrøde,
Da Lyst oprandt, som Jordens Bold
Skal lysne udi og gløde.

5.
Saa reise vi til vort Fædreland,
Der ligger ei Dag i Dvale,
Der stander en Borg, saa prud og grand,
Med Throner og gyldne Sale;
Saa frydelig der til evig Tid
Med Venner i Lys vi tale!

En Omarbejdelse af den gl. danske Dagvise ved N. F. S. Grundtvig.

Nr. 116. J Østen stiger Solen op.

♩ = 50 o: 55⁶⁶.

1. J Ø - sten sti - ger So - len op, Den spre - der Guld paa Sky, Gaaer o - ver Hav og
Bjer - ge - top, Gaaer o - ver Land og By.

The musical score is written for voice and piano. It features a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as ♩ = 50 o: 55⁶⁶. The first system contains the first line of the song, and the second system contains the second line. The piano accompaniment is marked with a 'p' for piano.

2.

Den kommer fra den favre Kyst,
Hvor Paradiset laa,
Den bringer Lys og Liv og Lyst
Til Store og til Smaa.

3.

Den hilser os endnu saa smukt
Fra Edens Morgenrød,
Hvor Træet stod med evig Frugt,
Hvor Livets Væld udfld.

4.

Den hilser os fra Lysets Hjem,
Hvor størst Guds Lys oprandt
Med Stjernen over Bethlehem,
Som Østens Vise fandt.

5.

Og med Guds Sol udgaaer fra Øst
En himmelsk Glands paa Jord,
Et Glimt fra Paradisets Kyst,
Hvor Livets Abild groer.

6.

Og alle Stjerner neie sig,
Hvor Østens Sol gaaer frem:
Den synes dem hin Stjerne liig,
Der stod ved Bethlehem.

7.

Du Soles Sol fra Bethlehem,
Hav Tak og Lov og Priis
For hvert et Glimt fra Lysets Hjem
Og fra dit Paradiis!

B. S. Jøgemann.

Nr. 117. Nu vaagne alle Guds Fugle smaa.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Nu vaag-ne al-le Guds Fug-le smaa, De fly-ve fra Re-den og sjun-ge; De pri-se Vor Her-re saa

godt de for-maae: De tak-ke for Li-vet og Ly-set med fløi-ten-de Tun-ge.

2.

Nu kvidder Svalen paa Kirketag
 Og Spurven ved Menneskers Huse;
 De synge: Godmorgen! de synge: Goddag!
 De synge: Gudsfred! Gud skee Lov! og i Luften hensuse.

3.

Smaafuglens Sang Vor Herre forstaaer;
 Han kjender hver Sjæl i sit Rige;
 De Fattiges Lovsang han ikke forsmaaer;
 Han seer, hvad de maalløse Skabninger alle vil sige.

4.

Os seer du ogsaa, du kjære Gud!
 Du hører vor Røst i din Himmel;
 Naar Fuglene flagre af Rederne ud,
 Du hører Smaabørnenes Priis i din jublende Vrimmel.

B. S. Jøgemann.

Nr. 118. Nu hviler Mark og Enge.

♩ = 66 or 31st.

1. Nu hvi - ler Mark og En - ge, Nu Al - le gaæ til Sen - ge, Nu slum - rer By og Land; Og

J, min Sjæl og Tun - ge, Skal nu til Af - sked sjun - ge, Hvad E - ders Ska - ber tak - kes kan!

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and 2/2 time. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a brace on the left. The second system also has a treble and bass staff with a brace on the left. The tempo is marked as 66 or 31st. The first system includes the lyrics '1. Nu hvi - ler Mark og En - ge, Nu Al - le gaæ til Sen - ge, Nu slum - rer By og Land; Og'. The second system includes the lyrics 'J, min Sjæl og Tun - ge, Skal nu til Af - sked sjun - ge, Hvad E - ders Ska - ber tak - kes kan!'. The piano part is marked with 'mf' (mezzo-forte) at the beginning of the first system.

2.

See, Dagen gik til Ende,
 J Himlens Sal sig tænde
 De gyldne Stjerner smaa!
 Som dem skal Gud mig smykke,
 Naar han vil mig bortrykke,
 Hjem til hans Paradiis at gaæ.

3.

Som mine trætte Hænder,
 Naar Dagens Gjerning ender,
 Til Hvilen glæde sig;
 Saa glæd dig og, mit Hjerte,
 Til, efter Strid og Smerte,
 At vinde Fred i Himmerig.

4.

Træt er jeg af at vaage;
 Luk Jer, J Øienlaage!
 Men over Liv og Sjæl
 Vaag du i al din Naade,
 Og vogt dem vel fra Vaade,
 Du Øie over Jsrael!

5.

O Jesu, du, min Glæde,
 Du dine Vinger brede
 Og sænke om mig ned!
 Vil Slangen mig omslynge,
 Saa lad din Engel synge:
 Det Barn er gjemt i Herrens Fred!

Opr. Tydsk; — Cassubens Psbg; — F. Hammerich.

Nr. 119. Den lyse Dag forsvunden er.

♩ = 50 o. 55te.

1. Den ly - se Dag for - svun - den er, Og Nat og Mør - ke føl - ger,
O Je - su Christ, vær du os nær, Du Sol, som ei dig döl - ger!

mf

Glæ - de os Gud i Him - me - rig!

f

2.

Du est det store Guddomslys,
Som alle Engle glæder,
Kom til os i vort ringe Huus,
Hvor vi dig Plads bereder!
Glæde os Gud i Himmerig!

3.

Du est vor Vægter, tryk og tro,
Du vil os ei undfalde,
Paa dig vi bygge vil og boe,
J Nöden dig paakalde.
Glæde os Gud i Himmerig!

4.

Vi os befale dig i Vold,
Nu vi vort Öie lukke;
Du est vort Værn og faste Skjold,
Du al vor Sorg kan slukke.
Glæde os Gud i Himmerig!

5.

Imorgen vil vi love dig,
Din Godhed glad bekjende,
Og siden udi Himmerig
Dig prise uden Ende.
Glæde os Gud i Himmerig!

Nr. 120. Nu lukker sig mit Æie.

♩ = 50 a: 55⁶⁶.

1. Nu luk - ker sig mit Æi - e, O Fa - der i det Høi - e, J Va - re - tægt mig tag! Fra
 Synd og Sorg og Fa - re Din En - gel mig be - va - re, Som le - det har min Fod i - dag!
 Efter det Tydske af P. Foersom.

(Til samme Melodie).

1.
 Sig Maanen langsomt hæver,
 Den gyldne Stjerne svæver
 Paa Himlen klar og blid;
 Vor Skov er taus og stille,
 Og hvide Taager spille
 Paa Engen rundt ved Aftentid.

2.
 Hvor rolig Jorden hviler
 Bag Nattens Slør og smiler,
 Saa mild og sommervarm;
 Ret som et stille Kammer,
 Hvori al Dagens Jammer
 Forglemmes skal i Sövnens Arm.

3.
 Betragter Maanens Bue!
 Den er kun halv at skue,
 Og er dog heel og rund:
 Saa er vel flere Sager,
 Som nu vort Hjerter vrager,
 Fordi vi halvt dem skue kun.

4.
 Vi stolte Adams Slægter
 Kun saare Lidet mægter,
 Og Meget veed vi ei;
 Vi efter Skygger jage,
 Og mangan Kunst opdage,
 Og komme længer fra vor Vei.

5.
 Gud Fader i det Høie,
 Lær mig at skjælnøie
 Det Sande fra sit Skin!
 Og, mens jeg er i Live,
 Lad lig et Barn mig blive,
 Skjænk mig et fromt, enfoldigt Sind!

6.
 Og brister saa mit Hjerter,
 Skjænk uden Sorg og Smerte
 Den sidste Hvile mig?
 Men naar du har den skjænket,
 Lad Sjælen uforkrænket
 Opstige fra sin Grav til dig!
 Efter M. Claudius af C. Hauch.

Nr. 121. Nu velan, vær frisk tilmode.

♩ = 66 or 31st.

1. Nu vel - an, vær frisk til - mo - de, Sjel og Sind op - mun - tre dig, At han
 Priis dog Gud for alt det Go - de, Som han har be - viist mod mig;

ind - til den - ne Dag Har an - ta - get sig min Sag, Har mig op - holdt og be -

va - ret, Og mod Ejen - dens Vold for - sva - ret.

2.

O du Sjælens Trøst og Glæde,
 O du Herlighedens Glands,
 Vær i Nat hos mig tilstæde,
 Og med Engle mig omskands;
 Om end Dagen viger brat,
 Bliv hos mig i Mulm og Nat,
 Lad din Naade mig omfavne,
 At jeg ei min Gud maa savne!

3.

Dine Vinger mig bedække,
 Lad mig hvile i dit Skjød,
 Intet Ondt lad mig forskrække
 Eller hindre Søvnen sød!
 Dig befaler jeg i Haand
 Liv og Legem, Sjel og Aand,
 Hustru, Børn og Slægt og Venner,
 Haas og Gods i dine Hænder!

Oprindelig Tydsk.

Nr. 122. Dagen gaaer med raske Fjed.

$\text{♩} = 50 \text{ a: } 55^{\text{cc}}$

1. Da - gen gaaer med ra - ske Fjed, Da - gens Børn maa i - - le; Af - ten - rø - den
brin - ger Fred, Nat - tens Stjer - ner Hvi - - le.

2.
Lykken gjækker Store, Smaa,
Leger med Guldterning;
Lykkeligst at hvile paa
Er fuldendte Gjerning.

3.
Lidt dog Store, Mindre Smaa
Ran tilgavns fuldbringe;
Villien seer vor Herre paa,
Giver Kraften Vinge.

4.
Lykkens lunefulde Spil
Leger ei med Sjæle;
Alting føies som Gud vil —
Her er trygt at dvæle!

5.
Blomst skal bære Frugt engang,
Høst skal følge Sommer;
Dag er ei saa travl og lang,
Aftenstund dog kommer.

6.
Lad ved Dag kun op og ned
Lykkens Tærning rulle;
Fandt ved Kvæld kun Sjælen Fred,
Gik det som det skulde.

B. S. Ingemann.

*) Til Nr. 77 i Roesk. Præsteconvents Psbg. deles den halve Note i to Fjerdedele.

Nr. 123. Solen daler, Lyset svinder.

♩ = 72 a: 26^{cc}.

1. So - len da - ler, Ly - set. svin - der, Nat - ten kom - mer, Søv - nen min - der, Hvi - lens

Ti - me stun - der til; Saa skal og mit Liv hen - svin - de, Saa en - gang mig

Dø - den min - de, Naar min Gud, min Fa - der vil.

2.

Gode Gud! o, hör mig Svage!
 Du velsigne mine Dage,
 Sign og mine Nætters Ro!
 Og naar her mit Liv er omme,
 Og min Afskedsstund skal komme,
 O, saa sign mit Haab, min Tro!

3.

Tryk skal jeg i dine Arme
 Glemme Verdens Svig og Harmes,
 Drive bort al Daarskabs Jd;
 Søvnen skal mig Lise give,
 Og min sidste Sövn skal blive
 Fremfor alle söd og blid.

Af „Evang. Psbg.“

Nr. 124. O gode Gud, jeg takker dig.

♩ = 50 3/4: 55⁶⁶.

1. O go - de Gud, jeg tak - ker dig, En kjær - lig Mo - der gav du mig, En
god og tro - fast Fa - der! Jeg kjen - der ik - ke Li - vets Vei, Men de - res Raad og
Lær - dom ei Paa Vei - en mig for - la - der.

2.

O Gud, lad mig betænke ret,
Hvad fra mit første Aandedræt
Jeg deres Omhu skylder!
Da røres jeg saa inderlig,
Og Kjærlighed til dem og dig
Min hele Sjæl opfylder.

3.

Løn du dem selv med Miskunhed,
Og din Velsignelse udbred
Paa Veien, hvor de træde;
Og, naar fra mig du kalder dem
Til fromme Sjæles rette Hjem,
Løn dem med evig Glæde!

Nr. 125. Mel. „O Herre, frels mig, døm min Sag.“

♩ = 66 3: 31“.

1. Jeg ha - ver væ - ret rank og ung, Nu er jeg gam - mel vor - den; Og Sja - lens
Jeg böi - es ned, saa træt og tung, Mod Stö - vets Mo - der, Jor - den.

Læng - sel stun - der did, Hvor O - ver - hyr - den, mild og blid, Til Ro for - sam - ler Hjør - - den.

2.

Min Jsse blev i Verden graa,
J Verdens Strid og Möie;
Men aldrig jeg den Fromme saae
Forglemt af Herrens Öie.
Paa Nödens, som paa Glædens Dag,
Han er tilfreds med Hans Behag,
Som raader i det Höie.

3.

Jeg skued' flere Slægters Grav,
Saae Ven fra Ven bortvige,
Og Rig og Fattig, Höi og Lav
J Graven vorde lige.
Mens Dage komme, Dage flye,
Guds Naade dog, hver Morgen ny,
Sit Ord vil aldrig svige!

4.

Med Tak til Herren, møet af Aar,
Jeg seer min Tid forleden,
Mit Hoved hvidt til Hösten staaer,
Mit Værk er endt herneden.
Farvel nu, Sorrig og Besvær!
J lærte mig, hvor godt det er,
At Graven giver Freden.

5.

Hvor er det godt, naar Verden ei
Mig længer vil behage,
Saa hjertefro paa sikker Vei
At kunne hjemad drage!
Snart reiser jeg i Jesu Navn;
Og hist til mine Kjæres Favn
Guds Engle mig ledsage.

6.

Med Simcon jeg far' i Fred,
Og mig til Ro begiver,
Som Neget af den modne Sæd
Paa Marken høstet bliver.
Du, kjære Høstmænd, Jesu Christ,
Jeg haaber paa, at du forvist
Et Sted hos dig mig giver.

Efter det Svenske af C. J. Boye.

Nr. 126. Hvo veed, hvor nær mig er min Ende.

♩ = 50 o: 55⁴.

1. Hvo veed, hvor nær mig er min Ende? See, Ti - den me - get ha - stig gaaer;
Hvor let og snart kan det sig hæn - de, At jeg mit Van - dre - bud - skab faaer!

Giv mig, o Gud, ved Je - su Tro J Af - skeds - ti - men Trøst og Ro!

2.
J næste Nat maaskee du kalder
Min Sjæl hen i din Evighed,
Maaskee mit Legems Hytte falder,
Forinden Solens Lys gaaer ned.
Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
J Afskedstimen Trøst og Ro!

3.
Lær mig at tælle mine Dage,
Og rettelig at bruge dem;
Giv mig i Viisdom at tiltage,
Paa Fromheds Vei at vandre frem.
Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
J Afskedstimen Trøst og Ro!

4.
Hjælp mig itide at bevare
Mit Hjerter fra Letsindighed,
At, naar du kalder, jeg kan svare:
Ja, Herre, see, jeg er bered!
Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
J Afskedstimen Trøst og Ro!

5.
Lad alt det Gode, du vil give,
Min Sjæl bestyrke i din Frygt;
Paa dig er al min Lyst i Live,
Paa dig mit Haab i Døden bygt.
Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
J Afskedstimen Trøst og Ro!

6.
J Jesu Navn, tilgiv, o Fader,
Alt hvad jeg syndet har mod dig!
Ved ham jeg veed, du Synd forlader,
Naar jeg i Tro omvender mig.
Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
J Afskedstimen Trøst og Ro!

7.
Lad da mit Endeligt kun komme,
Jeg gaaer tillreds af Verden ud;
Min Frelser lever mig til Fromme,
Ved ham er du mig Naadens Gud,
Og giver mig ved Jesu Tro
J Afskedstimen Trøst og Ro!

Opr. Tydsk; — F. Rostgaard; — E. Storm.

Nr. 127. Mel. „Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder.“

♩ = 50 o: 55“.

1. O Her - re, gaaer jeg tro, hvor du mig sen - der, Til Glæ - de al min Sor - rig du om -

ven - der, Du er mig nær i min Ud - læn - dings - stand: Land - flyg - tig gaaer jeg og for - viist her -

ne - de, Din En - gel og - saa mig en - gang vil le - de Til Hjem - mets Land.

2.

Der er mit Hjem, hvorfra jeg er udgangen,
 Hvor Aanden lyttet har til Seraphsangen
 Og drømt om Salighed, før jeg blev fød;
 Der er mit Hjem, hvorhen sig Aanden svinger,
 Naar den opløfter sig med Ørnevinger
 Fra Grav og Død.

3.

Der er mit Fædreland, hvor til det Bedre
 Gudherren kaldte naadig mine Fædre,
 Hvor frelste Aanders Glands omstraalet dem;
 Hvor min Forløser hos sin Fader throner,
 Hvor de Forløstes store Hymne toner —
 Der er mit Hjem.

4.

O Jesu Christ! du til det Hjem mig lede!
 Du selv engang landflygtig var hernede:
 For mig du vandred i Udlændingsstand.
 Et saligt Fædreland har du mig givet —
 O, led du gennem Døden mig til Livet,
 Til Hjemmets Land!

B. S. Jagemann.

Nr. 128. Lær mig, o Skov, at visne glad.

♩ = 72 a: 26⁴⁴.

1. Lær mig, o Skov, at vis - ne glad, Som seent i Høst dit gu - le Blad! Et be - dre For - aar kom - mer; Der
grønt mit Træ skal her - ligt staae Og si - ne dy - be Rød - der slaae J E - vig - he - dens Som - mer.

2.

Lær mig, o lille Træfugl, du,
At svinge mig med freidig Hu
Til ubekjendte Strande!
Naar Alt er Vinter her og Jis,
Da skal et evigt Paradiis
Mig hisset aabent stande.

3.

Lær mig, du lette Sommerfugl,
At sønderbryde tunge Skjul,
Som nu min Frihed tvinger!
En Orm jeg kryber end paa Jord,
Snart flyve høit med lette Flor
De gyldne Purpurvinger.

4.

Du, som fra Skyen smiler hist,
Min Herre, Frelser, Jesu Christ,
Lær mig at tvinge Sorgen;
Sving for mig Haabets grønne Flag!
Langfredag var en bitter Dag,
Men skjön var Paaskemorgen!

Oehlenschläger.

Nr. 129. Alt opreist Maanen staaer.

♩ = 50 3/4 55⁶⁶.

1. Alt op - reist Maa - nen staaer Bag sor - te Sko - ve; Høit Nat - ter - ga - len slaaer For Gud, at lo - ve. Dens

To - ner smel - te blødt Og to - ne læn - ge, Mens Bæk - ken gri - ber sødt J si - ne Stræn - ge.

2.
O Nat! snart vil maaskee
Din lyse Maane
Mit blege Ansigt see
J Døden blaane!
Lad den da smile smuk
Paa mig i Nøden,
Og mød mit sidste Suk
Med Morgenrøden!

3.
O Dødens Engel! kom
Med milde Blikke,
Bring mig for Herrens Dom;
Jeg skjælver ikke.
Velsignet er hans Navn,
Han huldte forlader.
Knug mig kun i din Favn,
Han er min Fader!

Oehlenschläger.

(Til sammé Melodie).

1.
Eia, min Sjal ret inderlig
Sig fryder!
Med Lov og Priis jeg glædelig
Udbryder,
Naar jeg betænker,
Hvad mig Jesus skjænker,
At sønderbrudte ere Dødens Lænker.

2.
Som Fugl, der venter Morgenskjær
Med Længsel,
Saa sidder jeg i Natten her,
J Fængsel:
Min Jesus vende
Snart al min Elende
Til Liv og Salighed foruden Ende.

3.
Straal frem, du frydefulde Dag,
Med Fromme,
Paa hvilken Alt saa vel i Lag
Skal komme;
Naar Englesangen,
Og naar Harpeklangen
Skal hilse Livets Sol, som er opgangen!

4.
Men du, bered mig, Herre Christ,
At vente
Den store Morgen, naar du vist
Vil hente
Fra Taaredalen
Og fra Jordekvalen
Mig hjem til Himmerig, til Frydesalen!

Ellen Andersdatter; — Fr. Hammerich.

Nr. 130. Naar skal da min Tid faae Ende.

♩ = 72 o: 26⁶.

1. Naar skal da min Tid faae En - de, Jeg faae Bod for min E - len - de? Bri - ster dog, J Baand, i -

tu, Slip - per løs om - si - der nu Sjø - len fra sin Fæng - sels - muur, Fug - len fra sit tran - ge Buur.

The musical score is written for piano and voice. It features a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as ♩ = 72 o: 26⁶. The first system includes the lyrics '1. Naar skal da min Tid faae En - de, Jeg faae Bod for min E - len - de? Bri - ster dog, J Baand, i -' and the second system includes 'tu, Slip - per løs om - si - der nu Sjø - len fra sin Fæng - sels - muur, Fug - len fra sit tran - ge Buur.' The piano part is marked with a 'p' for piano.

2.
 Kom kun, Død, du bringer Glæde;
 Kom, ak kom, jeg er tilrede,
 Luk mit Øie, læg mig ned
 J dit Skjød til Rolighed;
 Rolig Gravens Bolig er,
 Kom kun, Død, og læg mig der.

3.
 Da min Aand vil faae at skue
 Naadens Sol i hellig Lue,
 See hvor Livsens Strømme gaae,
 Paradisets Roser staae,
 See Guds Stad i Straalepragt,
 De Udvalgte skjønne Dragt.

4.
 Jeg ved Jesu Barm skal ligge,
 Af hans Naadebæger drikke
 Trøstens Honning, Livsens Saft
 Til en evig Sundheds Kraft,
 Jført Lysets Klædebon,
 Og med Palmegreen i Haand.

5.
 Da skal jeg i Edens Dale
 Høre Himlens Nattergale;
 Da jeg til Guldharpens Klang
 Sjunge skal min Frelsers Sang,
 Røre selv det Citharspil,
 Himles Gjenlyd svare til.

6.
 Naar skal da min Tid faae Ende,
 Jeg faae Bod for min Elende?
 Brister dog, J Baand, itu,
 Slipper løs omsider nu
 Sjælen fra sin Fængselsmuur,
 Fuglen fra sit trange Buur.

Efter L. Thurah.

Nr. 131. Gaa nu hen og grav min Grav.

♩ = 60 a: 38te.

1. Gaa nu hen og grav min Grav! Jeg er træt, nu vil jeg slum - re, Læg - ge
Læg - ge ned min Van - drings - stav, Hvor de sid - ste Skyg - ger skum - re,

mig til Hvi - le ned, Fa - re bort her - fra i Fred.

2.

Ak, i Verden er der koldt,
Al dens Lys er kun en Skygge,
Og hvor dristigt, høit og stolt
End vi vore Planer bygge,
Som en Røg de dog forgaae,
Himlen kan de aldrig naae.

3.

Far da vel, o Jord! jeg vil
Reise bort fra Savn og Trængsel,
Bort fra Glædens Gjøglespil,
Bort fra Sorgens mørke Fængsel,
Bort fra Skygger og Bedrag
Gaaer jeg til den klare Dag.

4.

Far da vel, det er fuldbragt,
Dagens Sol og Nattens Stjerne!
Snart jeg seer en større Pragt,
Thi jeg reiser til det Fjerne,
Did, hvor Himlens Stjernekrands
Straaler i en evig Glands.

5.

Til min Fader hjem jeg gaaer,
Der er Hvilens sød og rolig,
Og jeg veed det vist, der staaer
Ogsaa mig beredt en Bolig.
Hør mit Suk, og glem min Aand,
Herre Jesu, i din Haand!

Efter det Tydske; — Fr. Hammerich.

Nr. 132. Mel. „Paa Gud alene.“

♩ = 72 a: 26⁴.

1. Nu har jeg vun-den Og stridt den go-de Strid, Gak til din Hvi-le, Min Sjæl, af Ver-den
Og Af-skeds-stun-den Er kom-men sød og blid;

kjed; Læg di-ne Pi-le Og Sværd og Bu-e ned, Kom nu at i-le Til e-vig Her-lig-hed!

2.

Jeg lægger Skjoldet.
Nu Rampens Tid gaaer ud,
Jeg har beholdet
Den sande Tro paa Gud;
Nok er der tvistet
Om denne dyre Skat;
Nok har han vristet
Paa Troen Dag og Nat,
Som mig har fristet
Men nu er bleven mat.

3.

Al Priis og Ære
Derfor i Evighed
Vor Fader være,
Som saae i Naade ned!
Og Jesu milde,
Som led den bitre Død!
Guds Aand, som vilde
Os trøste i vor Nød!
Ak, det er silde,
Kom, Livets Morgenrød!

Efter H. A. Brorson.

Nr. 133. Stjrrer ei i Graven ned.

♩ = 50 or 55.

1. Stir - rer ei i Gra - ven ned Med de taa - re - fyld - te Blik - ke! Thi i Gra - ven er han

ik - ke, Han er hist i E - vig - - hed.

2.

Venlig staaer Guds Stjernehær;
Sine Børn han ei forlader;
Hisset har en kjærteg Fader
Mangen Bolig fjern og nær.

3.

Vugger han dig blid i Arm,
Læg dig rolig da til Hvile!
Dobbelt venlig vil du smile,
Naar du vaagner ved hans Barm.

4.

Giv ham da din gamle Dragt!
Mens du slumrer under Løvet,
Mens vi stjerne ned paa Støvet,
Virker han en ny med Pragt.

C. Hauch.

Nr. 134. Mel. „Jeg gaaer til Döden, hvor jeg gaaer.“

♩ = 72 o: 26“.

1. Før - kræn - ke - ligt, i Mul - dets Skjöd Vi Sæ - de - kor - net jor - - de;
Men frem det spi - rer i sin Död, Og ta - ger höit til Or - - de:

Mul - det blev jeg lagt, Nu staaer jeg op med Pragt; Af Ax og Blomst paa ran - ke

Straa Jeg faaer en dei - lig Kro - ne paa.

2.

O Tröstesyn! o Haabets Ord!
 Vil J mig Dette sige:
 Mit Legem skal af Støv og Jord
 Opreises for Guds Rige?
 Ja, Herre Jesu Christ!
 Ved dig jeg veed det vist!
 Jeg frem af Graven saae dig gaae;
 Som du opstod, skal jeg opstaae!

3.

Jeg seer mod Thabor-Bjerget op,
 — O! der er godt at være! —
 Jeg seer dig straale paa dets Top,
 Og Lysets Klædning bære.
 Hiint Frydesyn mig spaaer
 Den Herlighed, jeg faaer:
 Forklaret, skal mit Støv gaae frem
 Til Himmeldragt i Englethjem!

4.

Saa fryd dig, Sjæl, naar du det veed,
 Og vær for Graven rolig!
 Naar denne Hytte brydes ned,
 Du faaer en bedre Bolig!
 Af Herren overklædt,
 Jeg finder hist beredt
 Mit Blivestæd, hvorfra jeg ei
 Skal føres meer paa Dødens Vei!

5.

Mit Borgerskab jeg haver der;
 Jeg faaer vel Röst og Ære,
 At grant jeg seer Guds Gjernings Hær,
 Og kan hans Navn ophøie.
 Opstandne Jesu Christ,
 Den Samme her og hist!
 Til bedre Gjerning, større Værk
 Du gjør mig vel i Himlen stærk!

6.

Thi sjunger jeg Hallelujah,
 Min Frelser, dig til Ære!
 Mit Kors, indtil jeg gaaer herfra,
 Taalmodig jeg vil bære.
 Har Smerten end sin Magt
 Mod denne Støvets Dragt,
 Naar Himlen den forklaret seer,
 Den lider ingen Smerter meer!

7.

Har Døden end Farvel og Savn,
 Den skal mig ikke skræmme!
 Jeg hist skal hvile Favn i Favn
 Med dem, jeg ei kan glemme!
 Den Samme bli'er jeg der,
 Som jeg paa Jorden er;
 Og al min Slægt, og hver min Ven
 Vil kjende mig hos Gud igjen!

Nr. 135. Med Sorgen og Klagen hold Maade.

 $\text{♩} = 50 \text{ or } 55^{cc}$.

1. Med Sor - gen og Kla - gen hold Maa - de, Guds Ord lad dig trø - ste og

p

raa - - de, Lad Hjer - tet i Sor - gen ei syn - de; Ved Dø - den vi

Li - vet be - gyn - - de!

*) Til Nr. 256 og 526 i Roesk. Præsteconvents Psalme, i Liighed med hvad der er saa almindeligt i Folkesange, den punkterede Note i 3de og 11te Takt opløses i ♩ ; paa nogle Steder maas disse Takter, ligesom den 7de og 15de, endogsaa opløses i $\text{♩} \text{♩}$.

2.

Vi indsvøbe Liget med Taare
 Og lægge det stille paa Baare;
 Men Svøbet og Baaren betyder:
 Det slummer, til Dagen frembryder.

3.

Lad Hjerte og Øie kun briste,
 Og Legemet lægges i Kiste;
 Den Time ei borte skal blive,
 Da Herren det kalder tillive.

4.

Hvad før var al Ynde berøvet,
 Og blandedes ganske med Støvet,
 En lysende Bolig skal være
 For Sjælen i Himmerigs Ære.

5.

See Kornet i Jorden den sorte,
 Det synes saa visselig borte;
 Men atter sin Spire det skyder,
 I gyldneste Grøde frembryder.

6.

O Jord, vi en Gave dig skjænke,
 Med Graad i dit Skjød vi den sænke;
 En dyrebar Sæd du modtager, —
 Vi derfor dig kalde Guds Ager!

7.

En Sjæl i den Støvhytte boede,
 En Sjæl, som paa Frelseren troede,
 Og længtes med Haab mod det Høie,
 Med Gud og hans Glæde for Øie.

8.

Du, Jord, maa nu Legemet gemme!
 Gud vil det dog ikke forglemme,
 Men pryde det deiligt med Ære,
 Til evig hans Billed at bære.

9.

Ja, Herre, naar Tiden er omme,
 Da kalder du flux dine Fromme
 Fra Striden i Verden til Freden,
 Fra Hvilen i Graven til Glæden!

Opr. paa Latin af Prudentius.

Nr. 136. Den store, hvide Flok, vi see.

♩ = 50 3: 55⁴.

1. Den sto - re, hvi - de Flok, vi see, Som tu - sind Bjer - ge, dækt med Sne, Med Skov om - kring Af

Pal - me - Spring, For Thro - nen: Hvo er de?

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems. The first system has a treble and bass staff for piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system also has piano accompaniment and a voice staff. The tempo is marked as ♩ = 50 3: 55⁴. The key signature has one sharp (F#). The time signature is common time (C). The piano part begins with a mezzo-forte (mf) dynamic. The voice part enters with the first line of the song.

2.
Det er den Helteskare, som
Af hin den store Trængsel kom,
Og har sig toet
J Jesu Blod,
Til Himlens Helligdom.

3.
Der holde de nu Kirkegang
Med uophørlig Jubelklang,
J høien Chor,
Hvor Herren boer,
Blandt alle Engles Sang.

4.
Her var de Verden til Foragt,
Men see dem nu i deres Pragt!
Med Kronen paa
De smykte staae
J Himlens Præstedragt.

5.
Sandt er det, i saamangen Nød
Tidt Taarers Strøm paa Kinden flød;
Men Gud har dem,
Strax de kom hjem,
Aftørret i sit Skjød.

6.
Nu holde de, hans Throne næst,
Med ham en evig Løvsals - Fest;
Og Jesu selv,
Ved Livets Elv,
Er baade Vært og Gjæst.

7.
Til Lykke, Ræmpe - Samling, ja,
O, tusindfold til Lykke da,
At du var her
Saa tro især,
Og slap saa vel herfra!

8.
Du har foragtet Verdens Tröst,
Saa lev nu evig vel, og høst,
Hvad du har saaet
Med Suk og Graad,
J alle Engles Lyst!

9.
Opløft din Røst, slaa Psalme - Takt,
Og sjung af himmelsk Kraft og Magt:
Priis være dig
Evindelig,
Vor Gud, og Lammet sagt!

H. A. Brorson.

- I. Fortegnelse over Melodierne og de dem underlagte Texter, med vedföiet Angivelse af de til hver Melodie hörende Sange i Roeskilde-Præsteconvents Psalmebog.
 - II. Ansættelse af Melodierne til Sangene i "Evangelisk-christelig Psalmebog."
 - III. Ansættelse af Melodierne til de af Kjöbenhavns geistlige Convents Psalme-Comitee udgivne "Kirke-Psalmer".
 - IV. Oplysninger angaaende Melodiernes Udspring.
-

I.

Fortegnelse over Melodierne

og de dem underlagte Texter, med vedføiet Angivelse af de til hver Melodie hørende Sange i

Roeskilde-Præsteconvents Psalmebog.

De Texter, hvis Begyndelse ikke falder sammen med Melodietitlerne, ere betegnede med mindre Skrift. Det efter nogle Nummere tilføiede b) viser hen til den anden af de to til een Melodie optagne Texter.

A.

N^o

Af Dybsens Nød, o Gud, til dig	85
Ps. 11, 246, 248, 251, 259, 323, 409, 420, 430, 448, 513.	
Af Høiheden oprunden er	32
Ps. 8, 19, 73, 129, 147, 224, 229, 232, 233, 253, 264, 366, 369, 370.	
Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade	89
Ps. 10, 290, 412, 465.	
Ak, som en Dröm er Manges Liv	40
Ps. 17.	
Ak, vidste du, som gaaer i Syndens Lænke (2 Mel.)	86
Ps. 405.	
Aldrig er jeg uden Vaade	94
Ps. 453, 525.	
Alene Gud i Himmerig	2
Ps. 3, 42, 274, 304.	
Allevegne, hvor jeg vanker	94b)
Alt opreist Maanen staaer	129
Ps. 536.	
Befal du dine Veie	48
Bevar, o Gud, inat	5b)
Bortvend din Vrede, Gud, ved vore Sukke	89

B.

C.

N^o

Christne, synger höit i Chor	6
Ps. 7, 135.	
Christ stod op af Döde	57
Ps. 215.	
Christus gaaer til Kedrons Bæk	49b)

D.

Dagen gaaer med raske Fjed	122
Ps. 77, 85.	
Dagen har fuldendt sin Gang	112b)
Dagen kortes, Aaret daler	8b)
Dagen synker, Lyset svinder	44b)
Dag til Hvile, Dag til Glæde	56b)
De Helligtrekonger saa hjertensglad	30
Ps. 144.	
Deilig er den Himmel blaa (2 Melodier)	29
Ps. 143.	
Deilig er Jorden	104
Ps. 500.	
Den Glæde, Verden giver	400
Den lyse Dag forsvunden er	119
Ps. 80.	

Den prægtig Sol, som hele Verden glæder . . .	127
Ps. 404, 442, 470.	
Den signede Dag med Fryd vi seer	445
Ps. 72.	
Den, som mig föder, det er Gud, min Herre . . .	46
Ps. 27.	
Den store, hvide Flok, vi see	436
Ps. 552.	
Den yndigste Rose er funden	33
Ps. 148, 214.	
Der er Sang i Dødningshaven	59b)
Det kimer nu til Julefest	24
Ps. 137.	
Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjerter	48
Ps. 166.	
Din Sæd udstrø	39b)
Din Villie skee, o Herre	440
Ps. 59.	
Drag, Jesu, mig	64
Du Herre Christ	43
Ps. 125.	
Du, o Gud, vort Haab skal være	8
Ps. 181, 189, 205, 208, 297, 398, 437.	
Dyb af Kjærlighed	107
Dybt hælder Aaret i dets Gang	4b)
E.	
Eia, min Sjæl ret inderlig	429b)
Ei Livets Kummer, Jordens Møie	404
Ps. 47, 503.	
Enhver, som troer og bliver døbt	78
Ps. 216, 260, 268, 280, 283, 287, 293, 298, 305, 315, 320, 367, 390.	

Endt er Ugens Værk og Møie	32b)
Et Aar vi saae hensvinde	108
Ps. 52.	
Et Barn er født i Bethlehem	25
Ps. 138, 142, 217, 231, 266.	
Et lidet Barn saa lysteligt	35
Ps. 149, 153, 154, 235, 241.	

F.

Far, Verden, far vel	95
Ps. 469, 518.	
Forkrænkeligt, i Muldets Skjød	434
Forleen mig Kraft at elske dig	103
Ps. 502.	
Fra Himlen høit {kom Engles Hær {vi komme her}	27
Ps. 2, 137, 139, 252, 273, 289, 307, 310, 339, 371, 382, 476.	
Fryd dig, du Christi Brud	65
Ps. 178, 219, 240, 462.	
Frygt, mit Barn, den sande Gud	79
Ps. 12, 89, 100, 163, 238, 247, 292, 316, 317, 319, 364.	

G.

Gaa nu hen og grav min Grav	434
Ps. 484, 490, 542.	
Gak, under Jesu Kors at staae	54
Ps. 96, 198, 203, 331, 333, 334, 345, 389, 391.	
Giv jeg, o Herre, følge dig	43
Glade Juul, delige Juul	38b)
Glæd dig, Zion, glæd dig, Jord	66
Godmorgen igjen	95b)
Gud, du skabte Jordens Kreds	66
Ps. 158, 243.	

	N ^o
Gud Fader udi Himmerig	40
Ps. 116.	
Gud, Herre, jeg er i din Magt	70
Ps. 257.	
Guds Engle i Flok, synger lifligt i Chor	24b)
Guds Godhed vil vi prise	87
Ps. 40, 46, 51, 53, 90, 92, 107, 146, 170, 313, 351, 372, 395, 466, 483, 489, 515.	
Guds Menighed, syng for vor Skaber iløn	24
Ps. 350.	

II.

Haabet ogsaa blege Kinder	56
Ps. 213.	
Halleluja! om Seir og Fred	67b)
Halleluja! See, Herren er opstanden	62
Helligaand! din Priis udsjunger	74
Her komme {dine arme} Smaa	37
{Jesu, dine}	
Ps. 156, 263.	
Herre, jeg har handlet ilde	88
Ps. 95, 311, 346, 397, 413, 428, 456, 461, 524, 538.	
Herren strækker ud sin Arm	77b)
Himlen aabnes, Mørket svinder	59
Ps. 222, 348.	
Hvad kan os komme til for Nød	43
Ps. 22, 25, 32, 99, 114, 118, 160, 171, 174, 281, 282, 284, 330, 332, 349, 352, 358, 365, 396, 432, 452.	
Hvi vil du græmme dig for Livet	44
Hvo ikkun lader Herren raade	49
Ps. 16, 28, 38, 122, 126, 152, 225, 227, 302, 303, 359, 373, 406, 460, 463, 468, 474, 498.	
Hvor er en Rædsel, som kan os forfærde	44

I.

	N ^o
Hvor godt er det i Jesu Arme	44
Ps. 24.	
Hvor har Jordens Glæde	96
Hvor salig er den lille Flok	93
Ps. 444.	
Hvo veed, hvor nær mig er min Ende	426
Ps. 193, 196, 374, 375, 377, 378, 379, 521.	
Hör vor Helligaftsens Bön	55
Ps. 212.	
I Döden Jesus blunded	58
I dybest Nöd vil jeg til Gud	406
Ps. 279, 285, 286, 356, 360.	
I Glands for Herrens Throne staaer	402
Ps. 112, 495.	
I Gud jeg vil mig glæde	405
I Jesu Navn	39
Ps. 48, 121, 159, 368, 387.	
Ingen er min Ven som du	94b)
I Underværkers Land jeg boer	40
I Östen stiger Solen op	416
Ps. 74, 93.	
Jeg gaaer til Döden, hvor jeg gaaer	434
Ps. 445, 521.	
Jeg haver været rank og ung	125
Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet	47
Ps. 165.	
Jeg raaber fast, o Herre	28
Ps. 49, 50, 140, 162, 182, 295, 408, 410, 424, 425, 487, 491, 496.	
Jeg som et Barn mig glæde vil	35

	<i>N^o</i>
Jeg veed et evigt Himmerig	75
Ps. 62, 68, 87, 105, 161, 277, 329, 393, 431, 479, 504, 514, 534.	
Jeg veed et lille Himmerig	75
Jeg veed et Ord, som fast bestaaer	106
Jeg vil din Priis udsjunge	58
Ps. 54, 150, 218, 275, 314, 422.	
Jeg vil min Gud paakalde	87b)
Jeg vil min Herre love	105
Ps. 505.	
Jeg vil nu gaae til Herrens Bord	80
Jesu Christ, du Seier vandt	97
Ps. 477.	
Jesus Christus er vor Ven	94
Jesu, dine dybe Vunder	52
Ps. 36, 43, 130, 185, 186, 187, 188, 190, 191, 194, 197, 199, 200, 201, 204, 206, 211, 325, 338, 446, 459, 475, 492, 535.	
Jesu, din søde Forening at smage	84
Ps. 31, 272, 327.	
Jesu, du min Glæde	96
Ps. 127, 471, 494.	
Jesus er mit Haab, min Tröst	94
Ps. 35, 337, 399, 417.	
Jesus er mit Liv i Live	53
Ps. 209, 401, 547.	
Jesus, Frelser, Saliggjörer	44
Ps. 184, 221, 294, 450, 473, 533.	
Jesus græder, Verden leer	49
Ps. 173.	
Jesus lever, Graven brast	60
Julen har bragt velsignet Bud	36
Ps. 157.	

	<i>N^o</i>
Julen har Engle-Lyd	34
Ps. 151.	

K.

Kirken den er et gammelt Huus	76
Ps. 278.	
Kom, Helligaand, Gud Herre from	74
Ps. 258, 265.	
Kom, lad os tröstig vandre	87

L.

Lad bruse Storm paa Verdens Hav	13b)
Lover den Herre, den mægtige Konge med Ære	3
Ps. 4, 58, 104, 239, 383.	
Lovet være du, Jesu Christ	23
Ps. 136.	
Lovsynger Gud, den Vældige, den Vise	44
Ps. 128.	
Lovsynger Herren, den evige Konge med Ære	3
Lyksalig Den, som ydmygt troer	45
Lyksalig hvo, som frygter Gud	27b)
Lær mig, o Skov, at visne glad	128
Ps. 439, 485, 529.	

M.

Med sin Alabasterkrukke	46
Ps. 172.	
Med Sorgen og Klagen hold Maade	135
Ps. 256, 526, 546.	
Mig hjertelig nu længes	18
Ps. 39, 66, 76, 177, 376, 384, 386, 416, 419, 421, 423, 488, 497, 532, 540, 541, 553.	
Min Jesu, du min Sjaeletröst	99
Min Jesus han er mig	42

Min Sjæl, hvi vil du græmme dig	15
Ps. 26, 326.	
Min Sjæl og Aand, opmuntre dig	63
Ps. 168, 180, 230, 363, 499, 530.	
Min Sjæl nu lover Herren	100
Ps. 493.	
Mit Haab og Trøst, og al Tillid	45
Ps. 23, 91, 192, 324, 549.	
Mit Hjerte altid vanker	28b)

N.

Naar skal da min Tid faae Ende	130
Ps. 537.	
Naar Tvivl og Angst omspænde mig	98
Naar vi i største Nød mon staae	90
Ps. 381, 414.	
Naglet til et Kors paa Jorden	50
Nat, Søvn og Leie, far nu vel	75b)
Naturen holder Pintsefest	73
Ps. 270, 306.	
Nu bede vi den Helligaand	72
Ps. 261.	
Nu Blomstertiden kommer	110
Nu har jeg vunden	132
Nu hviler Mark og Enge	118
Ps. 79, 81, 86, 523, 544.	
Nu kom der Bud fra Englechor	22
Ps. 133.	
Nu lukker sig mit Öie	120
Ps. 86.	
Nu rinder Solen op (2 Melodier)	113
Ps. 70, 451, 467.	

Nu ringer alle Klokker mod Sky	83
Ps. 347.	
Nu takker Alle Gud	5
Ps. 6, 84.	
Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa	109
Ps. 57, 60.	
Nu vaagne alle Guds Fugle smaa	117
Ps. 75.	
Nu velan, vær frisk tilmode	121
Ps. 34, 55, 61, 82, 101, 102, 131, 220, 296, 300, 340, 362, 388, 400, 418, 436, 440.	

O.

O Drøvelse	64
Ps. 236.	
O du store Seierherre	114
Ps. 71, 344.	
O Fryd, o Held	62
Ps. 223.	
O glade Budskab for mit Hjerte	12
Ps. 20, 434, 457.	
O gode Gud, jeg takker dig	124
Ps. 94, 134.	
O Gud, du fromme Gud	42
Ps. 124, 288, 407, 443, 506.	
O Herre, frels mig, döm min Sag	125
Ps. 63, 97, 98, 167, 176, 183, 255, 308, 380, 411, 447, 472, 481, 509, 510, 519, 531, 548.	
O Herre, gaaer jeg tro, hvor du mig sender	127
O Herre, kommer Sorgens Stund hernede	88b)
O hjertenskære Jesu Christ	54
O Jesus, klare Aftenstjerne	19b)

O kjære Sjæl, fald ydmyg ned	80
Ps. 106, 109, 110, 175, 237, 276, 328, 392, 394, 433, 435, 455, 516, 528.	
Op al den Ting, som Gud har gjort	44
Ps. 18, 21, 242, 336.	
Op Hver, som her paa Jorden boer	4
Ps. 5, 29, 65, 202, 345, 527, 539.	
Op Hver, som Jordens Kreds beboer	4
Op, min Sjæl, thi Sol er oppe	44
Op, thi Dagen nu frembryder	20
Ps. 132.	
O sanctissima	407
Ps. 103.	
O store Gud, din Kjærlighed	98
Ps. 45, 119, 123, 164, 169, 321, 322, 385, 402, 426, 449, 458, 464, 480, 501, 520.	

P.

Paa dig jeg haaber, Herre from	444
Ps. 64.	
Paa Gud alene	432
Ps. 30, 44, 343, 543.	
Paa sit Kors i Dødens Smerte	50
Ps. 78, 83, 195, 207.	

R.

Reis op dit Hoved, al Christenhed	68
Ps. 249.	
Rind nu op i Jesu Navn	412
Ps. 13, 67, 69, 117, 120, 415.	

S.

Saa vil vi nu sige hverandre Farvel	84
Ps. 357.	
Saa træd du est og mødig	410b)
See, Marken taber nu sin Pragt	444
Sig Maanen langsomt hæver	420b)
Solen daler, Lyset svinder	423
Ps. 262.	
Som Klippen Herrens Løfter staae	70
Sorrig og Glæde de vandre tilhobe	47
Ps. 37.	
Stille Nat, hellige Nat	38
Ps. 155, 441.	
Stirrer ei i Graven ned	433
Ps. 545.	
Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære	7
Ps. 9, 234.	
Store Gud, som dig til Ære	74
Ps. 15, 269, 478.	
Søde Jesu, vi er her	60
Ps. 226, 291, 318, 342, 353, 354, 355, 486.	

T.

Til dig alene, Jesu Christ	92
Ps. 427.	
Til dig jeg raaber, Jesu Christ	99
Ps. 454, 482.	
Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud	9
Ps. 14.	
Til vor lille Gjerning ud	77
Ps. 312.	

V.

	N ^o
Vaagner op! en Stemme byder	69
Ps. 254, 551.	
Velkommen igjen, Guds Engle smaa	26
Ps. 141.	
Verdens Igjenfødelse	61
Ps. 228.	
Vi troe, vi Alle troe paa Gud	4
Ps. 1.	

	N ^o
Vor Fader udi Himmerig	54
Ps. 33, 41, 56, 88, 113, 115, 210, 267, 403, 438, 507, 508, 511, 512.	
Vor Gud han er saa fast en Borg	67
Ps. 108, 111, 179, 244, 245, 250, 271, 299, 301, 309, 361, 429, 517.	
Vor Jesus kan ei noget Herberg finde	31
Ps. 145.	
Vor Sjæl er dertil født og baaren	42
Vær velkommen, Herrens Aar	82
Ps. 341.	

Anm. 1. Ved Anvendelsen af Mel. Nr. 7 til Ps. Nr. 234 maa for de første tre Vers den første Accord anslaaes som en Fjerdedeels Optakt, og de to Fjerdedele i 1ste Takt sammentrækkes da paa Versets 3die Stavelse.

Anm. 2. Ved Anvendelsen af Mel. Nr. 27 til Psalmen: "O store Gud, vi love dig" maa 3die Vers synges saaledes:

Hel = lig, hel = lig est du, vor Gud! Hel = lig, hel = lig est du, vor Gud! Hel = lig, hel = lig est du, vor Gud! Je = ho = vah, Je = ba = oth!

III.

Ansættelse af Melodierne

til Sangene i

"Evangelisk-christelig Psalmebog."

De ved nogle Nummere staaende Bogstaver vise hen til Anmærkningerne efter dette Register.

$\mathcal{N}^2$ 1—35.		$\mathcal{N}^2$ 36—70.		$\mathcal{N}^2$ 71—105.		$\mathcal{N}^2$ 106—140.		$\mathcal{N}^2$ 141—175.		$\mathcal{N}^2$ 176—210.		$\mathcal{N}^2$ 211—245.		$\mathcal{N}^2$ 246—280.		$\mathcal{N}^2$ 281—315.	
Ev. Psgb.	Mel.	Ev. Psgb.	Mel.	Ev. Psgb.	Mel.	Ev. Psgb.	Mel.	Ev. Psgb.	Mel.	Ev. Psgb.	Mel.	Ev. Psgb.	Mel.	Ev. Psgb.	Mel.	Ev. Psgb.	Mel.
1	1	36	19	71	81	106	8	141	35	176	32	211	126	246	125	281	85
2	40	37	78	72	19	107	2	142	2	177	32	212	63	247	87	282	45
3	2	38	129a)	73	89	108	13	143	80	178	12	213	75	248	41	283	88
4	48	39	85	74	4	109	89	144	50	179	97	214	125	249	24	284	54
5	27	40	99	75	48	110	2	145	52	180	35	215	19	250	31	285	98
6	32	41	90	76	90	111	13	146	89	181	39	216	32	251	90	286	19
7	32	42	11	77	19	112	35	147	52	182	35	217	19	252	103	287	32
8	78	43	66	78	98	113	90	148	19	183	32	218	121	253	85	288	41
9	22	44	19	79	67	114	26	149	52	184	78	219	19	254	54	289	63
10	6	45	11	80	13	115	122	150	85	185	100	220	126	255	90	290	19
11	32	46	19	81	132	116	81	151	39	186	32	221	19	256	78	291	128
12	3	47	58	82	13	117	19	152	50	187	67	222	125	257	99	292	8
13	78	48	35	83	8	118	99	153	50b)	188	6	223	258	19	293		
14	78	49	54	84	2	119	52	154	189	3	224	43c)	259	42	294		19
15	19	50	39	85	110	120	91	155	52	190	67	225	41	260	125	295	45
16	92	51	19	86	63	121	122	156	19	191	73	226	125	261	85	296	52
17	90	52	54	87	45	122	80	157	52	192	78	227	43c)	262	106	297	132
18	67	53	78	88	87	123	32	158	52	193	121	228	19	263	51	298	43c)
19	102	54	106	89	13	124	96	159	52	194	78	229	122	264	43c)	299	92
20	7	55	100	90	63	125	51	160	52	195	230	42	265	42	300	63	
21	121	56	74	91	85	126	125	161	52	196	98	231	19	266	88	301	19
22	89	57	5	92	15	127	98	162	52	197	40	232	42	267	19	302	42
23	54	58	121	93	98	128	92	163	52 ell.5	198	45	233	268	85	303	106	
24	127	59	13	94	96	129	64	164	51	199	53	234	96	269	40	304	13
25	108	60		95	65	130	27	165	4	200	98	235	72	270	19	305	19
26	67	61	121	96	121	131	32	166	62	201	13	236	125	271	52	306	18
27	67	62	98	97	63	132	50b)	167	79	202	19	237	48	272	85	307	104
28	79	63		98	28	133	47	168	60	203	45	238	80	273	88	308	125
29	100	64	79	99	87	134	19	169	35	204	125	239	71	274	54	309	45
30	4	55	100	100	54	135	39	170	2	205	63	240	19	275	79	310	19
31	98	66	78	101	85	136	91	171	91	206	134	241	43c)	276	42	311	131
32	90	67	90	102	67	137	80	172	19	207	90	242	125	277	125	312	13
33	80	68	112	103		138	58	173	2	208	125	243	19	278	60	313	52
34	67	69		104	118	139	79	174	102	209	19	244	13	279	98	314	64
35	19	70	19	105	118	140	19	175	121	210	19	245	54	280	89	315	125

N ^o 316—349.		N ^o 350—383.		N ^o 384—417.		N ^o 418—451.		N ^o 452—485.		N ^o 486—519.		N ^o 520—553.		N ^o 554—587.		N ^o 588—617.	
Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.
316 ...	125	350 ...	13	384 ...	87	418 ...	98	452 ...	48	486 ...	32	520 ...	32	554 ...	48	588 ...	75
317 ...	85	351 ...	45	385 ...		419 ...	19	453 ...	100	487 ...		521 ...	2	555 ...	19	589 ...	42
318 ...	125	352 ...	80	386 ...	98	420 ...	99	454 ...	32	488 ...		522 ...	78	556 ...	87	590 ...	98
319 ...	90	353 ...	13	387 ...	67	421 ...	74	455 ...	90	489 ...	67	523 ...	32	557 ...	65	591 ...	12
320 ...	98	354 ...	106	388 ...	79	422 ...	126	456 ...	112	490 ...	42	524 ...	32	558 ...	13	592 ...	86
321 ...	45	355 ...	13	389 ...	90	423 ...	126	457 ...	54	491 ...	121	525 ...	19	559 ...	54	593 ...	85
322 ...	92	356 ...	41	390 ...	79	424 ...	19	458 ...	39	492 ...	63	526 ...	79	560 ...	124	594 ...	19
323 ...	75	357 ...	52	391 ...	79	425 ...	125	459 ...	48	493 ...	119	527 ...		561 ...	11	595 ...	13
324 ...	92	358 ...	52	392 ...	98	426 ...	32	460 ...	78	494 ...	80	528 ...	39	562 ...	81	596 ...	89
325 ...	98	359 ...	134	393 ...	13	427 ...	98	461 ...	35	495 ...	19	529 ...	90	563 ...	121	597 ...	19
326 ...	45	360 ...	18	394 ...	49	428 ...	60	462 ...	121	496 ...	121	530 ...	79	564 ...	39	598 ...	99
327 ...	125	361 ...	63	395 ...	51	429 ...	95	463 ...	78	497 ...	67	531 ...	106	565 ...	12	599 ...	18
328 ...	54	362 ...	125	396 ...	51	430 ...	8	464 ...	19	498 ...	78	532 ...	54	566 ...	44	600 ...	63
329 ...	51	363 ...	48	397 ...	98	431 ...	79	465 ...	105	499 ...		533 ...	32	567 ...	65	601 ...	102
330 ...	80	364 ...	19	398 ...	121	432 ...	121	466 ...	125	500 ...	90	534 ...	67	568 ...	35	602 ...	88
331 ...	121	365 ...	48	399 ...	27	433 ...	41	467 ...	111	501 ...	67	535 ...	67	569 ...	35	603 ...	98
332 ...	19	366 ...	90	400 ...	126	434 ...	52	468 ...	32	502 ...	127	536 ...	63	570 ...	124	604 ...	19
333 ...	125	367 ...	19	401 ...	63	435 ...	13	469 ...	78	503 ...	19	537 ...		571 ...	27	605 ...	98
334 ...	19	368 ...	13	402 ...	86	436 ...	13	470 ...	19	504 ...	121	538 ...	13	572 ...	31	606 ...	79
335 ...	98	369 ...	98	403 ...	106	437 ...	121	471 ...	112	505 ...		539 ...	18	573 ...	35	607 ...	78
336 ...	19	370 ...	67	404 ...	125	438 ...	125	472 ...	121	506 ...	123	540 ...	67	574 ...	28	608 ...	80
337 ...	85	371 ...	13	405 ...	85	439 ...	89	473 ...	19	507 ...	19	541 ...	98	575 ...	121	609 ...	45
338 ...	78	372 ...	39	406 ...	18	440 ...	80	474 ...	123	508 ...	78	542 ...	48	576 ...	58	610 ...	135
339 ...	87	373 ...	60	407 ...	126	441 ...	89	475 ...	75	509 ...	122	543 ...	39	577 ...	65	611 ...	67
340 ...	85	374 ...	13	408 ...	63	442 ...	125	476 ...	7d	510 ...	52	544 ...	2	578 ...	63	612 ...	13
341 ...	54	375 ...	60	409 ...	91	443 ...	43c	477 ...	113	511 ...	90	545 ...	121	579 ...	66	613 ...	19
342 ...	125	376 ...	39	410 ...	126	444 ...	28	478 ...	121	512 ...	19	546 ...	112	580 ...	54	614 ...	89
343 ...	67	377 ...	60	411 ...	70	445 ...	28	479 ...	19	513 ...	45	547 ...	13	581 ...	37	615 ...	19
344 ...	54	378 ...	78	412 ...	51	446 ...	44	480 ...	78	514 ...		548 ...	67	582 ...	78	616 ...	121
345 ...	54	379 ...	63	413 ...	52	447 ...	19	481 ...	67	515 ...	87	549 ...	67	583 ...	85	617 ...	67
346 ...	45	380 ...	121	414 ...	125	448 ...	58	482 ...	80	516 ...		550 ...	67	584 ...	79		
347 ...	98	381 ...	19	415 ...	51	449 ...	121	483 ...	18	517 ...	45	551 ...	121	585 ...	54		
348 ...	48	382 ...	121	416 ...	52	450 ...		484 ...	112	518 ...		552 ...	13	586 ...	128		
349 ...	19	383 ...	19	417 ...	53	451 ...	112	485 ...	19	519 ...	87	553 ...	125	587 ...	52		

a) Psalmen Nr. 38 kan synges paa Mel. Nr. 129, naar to Vers sammentrækkes til eet.

b) Ved Anvendelsen af Mel. Nr. 50 til Psalmerne Nr. 132 og 153 sammentrækkes de to Noder i 8de og 20de Takt paa een Stavelse.

c) I Mel. Nr. 43, anvendt til Psalmerne Nr. 224, 227, 241, 264, 298 og 443, maa den halve Node i 4de Takt opløses i to Fjerdedele.

d) Ved Anvendelsen af Mel. Nr. 7 til Psalmen Nr. 476 maa den første Accord anslaaes som en Fjerdedeels Optakt og de to Fjerdedele i 1ste Takt sammentrækkes paa Versets 3die Stavelse.

III.

Ansættelse af Melodierne

til de af Kjöbenhavns geistlige Convents Psalme-Comitee udgivne

"Kirke-Psalmer."

De ved nogle Nummere staaende Bogstaver vise hen til Anmærkningerne efter dette Register.

N ^o 1—19.		N ^o 20—38.		N ^o 39—57.		N ^o 58—76.		N ^o 77—95.		N ^o 96—109.	
Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.
1	78	20	19	39	39	58	18	77	23	96	
2	58	21	79	40	17	59	13	78	35	97	61
3	79	22	51	41	32	60		79	35	98	63
4	79	23	79c)	42	32	61	18	80	58	99	25
5	78	24	81	43	78	62	126	81	41	100	11
6	39a)	25		44e)		63	135	82	27	101	37
7		26	11	45		64	65	83	41	102	85
8	60	27	27	46	45	65	25	84	51	103	81
9	79	28	51	47	54	66	26	85	65	104	74
10	79	29	43	48	134	67	35	86	65	105	78
11	121	30	121	49	126	68	33	87	57	106	54
12		31	27	50	106	69	6	88	58	107	59
13	41	32	98	51	126	70	35	89	121	108	2
14	68	33	18	52	126	71	25	90	60	109	79c)
15	26b)	34		53	80	72	95	91	121		
16	45	35d)		54	56	73	28	92	41		
17	60	36	3	55	128	74	34	93	60		
18	52	37	27	56	52	75	124	94	79		
19	89	38	79c)	57	52	76	65	95			

a) Versets 5te Linie gjør den Afgivelse fra den almindelige Syngemaade nødvendig, at de to halve Noder i 9de Takt sammentrækkes til een heel Node og den hele Node i 11te Takt deles i to halve.

b) Psalmen Nr. 15 kan synges paa Mel. Nr. 26, naar de to Ottendedele i 1ste, 5te og 9de Takt sammentrækkes paa een Stavelse.

c) Psalmerne Nr. 23, 38 og 109 kunne synges paa Mel. Nr. 79, naar den sidste Linie af Verset gjentages.

d) Findes i en lemfældig Omarbeidelse under Nr. 381 i Roesk. Psbg.

e) Findes i en anden Bearbeidelse under Nr. 546 i Roesk. Psbg.

IV.

Oplysninger angaaende Melodiernes Udspring.

N²

1. Vi troe, vi Alle troe paa Gud (*Wir glauben All' an einen Gott*). Melodien forekommer første Gang i den under Luthers Medvirkning af hans Ven. Joh. Walther udgivne Sangbog (Wittenberg, 1524), og er efter Walthers Vidnesbyrd af Luther. Ligesom L. ibrigt er bleven tillagt Forfatter-skabet til mange Sange, der, tidligere sjungne paa Latin i den catholske Kirke, kun af ham ere blevne oversatte, eller der, som tysk-catholske Sange, kun af ham ere blevne meer eller mindre forandrede i Overensstemmelse med hans nye Lære, saaledes har man ogsaa gjort ham til Componist af de dertil hørende Melodier, der i Regelen ere de gamle catholske, af ham selv meget yndede og derfor til de oversatte eller omarbejdede Texter bibeholdte Melodier. Herom udtaler han sig meget aabent paa flere Steder (slg. "Der deutsche Choralgesang der catholischen Kirche" af Fr. Bollens, Tübingen, 1851, især S. 133-176). Foruden nærværende Melodie ere endnu kun følgende to sikkert af ham: "Ein feste Burg ist unser Gott" og "Jesaia dem Propheten das geschah"; tre andre: "Erhalt' uns, Herr, bei deinem Wort", "Es wolle Gott uns gnädig sein," og "Ach, Gott, vom Himmel sieh' darein" ere sandsynligviis af ham (slg. "Fünfundzwanzig Choralmelodien d. evang. Kirche aus dem 16ten und 17ten Jahrh., in ihrer ursprünglichen Form", af Dr. Imm. Faiszt, Stuttgart 1850, S. 23, og "Die Tonkunst im evang. Cultus" af Fr. C. Anthes, Wiesbaden 1846, S. 25). Alle andre, ham tilskrevne Melodier have tidligere været til. I endel af disse har han, for at afpasse dem efter sine Oversættelser eller Bearbejdelser, kun hist og her gjort nogle Forandringer og simplificeret den for Menigheds-sangen ubrugelige melismatiske Form, der dog i de af L. selv komponerede, her under Nr. 4 og 67 optagne Melodier ogsaa har trængt til Indskrænkning. — Ovennævnte Johan

N²

- Walther var Docent ved Universitetet i Wittenberg og tillige Capelmester hos Churfyrsten af Sachsen; hans Fødsels- og Døds-Aar er ubekjendt, men han levede endnu 1552. Det var ham, der fornemmelig hjalp Luther med at optegne og harmonisere Chormelodierne, hvortil L. ikke selv havde den fornødne musikalske Kundskab. (Slg. Fr. Rochlitz's "Für Freunde d. Tonkunst", 4. Bind, Leipzig 1832, S. 91 og flg.)
2. Alene Gud i Himmerig (*Allein Gott in der Holt' sey Ehr'*). Mel. synes at være udsprungen af "Et in terra pax" i det gamle "Gloria Paschalis". Den forekommer først hos Hans Kugelmann (1540), Hertug Albrecht af Brandenburgs Capelmester. Her finde vi den i Treledstakt; men, idet Psalmens jambiske Fodmaal er gengivet ved en bestandig Vexlen af en lang og en kort Note, faaer Mel. en uskøn, haltende Bevægelse, der allerede 1601 foranledigede Bartholomæus Gesius, Cantor i Frankf. a. d. Oder (d. 1613), til at omsætte den i lige Taktart.
3. Løve den Herre, den mægtige Konge med Ære (*Lobet den Herrn, den mächtigen König der Ehren*). Textens Forf. er Joach. Neander, Præst i Bremen, d. 1680. Nogle have antaget, at Mel. ogsaa var af ham; men da denne allerede skal have været bekjendt 1660, og Texten først blev bekjendt 1679, er dette ikke sandsynligt.
4. Op Hver, som her paa Jorden boer (*Lobt Gott, ihr Christen allzugleich*); af Nic. Hermann, "den gamle Cantor i Joachimsthal" i Böhmen, død i en høj Alder d. 3^{die} Mai 1564; er ogsaa Forf. til Original-Texten.
5. Nu takker Alle Gud (*Nun dankt Alle Gott*); af Joh. Crüger (1649), Gymnasiallærer og Cantor i Berlin, f. i Nedre-laussitz 1598, d. i Berlin 1662.
6. Christne synger høit i Chor; comp. 1852 af A. P. Berggreen, f. i Khvn. d. 2^{den} Marts 1801, Organist ved Trinitatis Kirke.

N^o

- 7. Stor er du, Gud! Utalte Engles Høre;** comp. 1852 af J. P. E. Hartmann, f. i Kbhvn. d. 14de Mai 1805, Organist ved Frue Kirke.
- 8. Du, o Gud, vort Haab skal være;** Mel. af A. P. Berggreen, comp. 1826 til en anden Text i Anledning af Tusindaars-Festen; den er tidligere trykt i hans "Sange til Skolebrug", 1ste Hefte, 1834.
- 9. Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud, og**
- 10. Ak, som en Drøm er Manges Liv;** komponerede 1852 af J. P. E. Hartmann.
- 11. Op, al den Ting, som Gud har gjort;** comp. 1844 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans "Skole-Sangbog", 1845.
- 12. O, glade Budskab for mit Hjerte;** Mel. fra Zincks "Choral-Melodier til den evang. chr. Psalmebog" (Kbhvn. 1804), og rimeligviis af ham komponeret, da jeg ikke har truffet den tidligere, og Psalmen i "Evang. chr. Psbg." har til Overskrift: "Egen Mel." — H. O. C. Zinck var født i Husum d. 2^{den} Juli 1746; var fra 1768 Kirkesanger i Hamborg under C. Ph. E. Bachs Direction; 1777 blev han ansat i det hertug. Hofcapel i Ludwigslust; kom 1787, samtidig med Schulz, til Kbhvn. som Syngemester ved det kgl. Theater; var fra 1789 til 1801 tillige Organist ved Vor Frelses Kirke paa Christianshavn, og fra 1791 til 1811 Musiklærer ved Blaagaards Skolelærer-Seminarium; døde i Kbhvn. d. 15de Febr. 1832.
- 13. Hvad kan os komme til for Nød** (*Nun freut euch, lieben Christen gmein*). Denne Mel. skal Luther have hørt af en Reisende, omtrent 1535, og foretrakket den for en tidligere, maaskee fra en verdslig Sang til denne Ps. laant Melodie. Man troer at kunne spore, at Luther blev mere og mere forsigtig med Anvendelsen af verdslige Melodier til aandelige Sange, idet han oftere ombyttede en saadan laant Mel. med en ny til Psalmen komponeret (s. nedenfor under Nr. 27, og Ph. Wackernagels "Martin Luthers geistliche Lieder", Stuttgart 1848, S. 421 og 464).
- 14. Hvor godt er det i Jesu Arme** (*Wie wohl ist mir in Gottes Arme*); af G. Ch. Apel, f. i Trüchelborn i Fyrstendømmet

N^o

- Erfurt d. 21de Novbr. 1775, Stadsantor og Organist ved Nicolai- og Helligaandskloster-Kirke i Kiel; døde 1841. (S. hans "Choral- Melodienbuch", Kiel 1817, og "Choralbuch", Kiel 1832.)
- 15. Min Sjæl, hvi vil du græmme dig** (*Warum betrübst du dich, mein Herz*). De ældste mig bekendte Kilder for denne Mel. ere: Hans Thomissöns Psbg., Kbhvn. 1569, S. 235, og "Cantica sacra . . . edita ab Francisco Elero Ulysseo. Accesserunt in fine Psalmi Lutheri et aliorum . . . Modis applicati". Hamborg 1588. Psalmens Forf., den berømte nürnbergske Mestersanger Hans Sachs (f. 1494, d. 1576), formodes ogsaa at være Forf. til Melodien. Det er i alt Fald vist, at han har komponeret flere Melodier; men da Psalmen i gamle Sangbøger angives at skulle synges "Im thon: Fröhlich bin ich ausz herten grund" (s. f. Ex. "Psalmen, geystliche Lieder vnd Gesänge . . . D. M. Luth. auch Anderer Gottseliger Lehrer u. Männer", Strassburg 1584), maa Mel. være komponeret til denne Text, hvis ikke her en oftere indtræffende Forveksling har fundet Sted, at Mel. er bleven benævnet efter en senere, til den anvendt Text (s. nedf. under Nr. 44 og 42), hvilket jeg er saa meget mere tilbøielig til at troe, som Melodien ikke har Charakter af Glæde, men derimod svarer til den veemodige Stemning, hvoraf Psalmen er udsprungen. (Slg. "Lebensbeschreibung Hans Sachsens" af M. S. Ranisch, Altenburg 1765, S. 32-33, 130-134, 197-98.)
- 16. Den, som mig föder, det er Gud, min Herre;** comp. 1852 af N. W. Gade, f. i Kbhvn. d. 22de Febr. 1817, Organist ved Garnisons Kirke.
- 17. Sorrig og Glæde de vandre tilhobe;** Mel. af Th. Kingos "Aandelige Sjungechor", 2^{den} Part, Kbhvn. 1681. Jeg antager denne Mel., ligesom Nr. 412 og 413 a), for Folkemelodier, hvortil K. har skrevet sine Sange, og hvad de to første angaaer, har jeg paa Grund af Melodiernes Charakter troet, at de maaskee kunde være skotske Folkemelodier, som K. havde hørt i sine Forældres Huus (slg. "Thomas Kingo, en Levnetsbeskrivelse" af A. C. L. Heiberg, Odense

N^o

1852, S. 26). Imidlertid har jeg senere truffet paa en Mel., der har for megen Lighed med den her under Nr. 47 optagne, til at jeg ikke maa antage den for den samme; og da denne allerede skal findes i Ahasverus Fritsch's "Himmels-Lust u. Welt-Unlust" (Leipzig 1675), saa synes vel min paa ovfr. anf. Sted fremsatte Hypothese herved at være noget svækket med Hensyn til denne Mel.; men dens nordiske og ingenlunde tyske Stil tillader mig dog ikke ganske at opgive min Formodning, saameget mindre, som der ere mange forunderlige Exempler paa Folkemelodiernes Forplantelse til andre, fra deres Hjemstavn langt bortliggende Egne; og for at nævne et herhidhørende Exempel, saa er Mel. til en ældgammel, svensk Folkevis, "näfvervisa" kaldet, vandret til Tydskland, er der bleven forsynet med Ps.-Texten "Ach Gott, erhö'r mein Seufzen", og er som en Kirke-Mel. vendt tilbage igjen til Sverrig. Den findes under Nr. 487 i Häflners Chbg. (S. "Berättelser ur Kyrkomusikens Historia" af Abr. Mankell, Stockholm 1844, S. 39).

18. Mig hjertelig nu længes (*Herzlich thut mich verlangen*); comp. til en verdslig Text "Mein Gmüth ist mir verwirret" af Hans Leo Haszler (1601), Organist i Augsburg, senere ved Hoffet i Prag hos Keiser Rudolph d. 2^{den}; var født 1564 i Nürnberg, døde 1612 i Frankf. a. M.

19. Hvo ikkun lader Herren raade (*Wer nur den lieben Gott lässt walten*); Mel. comp. 1637 af Psalmens Forf., Georg Neumark, født d. 16de Marts 1624 i Mühlhausen, død i Weimar d. 8de Juli 1681 som Geh. Archiv-Secretair.

20. Op, thi Dagen nu frembryder; comp. 1852 af N. W. Gade.

21. Guds Menighed, syng for vor Skaber ilön; comp. 1852 af A. P. Berggreen.

22. Nu kom der Bud fra Englechor; Mel. i Zincks Chbg. (1804) under Nr. 69^b), og rimeligviis comp. af ham istedetfor den træge, livløse Mel. "Maria er en Jomfru reen", der i Kingos Gradual (Odense 1699) er ansat til Psalmen.

23. Lovet være du, Jesu Christ (*Gelobet seist du, Jesu Christ*); Mel. hører til en aandelig Folkesang fra den forlutherske Tid og er vist meget gammel.

N^o

24. Det kimer nu til Julefest; comp. 1850 af C. Balle, Præst til Vesterbölle i Viborg Stift.

25. Et Barn er født i Bethlehem (*Puer natus in Bethlehem*); dansk Folkemelodie. (S. mine "Folke-Sange og Melodier", IV. Nr. 1 under Littr. A.)

26. Velkommen igjen, Guds Engle smaa; comp. 1832 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans "Sange til Skolebrug", 1ste Hefte, 1834.

27. Fra Himlen høit kom Engles Hær (*Vom Himmel hoch da komm ich her*). Ligesom Luther har taget Begyndelsen til denne Ps. af en verdslig Folkesang "Aus fremden Landen komm ich her", saaledes benyttede han ogsaa foreløbig dennes Mel., men ombyttede den senere med denne her optagne, enten af ham selv, eller een af hans musikalske Venner (Joh. Walther? — Ludvig Senfl? Hertug Ludvig af Baierns Capelmester) opfundne.

28. Jeg raaber fast, o Herre. Den ældste mig bekendte Kilde for denne Mel. er Kingos Gradual (1699). Jeg har ikke truffet den i andre tyske Melodieböger, end i "Alte Choral-Melodien", udg. af M. Töpler (Soest 1850), S. 82.

29 a) og b). Deilig er den Himmel blaa. Den første af disse Melodier er comp. omtrent 1837 af C. E. F. Weyse, Organist ved Frue Kirke, f. i Altona d. 5de Marts 1774, d. i Kbhvn. d. 8de Octbr. 1842; den er trykt i Borchhorst's "Sange til Brug ved Skoleunderviisningen", 1838, S. 40 (sign. S. 50). Den anden Mel. er comp. omtrent 1840 af en gammel Mand, der ellers aldrig har givet sig af med Composition.

30. De Helligtrekonger saa hjertensglad; Mel. af en østerrigsk Julevis. (S. mine "Folke-S. og Mel.", II. 1843, Nr. 4 under Littr. D.)

31. Vor Jesus kan ei noget Herberg finde er en Overs. af "Das Jesulein kann keine Herberg finden", der har Mel. tilfælles med "Mein Freund zerschmilzt aus Lieb in seinem Blute" (i vore gamle Psbøger "Af Kjærlighed min Ven sit Blod udgyder"); men da Slutningen af Brorsons Overs. ikke passede til den tyske Melodies Metrum, er den her optagne,

først i Schjörings Choralbog (Kbhvn. 1784) forekommende — derfor rimeligvis danske — Mel. benyttet, eller snarere komponeret til Oversættelsen. For den tyske Mel., som staaer i dette Værk under Nr. 86^b), fandt Brorson Anvendelse til sin Ps. "Ak, vidste du, som gaaer i Syndens Lænke."

- 32. Af Høiheden oprunden er** (*Wie leuchtet uns der Morgenstern*); Mel. maaskee taget af en verdslig Folkesang: "Wie schön leuchten die Aeugelein", og første Gang udgivet tilligemed Psalmen af dennes Forf., Ph. Nicolai, 1599.

- 33. Den yndigste Rose er funden.** Den hertil brugte Mel. hører til den latinske Gravsang: "Jam moesta quiesce querela" af Prudentius (f. i Spanien i Midten af det 4de Aarh., d. omtr. 405), og forekommer først i Valentin Babst's "Geistliche Lieder", Leipzig 1545. I den danske Kirke har den været sjungen siden Slutn. af det 16de Aarh. til Ps. "Med Sorgen og Klagen hold Maade" (s. ndfr. under Nr. 135).

- 34. Julen har Englelyd;** comp. 1852 af A. P. Berggreen.

- 35. Et lidet Barn saa lysteligt** (*Ein Kindelein so lieblich*). Da denne Ps. allerede af Middelalderens Skribenter bliver kaldt "Canticum antiqua celebritate nobilitatum", der "fra tidlig Tid" er bleven sjungen ved Julen, kunde det vel være, at vi endnu besad den gamle, ved den bestandige Brug vedligeholdte Mel., og at den, ligesom Texten, kunde tilskrives den hell. Benno, Biskop i Meissen (f. 1011, d. 1107), eller dog henføres til hans Tid (slg. Fr. Bollens' under Nr. 4 nævnte Skrift, S. 30). Mel. forekommer først i Kluges "Geistliche Lieder", Wittenberg 1543.

- 36. Julen har bragt velsignet Bud;** comp. af C. E. F. Weyse (s. hans "Trestemmige Sange til Brug ved Skoleundervisningen", 1844).

- 37. Her komme dine arme Smaa;** Mel. af J. A. P. Schulz, f. i Lüneburg d. 30te Marts 1747, var fra 1787-1795 kgl. dansk Hofcapelmester, d. i Schwedt d. 40de Juni 1800. (S. hans "Religiöse Oden und Lieder", Hamborg 1786, S. 26.)

- 38. Stille Nat, hellige Nat** (*Stille Nacht, heilige Nacht*); en tyrolsk Julevis. (S. mine "Folke-S. og Mel.", II. 1843, Nr. 2 under Lit. D.)

- 39. I Jesu Navn.** Mel. er efter Cassubens Psbg.: Fröken Annæ Cathrines Vise "Ald verdslig Pract", og altsaa idetmindste fra 1632 (s. P. Syvs "Danske Viser", 4de Part, Nr. 400); men rimeligvis er det en ældre dansk Mel., hvortil Forfatterinden har digtet sin Sang. Den tidligste Optegnelse er den i Kingos Gradual (1699).

- 40. Gud Fader udi Himmerig;** en gl. dansk Mel., der gaaer igjennem alle de danske Sangbøger. See Hans Thomissøns Psbg. 1569; Niels Jespersøns Gradual, Kbhvn. 1573; Arøboes "En liden Haandbog", Kbhvn. 1627, S. 408; Kingos Gradual, 1699; Breitendichs Choralbog, Kbhvn. 1764; o. s. v.

- 41. Jesus, Frelser, Saliggjører;** comp. 1841 af A. P. Berggreen, men til en anden Text af samme Forf., nemlig: "Herrens Frygt er Viidsoms Kilde". Her finder altsaa en saadan Forvexling af Melodie-Benævnelse Sted, som ovenfor er omtalt under Nr. 15, og som i Tidens Løb kunde medføre, at den tidligere Ps. blev angivet at skulle synges efter Mel. "Jesus, Frelser, Saliggjører", medens det dog egentlig er denne Ps., der skulde synges efter Mel. "Herrens frygt er Viidsoms Kilde".

- 42. O Gud, du fromme Gud** (*O Gott, du frommer Gott*). Denne Mel. er urigtigt bleven tillagt J. S. Bach; den staaer allerede i en Lüneborger Sangbog fra 1648, og Bach er født 1685. Ogsaa denne Mel. har faaet Benævnelse efter en anden Ps., end den, hvortil den er komponeret. (Slg. L. Erks "J. S. Bachs Choralgesänge", 1ste Deel, Leipzig 1850, S. 69 og 120-121.)

- 43. Du, Herre Christ;** comp. 1852 af A. P. Berggreen.

- 44. Lovsynger Gud, den Vældige, den Vise;** Mel. fra Zincks Chbg. (1804), og vist comp. af ham, da Ps. i "Evang. christ. Psbg." har til Overskrift: "Egen Mel.". Den er her noget forandret i Rhythmus.

- 45. Mit Haab og Trøst og al Tillid;** Mel. findes i H. Thomissøns Psbg. (1569).

- 46. Med sin Alabasterkrukke;** comp. 1852 af A. P. Berggreen.

- 47. Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet;** comp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Chbg., Kbhvn. 1839).

N²

- 48.** Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjerte; comp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Chbg. 1839). I denne Verseform findes ikke faa Psalmer i "Ev. chr. Psbg.", for hvilke Melodien "Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade" er ansat; men da dennes mørke Tonefarve ikke passer til flere af dem, har Weyse for disse komponeret sin Melodie.
- 49.** Jesus græder, Verden leer; comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 50.** Paa sit Kors i Dødens Smerte; Mel. fra Zincks Chbg. (1804), og da vi i "Ev. chr. Psbg." see Ps. med Overskrift "Egen Mel.", er denne sikkert af Zinck. De hele Noder ere her gjorte til Halve.
- 51.** Gak, under Jesu Kors at staae. Spiren til denne — danske — Mel. findes i Kingos Gradual (1699), S. 23; den har gjennemgaaet forskjellige Metamorphoser i Breitendichs Chbg. (Kbhvn. 1764), Schjörings (Kbhvn. 1784) og Zincks (1804), efter hvilken sidste den her er optagen.
- 52.** Jesu, dine dybe Vunder (*Jesu, deine tiefe Wunden*); oprindelig en fransk Folkemelodie, anvendt af Kong Henrik d. 2^{den} som Dauphin, omt. 1542, til den franske Overs. af den 42de Psalme: "Ainsi qu'on oyt le cerf bruiire" eller, som den tilsvarende gl. danske Ps. begynder: "Som en Hjort med Tørst befangen". Mel. udkom første Gang i Lyon 1562 i den Ps.-Samling, der endnu bruges i den fransk-reform. Kirke.
- 53.** Jesus er mit Liv i Live (*Jesu, meines Lebens Leben*). Mel. har jeg ikke kunnet forfølge længer tilbage i Tiden, end til J. B. Reins Chbg. (Altona 1755), hvor den findes under Nr. 131, dog noget anderledes.
- 54.** Vor Fader udi Himmerig (*Vater unser im Himmelreich*); Mel. tidligst trykt i de hos Köphl udkomne "Psalmen und geystliche Lieder", Strassburg 1537. Dette er ogsaa en af de Melodier, der feilagtig ere blevne tillagte Luther.
- 55.** Hör vor Helligaftsens Bøn; comp. 1852 af N. W. Gade.
- 56.** Haabet ogsaa blege Kinder; comp. 1849 af A. P. Berggreen.

N²

- 57.** Christ stod op af Døde; comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 58.** Jeg vil din Priis udsjunge (*Aus meines Herzens Grunde*); Mel. tillægges Nic. Hermann (s. ovfr. under Nr. 4); idetmindste er den fra samme Tid.
- 59.** Himlen aabnes, Mørket svinder; comp. 1849 af A. P. Berggreen.
- 60.** Søde Jesu, vi er her (*Liebster Jesu, wir sind hier*); af Joh. Rud. Ahle, f. i Mühlhausen i Thüringen d. 23de Decbr. 1625; var 1648 Cantor i Erfurt; døde som Borge-mester og Organist i Mühlhausen 1673.
- 61.** Verdens Igjenfødselse; comp. 1852 af H. Mathison Hansen, f. i Flensborg d. 6te Febr. 1807, Organist ved Domkirken i Roeskilde.
- 62.** O Fryd, o Held; Mel. fra Zincks Chbg. (1804), og af samme Grunde som de ved Nr. 42, 44 og 50 anførte, vist af ham componeret. Her lidt forandret med Hensyn til Rhythmus.
- 63.** Min Sjel og Aand, opmuntre dig; en dansk Mel.; staaer i H. Thomissöns Psbg. (1569).
- 64.** O Drøvelse, o Hjertervee (*O Traurigkeit, o Herzeleid*); tysk Mel., comp. førend 1644 (s. Kühnau "Choral-Melodien", Berlin 1838); den findes i F. C. Breitendichs Chbg. (1764).
- 65.** Fryd dig, du Christi Brud (*Auf meinen lieben Gott*); af Jacob Regnart, f. i Flandern, Keiser Rudolph d. 2^{dens} Vicecapelmester i Prag; hans Fødsels- og Døds-Aar ubekjendte, men han levede i en meget høi Alder endnu i Begyndelsen af det 17de Aarb.
- 66.** Gud, du skabte Jordens Kreds; Mel. har jeg kun truffet i Zincks Chbg. (1801); den bærer Præget af at være ny, men ikke af at være af Z. Det er een af de Melodier, hvori jeg har tilladt mig betydeligere Forandringer.
- 67.** Vor Gud han er saa fast en Borg (*Ein' feste Burg ist unser Gott*); antages almindeligst at være digtet og komponeret af Luther 1529, førend Rigsdagen i Speyer. Medens man tidligere, som ovenfor bemærket, har været altfor rundhaandet med at tilskrive L. Forfatterskabet til Psalmer og Melodier, har Enkelte i senere Tid tvertimod villet gjøre det

- tvivlsomt, om han var Forfatteren til denne Heltesang; men da der ikke anføres Grunde for den henkastede Tvivl, tør man vel fremdeles holde fast ved den, af forskellige indre og ydre Criterier bestyrkede Overbeviisning, at den er digtet og komponeret af Luther. (Slg. Ph. Wackernagels "Luthers geistliche Lieder", Stuttgart 1848, S. 456-458, og Fr. Bollens "Der deutsche Choralgesang d. kathol. Kirche", Tübingen 1854, S. 457).
- 68.** Reis op dit Hoved, al Christenhed; comp. 1852 af Syngemester H. Rung, f. d. 3^{die} Marts 1807 i Kbhvn.
- 69.** Vaagner op, en Stemme byder (*Wachet auf, ruft uns die Stimme*); Mel., første Gang trykt 1599 tilligemed den under Nr. 32 omtalte, formodes at være af Textens Forf., Dr. Philip Nicolai, d. 1608 som Præst i Hamborg.
- 70.** Gud Herre, jeg er i din Magt. Mel. kun at finde i Zincks Chbg. (1804), men vist ikke af ham, uagtet Ps. staaer under "Egen Mel." i "Evang. chr. Psbg." Slutningen betydelig forandret.
- 71.** Kom Helligaand, Gud Herre from. Mel. har jeg kun seet i Zincks Chbg. (1804), men antager den dog for at være meget gammel.
- 72.** Nu bede vi den Helligaand (*Nun bitten wir den heiligen Geist*); en aeldgammel Mel. fra det 12te eller 13de Aarh.; den findes først trykt i Joh. Walthers Sangbog (1524). — See Fr. Bollens "Der deutsche Choralgesang der kath. Kirche", 1854, S. 19-23 og 440.
- 73.** Naturen holder Pintsefest; Mel. komponeret 1844 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans "Skole-Sangbog", 1845.
- 74.** Store Gud, som dig til Ære; comp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Chbg. 1839).
- 75.** Jeg veed et evigt Himmerig; en dansk Folkemelodie, udsprungen af den tyske: "Es liegt ein Schloss in Oesterreich". Den findes i N. Schjörings Chbg. (1781) under Nr. 45, og derefter i Zincks (1804) under Nr. 50; men i en Forklædning, som næsten gjør den ukjendelig. (Slg. mine "Folke-S. og Mel.", III. 1845, Nr. 25a) og b) under Litr. A, og den dertil hørende Anmærkning.)
- N^o**
- 76.** Kirken den er et gammelt Huus; comp. 1839 af A. P. Berggreen.
- 77.** Til vor lille Gjerning ud; comp. af C. E. F. Weyse (s. "Syv Aftensange" af B. S. Ingemann, med Accomp. af Pfte, Kbhvn. 1838).
- 78.** Enhver, som troer og bliver døbt (*Es ist das Heil uns kommen her*); Mel. i Joh. Walthers Sangbog (1524). Winterfeld ("Evang. Kircheng." I. S. 41-43) troer, at den oprindelig er en Folkemelodie. Vist er det, at den har en freidig og livelig Charakter.
- 79.** Frygt, mit Barn, den sande Gud (*Singen wir aus Herzens Grund*); Mel. opstaaet af den gamle cath. Hymne "In natali Domini" og vandret i forskellige Skikkelser gennem alle tyske og danske Sangbøger siden 1544. Jeg har optaget den efter Zincks Chbg. (1804) med et Par ubetydelige, Menighedssangen lettende Forandringer.
- 80.** O kjære Sjæl, fald ydmyg ned (*Kommt her zu mir, spricht Gottes Sohn*); Melodien var allerede bekjendt i Begyndelsen af det 16de Aarh., og skal tilhøre en Folkesang: "Was wöll'n wir aber heben an".
- 81.** Jesu, din søde Forening at smage. Mel. findes først hos Schjöring (Chbg. 1781), der rimeligviis har forkastet den i Breitendichs Chbg. (1764) staaende Mel. som upassende. Denne sidste er formodentlig den tyske Mel. til "Jesu Jehova, ich such' und verlange", hvoraf vor Ps. skal være en Bearbejdelse (s. "Dansk Kirketidende", 6te Bind, 1851, S. 704). Skade, at Sch. ikke nævner, hvorfra han har denne Mel.; at den er af dansk Herkomst, tvivler jeg ikke paa.
- 82.** Vær velkommen, Herrens Aar; comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 83.** Nu ringer alle Klokker mod Sky; comp. af C. E. F. Weyse (s. hans "Otte Melodier til B. S. Ingemanns Morgensange for Børn", med Accomp. af Pfte, Kbhvn. 1837).
- 84.** Saa vil vi nu sige hverandre Farvel; comp. 1852 af Joh. Chr. Gebauer, f. i Kbhvn. d. 6te Decbr. 1808; Organist ved Petri Kirke.

N²

85. Af Dybsens Nød, o Gud, til dig (*Aus tiefer Noth schrey ich zu dir*). Mel. forekommer tidligst i Joh. Walthers Sangbøg (Wittenberg 1524); men rimeligvis er det en ældre af Luther benyttet Mel., ligesom han vel ogsaa har benyttet den oprindelige dertil hørende Text til hin Ps. I en Magdeborger Chronik, udg. 1702 af Joh. Vulpus, fortælles ved Aaret 1524: "In eben demselben Jahre am 6. May ist ein alter Mann, seines Handwerks ein Tuchmacher, bey Kayser Otten auff dem Markt gestanden und hat zum ersten geistliche Lieder feil gehabt, und den Leuten vorgesungen, als: *Aus tiefer Noth schrey ich zu dir; Es woll uns Gott genädig sein*, u. s. w." — og paa denne Tid kunde ifølge sammenholdte Omstændigheder ovennævnte Waltherske Sangbøg endnu ikke være udkommen, om man end ellers maaskee vilde forestille sig, at de deri indeholdte Sange allerede kunde være komne ud i Folket. (S. ndfr. ved Nr. 406, og slg. Fr. Bollens "Der deutsche Choralgesang", 1851, S. 155-156; Ph. Wackernagels "Mart. Luthers geistliche Lieder", 1848, S. 125, Anm. 4, og von Tuchers "Schatz des evang. Kirchen-gesangs", Leipzig 1848, II. S. 386, Anm. 2).

86 a) og b). Ak, vidste du, som gaar i Syndens Lænke; den første Mel. comp. 1850 af C. Balle (s. ovfr. ved Nr. 24); den anden, en tydsk Mel., har jeg ikke truffet tidligere, end i Reins Chbg. (1755) under Nr. 73. (Slg. Bemærkningen ovfr. ved Nr. 31.)

87. Guds Godhed vil vi prise (*Helft mir Gotts Güte preisen*); Mel. findes i Hermann Vespasius' "Christliche Gesänge", 1574; Componisten aldeles uvis.

88. Herre, jeg har handlet ilde (*Herr, ich habe missgehandelt*); ubestemt om Mel. er af Joachim Burgk, der levede omtrent 1580 som Cantor i Muhlhausen, eller af Joh. Crüger (s. ovfr. ved Nr. 5).

89. Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade (*Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen*); Mel. i sin oprindelige Form. comp. af Joh. Crüger (s. ovfr. ved Nr. 5). Den nærværende, fra hin meget afvigende og smukkere Syngemaade har alle-

N²

rede været brugt i den danske Kirke i 150 Aar og findes, paa Lidet nær, allerede i Kingos Gradual (1699).

90. Naar vi i største Nød mon staae; Mel. comp. omtrent 1817 af C. E. F. Weyse.

91. Jesu er mit Haab, min Tröst (*Jesu meine Zuversicht*). Mel. er vel egentlig at tillægge Joh. Crüger (s. ovfr. ved Nr. 5) og findes i en af ham 1658 udg. Sangbøg; men da man i to tidligere, ogsaa af ham (1653 og 1656) udgivne Sangbøger finder en med denne beslægtet Mel., der ikke er angivet at være af Crüger, har man troet, at Mel. i sin tidligere Form tilhørte Psalmens Forfatterinde, Luise Henriette, Churfyrstinde af Brandenburg, og kun Omarbejdelsen var at tilskrive Crüger (s. "Funfundzwanzig Choralmelodien ... in ihrer ursprünglichen Form", af Dr. Imm. Faiszt, Stuttgart. 1850, S. 17-18).

92. Til dig alene, Jesu Christ (*Allein zu dir, Herr Jesu Christ*); Mel. tidligst trykt i de hos Valentin Babst udkomne "Geystliche Lieder" (Wittenberg 1545). Da Psalmens Forf., Joh. Schneesing, Præst i Friemar ved Gotha omt. 1530, var en dygtig Musiker, har man antaget ham for Componist til Mel.

93. Hvor salig er den lille Flok; comp. 1852 af H. Mathison Hansen (s. ovfr. ved Nr. 61).

94. Aldrig er jeg uden Vaade; og

95. Far, Verden, farvel; componerede 1852 af A. P. Berggreen.

96. Jesu, du min Glæde (*Jesu, meine Freude*); comp. af Joh. Crüger førend 1656 (s. ovfr. ved Nr. 5).

97. Jesu Christ, du Seier vandt; comp. 1852 af A. P. Berggreen.

98. O store Gud, din Kjærlighed; en dansk Mel., der først findes i H. Thomissøns Psbg. (1569) og siden i alle de følgende danske Sangbøger. Den 3^{die} Node i Mel. bør være $\overline{f}$; det hos H. Thomissøn staaende $\overline{g}$ er en Trykfeil, der i Kingos Gradual uheldigt er rettet til $\overline{a}$; dette $\overline{a}$ er siden blevet fastholdt i alle de senere Choralbøger, undtagen i Schjörings (1781), der atter har $\overline{g}$; men i Aroboes "En hiden Haandbøg" (1627), S. 74, og i "Canticum canticorum Salomonis

paraphrasi adornat. a Laur. Petræo [Lauritz Pedersen]" (Kbh. 1640), S. 332, staaer *ſ*. Denne i flere Henseender bedre Syngemaade bør optages (s. Rettelserne), og jeg beder den indført i den to- og trestemmige Udg. af disse Melodier.

- 99. Til dig jeg raaber, Jesu Christ** (*Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ*); Mel. i en hos Joseph Klug udkommen Sangbog (Wittenberg 1535). Det er uvist, om Dr. Paul Speratus (f. 1484, d. 1554) er Forf. til Texten, og naar man kun i denne Formening ogsaa har tillagt ham Melodien, bliver Slutningen heel usikker, om han ogsaa var, hvad man læser, en musikalsk begavet Mand.

- 100. Min Sjel nu lover Herren** (*Nun lob mein' Seel den Herren*); tydsk Mel. fra Midten af det 16de Aarh.

- 101. Deilig er Jorden.** Mel. hører til "Ein altes Kreuzbruderlied", meddeelt i "Neueste Nachrichten aus dem Reiche Gottes" for 1850, og derfra optaget med Ingemanns Text i "Dansk Kirketidende", udg. af Brandt og Fenger, 5te Bind, 1850, S. 793, der efter det tydske Skrift beretter: "Sangen er nylig af en lykkelig Haand funden i Westphalen blandt andre Levninger fra Middelalderen. Den skal paa Korstogenes Tid være sjungen af Korsfarerne og Pilgrime paa deres Vandringer til Jerusalem. Sangen er paany kommen ud iblandt Folket og har i Tydskland udbredt sig fra Sted til Sted, saa den i mange Egne synges af Gamle og Unge, af Hyrdedrengene paa Marken og af smaa Børn.

- 102. I Glands for Herrens Throne staaer;** comp. 1825 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans "Sange til Skolebrug", 1ste Hefte, 1ste Udg., 1834.

- 103. Forleen mig Kraft at elske dig;** Mel. fra Zincks Chbg. (1801), og da Texten er af E. Storm og har i "Ev. chr. Psbg." sin "egen Mel.", er det sandsynligt, at denne er af Zinck.

- 104. Ei Livets Kummer, Jordens Møie;** Mel. efter Zincks Chbg. (1801); men vist ikke af Zinck. Her betydelig forandret.

- 105. Jeg vil min Herre love;** Mel. kun i Zincks Chbg. (1801) og formodentlig af ham. Den i Kingos Gradual (1699)

og andre tidligere og sildigere Værker staaende Mel. har Z. rettelig forkastet.

- 106. I dybest Nød vil jeg til Gud** (*Aus tiefer Noth schrey ich zu dir*); Mel. træffes først i en 1524 eller 1525 udkommen Strassborger Sangbog, og er en ny, til Luthers Psalme strax efter dennes Udgivelse komponeret Mel., der, skjøndt smuk, dog ikke har kunnet fortrænge den karakteristiske Mel. Nr. 85. Endnu maa jeg til Bestyrkelse af det ovfr. angaaende sidstnævnte Mel. Bemærkede tilføie, at, havde Luther selv komponeret eller blot ladet komponere denne, havde neppe en Anden søgt en ny Mel. til Psalmen; dertil nød L. og Alt, hvad der kom fra ham, paa hiin Tid for stor Anseelse. (S. de ovfr. anførte Skrifter af Ph. Wackernagel, S. 126, Anm. 2, og S. 176, og v. Tucher, S. 387).

- 107. O sanctissima;** Mel. til en siciliansk Folkehymne, trykt i Herders "Stimmen der Völker", 1773.

- 108. Et Aar vi saae hensvinde;** comp. 1844 af A. P. Berggreen; Mel. tidligere trykt i hans "Skole-Sangbog", 1845.

- 109. Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa;** comp. af C. E. F. Weyse (s. hans "Otte Melodier til Ingemanns Morgensange", 1837).

- 110. Din Villie skee, o Fader;** comp. af J. P. A. Schulz (s. Melodier til "J. P. Uzens lyrische Gedichte religiösen Inhalts", Hamborg 1784, S. 43).

- 111. Paa dig jeg haaber, Herre from** (*In dich hab' ich gehoffet, Herr*); Mel. findes i en Strassborger Sangbog fra 1560.

- 112. Rind nu op i Jesu Navn;** Mel. fra Kingos "Aandel. Sjungechor", 1ste Part, 1674. Angaaende denne Mel. henvises til Bemærkningerne ovfr. under Nr. 17.

- 113 a) og b). Nu rinder Solen op;** den første en gl. dansk Mel., der findes i Terkelsens "Astræa", 3^{die} Deel, Kbh. 1654 og i Kingos "Aandel. Sjungechor", 1ste Part, 1674; —, for den anden kjender jeg ingen ældre Kilde, end Zincks Chbg. (1801); den synes imidlertid at være en Folkemelodie.

- 114. O du store Seierherre** (*O Durchbrecher aller Bande*); jeg har vel ikke kunnet finde Mel. tidligere, end hos Rein

N²

(Chbg. 1755); men den er ældre, da den er af ham "forbedret". Den er optagen i Breitendichs og alle følgende danske Choralbøger.

- 115.** Den signede Dag med Fryd vi seer; comp. 1826 af C. E. F. Weyse (s. "Danske Høitids-Psalmer til Tusind-aars-Festen", ved N. F. S. Grundtvig, Kbh. 1826).

- 116.** I Østen stiger Solen op, og

- 117.** Nu vaagne alle Guds Fugle smaa; komponerede af C. E. F. Weyse (s. hans "Otte Melodier" o. s. v., 1837).

- 118.** Nu hviler Mark og Enge (*Nun ruhen alle Wälder*); Mel., der henlægges til Aaret 1490, hører til en verdslig Text: "Insbruck, ich muss dich lassen", hvormed den udkom 1539 [1560], og tilskrives Heinrich Isaac. Han var født i Midten af det 15de Aarh., levede længe i Italien, fra 1475 som Capelmester ved en Kirke i Florenz, siden i Insbruck som Keiser Maximilian d. 4tes Capelmester, døde i Begyndelsen af det 16de Aarh.; en i sin Tid meget berømt Componist, og Lærer til den af Luther for sine Motetter saa afholdte Ludvig Senfl. Interessant er den Ytring af Mozart: at han for denne Melodie vilde give sit bedste Værk. En Priis, som Ingen vil kunne overbyde.

- 119.** Den lyse Dag forsvunden er; vistnok Mel. til den gl. danske Folkevise "Jeg tjente mig udi Greuens Gaard", hvorefter Ps. i H. Chr. Sthens "Vandrebog" (formodentlig allerede udkommen omtr. 1588) er angivet at skulle synges (s. Brandts og Helwegs "Den danske Psalmedigtning", I, Kbh. 1846, S. 185 og 187). Jeg har kun truffet Mel. i Zincks Chbg. (1804).

- 120.** Nu lukker sig mit Øie; Mel. af Peter Caspar Krossing, f. i Kjøbhvn. d. 21de Aug. 1793, en Discipel af Capelmester Kunzen; var fra 1816 Organist ved Frederiks tyske Kirke paa Christianshavn; fra 1820 til 1827 tillige Syngemester ved det kgl. Theater; døde d. 1ste Sepbr. 1838. Nærværende Mel. er comp. omtr. 1820, men først trykt i mine "Sange til Skolebrug", 2^{det} Hefte, 1836.

- 121.** Nu velan, vær frisk tilmode (*Werde munter, mein Gemüthe*);

N²

comp. omtr. 1642 af Joh. Schop, "Rathsmusikant" i Hamborg; virkede især i Aarene 1640-1660.

- 122.** Dagen gaaer med raske Fjed; comp. af C. E. F. Weyse (s. hans "Aftensange", 1838).

- 123.** Solen daler, Lyset svinder; Mel. fra Zincks Chbg. (1804), og vist fra hans Tid; thi flere Tonefald, især den sidste Sætning, vidne om, at den er ny. De hele Noder ere her gjorte til Halve.

- 124.** O gode Gud, jeg takker dig; comp. 1836 af N. W. Gade (s. mine "Sange til Skolebrug", 3^{die} Hefte, 4ste Udg., 1836).

- 125.** O Herre, frels mig, døm min Sag (*Richt mich, Herr, und führ mich mein Sach*). Jeg har ikke kunnet finde Mel. i nogen tysk Samling, skjøndt den vist maa staa i een eller anden saadan. Af Brandts og Helwegs Psalmeværk seer jeg, at den tyske Text skal være af Hans Sachs; muligt, at Mel. ogsaa kunde være af ham (s. ovfr. ved Nr. 15). Den findes i H. Thomissöns Psbg. (1569).

- 126.** Hvo veed, hvor nær mig er min Ende (*Wer weiss, wie nahe mir mein Ende*). Denne hos os saa almindelig bekjendte Mel. synes slet ikke at være kjendt eller brugt i Tydskland. Som den tidligste Optegnelse kan jeg kun anføre den i Reins Chbg. (1755) under Nr. 201, men til en anden Text. Den findes derefter i Breitendichs Chbg. (1764) og alle de følgende danske Choralbøger; ligeledes i Apels Melodiebog (1817) og hans Chbg. (1832). Om det skulde være tilfældigt, at 3^{die} og 4de Sætning i Mel. til "Vaag op og slaa paa dine Strænge" i Kingos "Aandel. Sjungechor" (4te Part, 1674, S. 30) har saa megen Lighed med Begyndelsen af den her omhandlede Melodie? — Den er hos Breitendich og Apel angivet som Mel. til "Hvo ikkun lader Herren raade", hvortil den vist ogsaa er komponeret; men allerede Breitendich ansetter den tillige for Ps. "Hvo veed, hvor nær mig er min Ende", og ved denne Benyttelse igjennem flere Menneskealdrer har Melodien,

"Som rørt vi sang for mangen Ven,
Som sjunges skal for os igjen" —

N^o

faaet en søregen Betydning for os: hvorfor jeg ikke kan give den. Kritik Medhold, der foretrækker ved Begravelser at benytte Mel. Nr. 49 istedetfor denne.

127. Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder; Mel. efter Kingos "Aandel. Sjungechor", 4te Part, 1674.

128. Lær mig, o Skov, at visne glad; comp. 1849 af A. P. Berggreen; trykt 1850 i det af ham efter Digterens Død udg. "Mindeblad".

129. Alt opreist Maanen staaer; comp. 1828 af A. P. Berggreen.

130. Naar skal da min Tid faae Ende; comp. 1824 af P. C. Krossing (s. ovfr. ved Nr. 120) til en Text af Oehlen-schlager med samme Begyndelsesvers, skrevet til Lægen Callisens Begravelse.

131. Gaa nu hen og grav min Grav; comp. 1844 af A. P. Berggreen.

132. Paa Gud alene. Den i Kingos Gradual og Breitendichs Chbg. staaende Mel. har Zinck med god Grund forkastet og rimeligviis selv comp. den her optagne, der findes i hans Chbg (1804).

N^o

133. Stirrer ei i Graven ned; comp. 1852 af A. P. Berggreen.

134. Jeg gaaer til Døden, hvor jeg gaaer; Mel. har kun været at finde i Zincks Chbg. (1804); her optaget med samme smaa Forandringer som i Weyses Chbg. (1839).

135. Med Sorgen og Klagen hold Maade (s. ovfr. ved Nr. 33).

Jeg fandt ikke den gamle Mel. overensstemmende med Textens Charakter, ligesom den neppe er comp. dertil, men benyttet som forhaandenværende; hvorfor jeg 1846 komponerede denne. Hertil kommer, at Digters daktyliske Form ogsaa finder et roligere og naturligere Udtryk i Treledstakten, end i den til hiin Mel. brugte Taktart med den gennemførte Inddeling af een lang og to korte Noder, hvorved den faaer en Charakter af Livelighed, der ikke synes mig passende for en Gravsang. Snarere turde en Ps. af saa alvorlig Charakter som Nr. 33 finde sit Udtryk i nærværende Melodie; dog mildnes Alvoren igjen ved det heelt igjennem fastholdte, yndige Billede af "Rosen", saa at den gamle Mel. ved sin lysere Farve vil blive den for hiin Ps. meest passende.

136. Den store, hvide Flok, vi see; comp. 1852 af Joh. Chr. Gebauer (s. ovfr. ved Nr. 84).

Slutningsbemærkning.

Man har i de paa flere Steder leverede Notitser om Choral-Componisterne ofte sammenblandet Melodierne (o: Oplfinderne af Melodierne) og Harmonisterne (o: de, der have harmoniseret dem), hvilke just med Hensyn til de gamle Choralmelodier vel maae adskilles. Det er saaledes i mange Tilfælde meget vanskeligt at komme efter Sandheden, og jeg har derfor i de foregaaende Optegnelser især ladet mig det være magtpaaliggende at angive Melodiernes omtrentlige Alder, istedetfor ved Navnes Anførelse uden antagelig historisk Hjemmel at bestyrke urigtige Forestillinger om Melodiernes Oprindelse. Men Meget bliver vist tilbage at berigtige, og ligesom jeg med Taknemmelighed vilde modtage enhver mig udefra tilkommende bedre Oplysning, skal jeg hellerikke selv lade det mangle paa en fortsat Undersøgelse, ifald den Glæde skulde være mig forbeholdt, engang at kunne optage saadanne Berigtigelser i en ny Udgave af dette Værk.

A. P. B.

Rettelser.

Foruden nogle faa Trykfeil, er det især en nøiere, fra den tidligere, mere omtrentlige, afvigende Beregning af Fermaternes Varighed, der gjør følgende, let foretagelige Rettelser nødvendige:

- Ma. 1. 18de Takt, læs: 2)
3. Det første Fermat udslettes; Slutnings-Fermatet rettes til $\frown$
6. Det første Fermat udslettes; Slutn.-Ferm. et $\frown$
7. Slutn.-Ferm. et $\frown$
8. 8de Takt, læs: uden Fermat; Slutn.-Ferm. et $\frown$
9. I Slutnings-Takten udslettes $\frown$ og over Pausen sættes $\frown$
10. Begge Fermat-rne rettes til $\frown$
17. Det første Fermat udslettes; det sidste et $\frown$
18. Slutn.-Ferm. et $\frown$
20. Slutn.-Ferm. et $\frown$
21. Slutn.-Ferm. et $\frown$
23. Det første Fermat et $\frown$; det sidste et $\frown$
25. Det sidste Fermat et $\frown$; 5te Vers, læs: Forvunden.
26. Det første Fermat udslettes; det sidste et $\frown$
- 28, 29^a) og 29^b). Slutn.-Ferm. et $\frown$
30. Det sidste Fermat et $\frown$
33. Det 1ste og 3die Fermat et $\frown$
34. Alle Fermaterne udslettes.
35. Slutn.-Ferm. udslettes.
37. Slutn.-Ferm. et $\frown$
38. Slutn.-Ferm. udslettes.
39. 2det Fermat et $\frown$; 3die og 4de udslettes; i sidste Takt sættes $\frown$ over den hele Node og $\frown$ udslettes.
40. Slutn.-Ferm. et $\frown$
41. 8de Takt, læs: uden Fermat; 2det Fermat et $\frown$, men i samme Takt sættes et $\frown$ over eis; sidste Fermat et $\frown$
- 42 og 43. Slutn.-Ferm. udslettes.
44. Det 1ste, 3die og 4de Fermat et $\frown$ — det 2det udslettes; den sidste Takt inddeles saaledes:
46. Punktet efter a udslettes; det 1ste Fermat udslettes, det sidste et $\frown$
49. Det sidste Fermat et $\frown$
50. Det 3die Fermat et $\frown$; det sidste et $\frown$
52. Det 1ste Fermat et $\frown$; det 2det ligeledes et $\frown$, men i samme Takt sættes $\frown$ over fis; Slutn.-Ferm. et $\frown$
53. 8de Takt, læs: uden Fermat; Slutn.-Ferm. et $\frown$
55. Slutn.-Ferm. et $\frown$
56. Slutn.-Ferm. udslettes.
- 57 og 58. Slutn.-Ferm. et $\frown$
59. Det 1ste Fermat udslettes; Slutn.-Ferm. et $\frown$
60. Det 1ste Fermat et $\frown$; Slutn.-Ferm. et $\frown$
61. Slutn.-Ferm. et $\frown$

) Ved denne Betegning er den forandrede Taktinddeling angivet, der naturligvis gienngaaes i alle Stemmer. Den lille Node gjælder kun 1ste Stemme. Ved Aftællingen af Takterne regnes Optakten ikke med.

- Ma. 62. Det 2det Fermat udslettes; sidste Takt, læs:
64. Det 1ste Fermat udslettes; det sidste et $\frown$
66. 16de Takt, læs: uden Fermat; det sidste Fermat et $\frown$
68. Det sidste Fermat forandres til et $\frown$
74. 8de Takt, læs: uden Fermat; og den sidste Sætning forandres, om man vil, saaledes:

I den lille, tostemmige Udgave er i denne Melodie forglemt en Rettelse, der dog kun er nødvendig, forsaavidt som den tostemmige Sats udføres i Forbindelse med den fiirstemmige. I dette Tilfælde maa Slutningen af den tostemmige Sats forandres saaledes:

75. Begge Fermater rettes til $\frown$
76. Slutn.-Ferm. et $\frown$
79. Slutn.-Ferm. et $\frown$
81. Alle Fermater rettes til $\frown$
88. 8de Takt: over e i 2den Stemme sættes et $\frown$
92. 3die Textlinie: p a a læs: til.
93. 9de Takt: i Tenoren sættes $\sharp$ foran e.

98. Begyndelsen rettes saaledes:

Efter denne rigtigere Syngemåde rettes ogsaa i den lille, tostemmige Udgave den 3die Node i Melodien til $\sharp$.

114. 2det og 4de Fermat et $\frown$; Slutn.-Ferm. et $\frown$ — I 11te Takt skal den 2den Node i Sopranen være $\sharp$.
- Side 156. Under Mel. „Gak, under Jesu Kors at staae" forandres 345 til 335. Samme Rettelse foretages i den to- og trestemmige Udgave.

THE

OF

AND

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

